

We Lwowie, dnia 2. września 1904.

413423

1904, 51-132

~~7978~~
III oras

Aleg. 51.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o melioracyach.

Wysoki Sejmie!

Stosownie do życzenia sejmowej komisji wodnej przedkłada Wydział krajowy oddzielne sprawozdanie o regulacji rzek kanałowych i o budowie dróg wodnych, wskutek czego obecne sprawozdanie obejmuje tylko czynności Wydziału krajowego w dziale właściwych robót melioracyjnych, tak prywatnych, jak i publicznych robót melioracyjnych subwencyonowanych z państwowego funduszu melioracyjnego, a mianowicie:

I. Wykonanie uchwał Wysokiego Sejmu z 2 ostatnich sesyj i załatwienie petycyj.

II. Postęp budowy przy publicznych robotach melioracyjnych w latach 1902 i 1903, sprawozdanie z czynności krajowego biura melioracyjnego za lata 1902—3 i 1903—4, zmiany w personalu dozorców melioracyjnych i sprawozdanie z czynności galic. oddziału hydrograficznego za lata 1902 i 1903.

III. Wnioski w sprawie podjęcia nowych robót publicznych i uzasadnienie wydatków w rub. IX. preliminarza krajowego na r. 1905 na drobne melioracje.

IV. Obecny stan państwowego funduszu melioracyjnego i udział kraju w tym funduszu.

I. Uchwały Wysokiego Sejmu i petycje.

a) *Ustawy sankcyonowane.*

Ustawa o kolmatacyi bagien naddniestrzańskich.

Uchwalony przez Wysoki Sejm d. 11. lipca 1902 projekt ustawy o kolmatacyi bagien naddniestrzańskich uzyskał sankcyę Cesarską. Najwyższem postanowieniem z d. 29. maja 1903 i ogłoszony został w dzienniku ustaw krajowych z r. 1903 pod Nr. 58.

Projekt rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy przesłał Wydział krajowy odezwą z d. 8. stycznia 1904 l. 56.807 c. k. Namiestnictwu z wnioskiem na rozpoczęcie robót z wiosną 1905, operat zaś konkurencyjny wraz z projektem statutu spółki wodnej udzielił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu odezwą z d. 20. sierpnia 1904 l. 21.166 z prośbą o zarządzenie postępowania wodno-prawnego, udzielenie koncesyi na budowę i zawiązanie przymusowej spółki wodnej.

Ustawa o obwałowaniu Wisły od Niepołomic do ujścia Raby wraz z obwałowaniem lewego brzegu Raby i regulacją potoku Drwinki z dopływami.

Uchwalony przez Wysoki Sejm d. 11. lipca 1902 projekt ustawy o uzupełnieniu obwałowania Wisły od Niepołomic go ujścia Raby wraz z obwałowaniem lewego brzegu Raby i regulacją potoku Drwinki z dopływami uzyskał Najwyższą sankcyę d. 21. maja 1903 i ogłoszony został w dzienniku ustaw krajowych pod Nr. 55 z r. 1903.

Ułożone przez Wydział krajowy rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy zatwierdzone zostało reskryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 10. sierpnia 1903, l. 21.402 (ogłoszone w dzienniku ustaw kraj. pod Nr. 86, z r. 1903 obwieszczeniem c. k. Namiestnictwa z d. 20. sierpnia 1903 l. 109.461).

Kierownictwo budowy, która rozpoczętą została z wiosną 1904, poruczył Wydział krajowy w sekcji dolnej inżynierowi biura melioracyjnego Maryanowi Nawrockiemu, w sekcji zaś górnej inżynierowi - adjunktowi Władysławowi Kowalskiemu, ustanawiając delegatami do zarządu budowy w sekcji dolnej p. Bolestawa Zeńczaka, c. k. zarządcę lasów i dóbr skarbowych w Grobli, w sekcji zaś górnej p. Ryszarda Nawratila, c. k. lustratora lasów i dóbr skarbowych w Niepołomicach.

Operat konkurencyjny wraz z zarysem statutu spółki wodnej przesłał Wydział krajowy odezwą z d. 11. lipca 1904 l. 64.317 c. k. Namiestnictwu, które reskryptem z d. 3. sierpnia 1904 l. 108.043, poleciło c. k. Starostwu w Bochni przeprowadzić postępowanie wodno-prawne i zawiązać spółkę wodną.

Ustawa o obwałowaniu Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej wraz z obwałowaniem prawego brzegu Raby, tudzież o regulacji potoków Uszwicy i Grobki z dopływami.

Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu d. 11. lipca 1902, projekt ustawy o uzupełnieniu obwałowania Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej wraz z obwałowaniem prawego brzegu Raby, tudzież o regulacji potoków Uszwicy i Grobki z dopływami otrzymał sankcyę Cesarską d. 29. maja 1903. (Dz. u. kraj. Nr. 61), a rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy zatwierdzone reskryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 28. sierpnia 1903 l. 23.122 ogłoszone zostało obwieszczeniem c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 9. września 1903, l. 11.168 w dzienniku ustaw kraj. Nr. 96.

W myśl §. 3. rozporządzenia wykonawczego zarządził Wydział krajowy rozpoczęcie robót z wiosną r. 1904, poruczając kierownictwo budowy w sekcji dolnej inżynierowi-adjunktowi biura melioracyjnego Antoniemu Dylągowski, a w sekcji górnej inżynierowi-adjunktowi Andrzejowi Gnoińskiemu, ustanawiając równocześnie delegatami w sekcji dolnej p. Roberta Salamona, przełożonego obszarów dworskich w Jadownikach mokrych, a w sekcji górnej p. Ludwika Kisielewskiego, właściciela dóbr w Barczkowie.

Operat konkurencyjny wraz z projektem statutu przymusowej spółki wodnej przesłał Wydział krajowy c. k. Namiestnictwa odezwą z d. 10. sierpnia 1904, l. 76.188 z prośbą o przeprowadzenie postępowania wodno-prawnego i zawiązanie spółki.

Ustawa o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Zniesienie powiatu Lwowskiego.

Uchwalony przez Wysoki Sejm d. 24. października 1903 projekt ustawy o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Zniesienie powiatu Lwowskiego uzyskał sankcyę Cesarską Najwyższem postanowieniem z d. 23. grudnia 1903 (ogłoszony w dzienniku ustaw kraj. z r. 1904 pod Nr. 41).

Projekt rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydium Namiestnictwa odezwą z d. 6. kwietnia 1904, l. 32.895 z prośbą o zarządzenie bezwzględnego rozpoczęcia robót na podstawie programu, który już został zatwierdzony reskryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 3. maja 1903, l. 11.833.

Kierownictwo budowy przy tem zabudowaniu poruczyło c. k. Ministerstwo rolnictwa c. k. komisarzowi inspekcji leśnej p. Kazimierzowi Kostańskiemu.

Ustawa
o zabudowa-
niu i zalesie-
niu debr w
gminie Miko-
łajów po-
wiatu Żyda-
czowskiego.

Wedle odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 29. marca 1904, l. 259/pr. uzyskał sankcyę Cesarską uchwalony przez Wysoki Sejm d. 24. października 1903 projekt ustawy o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Mikołajów powiatu Żydaczowskiego Najwyższem postanowieniem z d. 23. grudnia 1903 (ustawa ogłoszoną została w dzienniku ustaw kraj. z r. 1904 pod Nr. 42).

Projekt rozporządzenia wykonawczego przesłał Wydział krajowy c. k. Bządowi odezwą z d. 6. kwietnia 1904, l. 34.202. Projekt ten został przez c. k. Ministerstwo rolnictwa zatwierdzony, a pierwsze 2 raty zasiłku z państwowego funduszu melioracyjnego (za r. 1903 i 1904) zaasygnowane.

Roboty prowadził w r. 1903 c. k. komisarz inspekcji leśnej p. Konstanty Hukiewicz, reskrytem zaś z d. 16. czerwca 1904, l. 16.593 poruczyło c. k. Ministerstwo rolnictwa kierownictwo budowy c. k. komisarzowi p. Kazimierzowi Kostańskiemu.

Ustawa
o regulacyi
potoku Błotni
z dopły-
wami.

Wedle odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 10. sierpnia 1904 l. 10.182 udzieloną została sankcyja Najwyższa uchwalonemu przez Wysoki Sejm d. 24. października 1903 projektowi ustawy o regulacyi potoku Błotni z dopływami pod d. 10. lipca 1904, a pierwsza rata 30% zasiłku z państwowego funduszu melioracyjnego wstawioną została do preliminarza tego funduszu na r. 1904. Gdy rozległe bagna w dorzeczu Bugu wymagają rychłego odwodnienia, postanowił Wydział krajowy rozpocząć roboty przy tej regulacyi w r. 1905 i wstawił I. ratę 40% zasiłku krajowego do preliminarza na r. 1905.

Ustawa
o konserwa-
cyi robót re-
gulacyjnych
na potokach
Krzemienicy
i Babulówce
z dopływami
oraz na po-
toku Trześni.

Wedle odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 20. marca 1904 l. 3.176 uzyskał sankcyę Cesarską uchwalony przez Wysoki Sejm d. 24. października 1903 projekt ustawy o tej konserwacyi d. 28. lutego 1904 (ustawa ogłoszoną została w dzienniku ustaw kraj. z r. 1904, Nr. 37).

W myśl tej ustawy wezwał Wydział krajowy reskrytem z d. 5. kwietnia 1904, l. 29.772 spółkę wodną do przeprowadzenia repartycyi datku na konserwacyę w kwocie 2.500 K rocznie oraz do uiszczenia tego datku 1. lipca 1904.

Ustawa
o zmianie
§§. 69 i 71
kraj. ustawy
wodnej.

Uchwalony przez Wysoki Sejm d. 4. lipca 1902 projekt ustawy zmieniającej postanowienia §§. 69 i 71 kraj. ustawy wodnej uzyskał sankcyę Cesarską Najwyższem postanowieniem z d. 4. stycznia 1903. Ustawa ta zniżająca najniższy wymiar grzywny za przekroczenia wodne z dziesięciu do jednej korony ogłoszoną została w dzienniku ustaw krajowych z r. 1903. Nr. 12.

b) Projekty ustaw dotychczas nie sankcyonowane.

Projekt
ustawy uzu-
pełniającej
postanowie-
nia §. 45.
kraj. ustawy
wodnej.

O sankcyi uchwalonego przez Wysoki Sejm d. 5. lipca 1901 projektu ustawy o uzupełnieniu postanowienia §. 45. kraj. ustawy wodnej w tym kierunku, ażeby przymusowe publiczne przedsiębiorstwa melioracyjne były uwolnione od formalności koncesyonowania, nie otrzymał Wydział krajowy dotychczas zawiadomienia.

Projekt
ustawy o re-
gulacyi Peł-
twi.

Projekt techniczny tej regulacyi wykończony przez starszego inżyniera kraj. biura melioracyjnego Aleksandra Wierzbickiego przesłał Wydział krajowy odezwą z dnia 21. września 1903, l. 17958 c. k. Namiestnictwu z prośbą o wyjednanie u c. k. Ministerstwa roln. zarządzenia reambulacyi, oraz przyznania zasiłków państwowych w wysokości 60% po myśli uchwalonego przez Wysoki Sejm d. 17. lutego 1898 projektu ustawy.

Reskrypsem z d. 17. czerwca 1904, l. 26.727 zarządziło wymienione c. k. Ministerstwo zbadanie projektu na miejscu, wyznaczając termin na 5. lipca 1904 i dnie następne i wydelegowało do tej czynności c. k. starszego inżyniera w c. k. Ministerstwie spraw wewnętrznych p. Józefa Opolskiego, na wywody zaś Wydziału krajowego zawarte w powołanej odezwie oznajmiło, że co do udziału państwa w kosztach tego przedsięwzięcia powożmie decyzję po przedłożeniu protokołu spisane go z powodu badania projektu.

Protokół reambulacji, której wynik był dodatni, przedłożył Wydział krajowy odezwą z d. 26. lipca 1904, l. 71.701 za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa c. k. Ministerstwu rolnictwa z prośbą o rychłą decyzję na odezwę z 21. września 1903, ażeby mogło być w tym przedmiocie przedłożone sprawozdanie Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi.

Projekt ustawy o regulacji potoków Sołotwy i Rokitny.

Orzeczenie wodno-prawne dla regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami wydało c. k. Starostwo w Kamionce strumiłowej d. 6. lutego 1904 do l. 30.385/03. Konsens wodno-prawny nie jest jednak jeszcze prawomocnym, gdyż wedle odezwy c. k. Namiestnictwa z d. 22. lipca 1904, l. 100.566 kilkanaście stron interesowanych wniosło w maju 1904 rekursy.

Gdy podczas dochodzenia wodno-prawnego przeprowadzonego od 19. lutego do 6. marca 1902 zbadano okręg konkurencyjny, a powołanem orzeczeniem Starostwa załatwiono kwestyę komunikacyjną, od czego c. k. Ministerstwo rolnictwa w reskrypcie z d. 4. maja 1901, l. 6.773 uczyniło zależnym przedłożenie do Najwyższej sankcyi uchwalonego przez Wysoki Sejm d. 1. maja 1900 projektu ustawy, odniósł się Wydział krajowy odezwą z dnia 11. marca 1904 l. 23.778 do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie sankcyi tego projektu ustawy, ażeby władza polityczna mogła przystąpić do zawiązania spółki wodnej.

Odezwaniami z d. 24. marca 1904, l. 41.578 i z d. 22. lipca 1904, l. 100.566 zawiadomiło nas c. k. Namiestnictwo, że już relacją z d. 21. lutego 1904, l. 20.983 odniosło się do c. k. Ministerstwa rolnictwa o wyjednanie Najwyższej sankcyi dla tego projektu ustawy, odpowiedź jednak dotychczas nie nadeszła.

Wobec tego stanu rzeczy Wydział krajowy nie mógł przystąpić do rozpoczęcia robót, ani też nie wstawił do preliminarza na r. 1905 drugiej raty 40% zasiłku krajowego.

Projekt ustawy o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy.

Reskrypsem z d. 27. maja 1904, l. 12.110 intymowanym odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 29. czerwca 1904, l. 7.711 oznajmiło c. k. Ministerstwo rolnictwa, że nie mogło powziąć decyzyi co do projektu obwałowania lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy, gdyż studia w centralnem biurze hydrograficznem nad ilością wielkiej wody z r. 1903 nie zostały ukończone, a również nie mogło wstawić pierwszej raty 50% zasiłku państwowego do preliminarza funduszu melioracyjnego na r. 1904, wskutek czego uchwalony przez Wysoki Sejm d. 24. października 1903 projekt ustawy nie może być w roku bieżącym przedłożony do Najwyższej sankcyi.

Z uwagi, że powyższe obwałowanie lewego brzegu Wisły jest sprawą nagłą, gdyż ma na celu ochronę oprócz gmin Grzegórkki-Piaski i Dąbie także części miasta Krakowa położonej poniżej nasypu kolei państwowej, odniósł się Wydział krajowy odezwą z d. 10. lipca 1904, l. 66.815 do c. k. Prezydium Namiestnictwa o wyjednanie wstawienia I. raty zasiłku państwowego do preliminarza funduszu melioracyjnego na r. 1905, ażeby roboty w roku przyszłym mogły być niezawodnie rozpoczęte.

Projekt ustawy o podwyższeniu lewego wału nadwiślań-

Tytułem pierwszej raty 50% zasiłku państwowego wstawiło c. k. Ministerstwo rolnictwa do preliminarza funduszu melioracyjnego na r. 1904 zasiłek w kwocie 45.000 K na to obwałowanie, w reskrypcie jednak z d. 27. maja 1904, l. 12.258 intymowanym odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia

skiego od 29. czerwca 1904, l. 7.411 oświadczyło, że uchwalony przez Wysoki Sejm dnia 24. października 1903 projekt ustawy może być przedłożony do Najwyższej sankcyi dopiero po ukończeniu studyów hydrometrycznych przez centralne biuro hydrograficzne. Wskutek tego Wydział krajowy nie mógł w roku bieżącym przystąpić po podjęcia robót.

Projekt ustawy o podwyższeniu prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami

Na podwyższenie prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami wstawiło wprawdzie c. k. Ministerstwo rolnictwa pierwszą ratę 50% zasiłku państwowego w kwocie 45.000 K do preliminarza funduszu melioracyjnego na r. 1904, wedle reskryptu jednak z dnia 27. maja 1904 l. 11.988 nie mogło jeszcze zająć stanowiska wobec projektu technicznego, który służy za podstawę uchwalonego przez Wysoki Sejm z dnia 24. października 1903 projektu ustawy o tem obwałowaniu, ponieważ w tym projekcie nie uwzględniono pomiarów wielkiej wody z r. 1903, a studia hydrometryczne, dla których reskrytem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 9. stycznia 1904 l. 41.577 zażądano bliższych dat od c. k. Namiestnictwa, nie zostały ukończone w centralnem biurze hydrograficznem.

Uchwalony przez Wysoki Sejm projekt ustawy może być przedłożony wedle powołanego reskryptu ministeryalnego dopiero po zatwierdzeniu projektu technicznego. Gdy na tej przestrzeni nie został jeszcze zbudowany wał nadwiślański od mostu kolei państwowej w Podgórzu (km. 12,907) do Płaszowa (km. 10,130) na długości 2.777 metrów, a z powodu braku tego wału cała prawobrzeżna dolina Wisły od Podgórza w dół narażona jest na klęski powodziowe, (stary bowiem wał nadwiślański w Podgórzu i Płaszowie jest za niski i w r. 1903 na długości jednego kilometra przelewała się przezeń wielka woda Wisły), — odniósł się Wydział krajowy odezwą z dnia 15. kwietnia 1904 l. 37.762 do c. k. Prezydium Namiestnictwa o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa zezwolenia na natychmiastowe rozpoczęcie budowy wału na wymienionej przestrzeni według niwelety wyższej zaprojektowanej w r. 1903 celem jak najspieszniejszego zamknięcia wałem i ochrony od zalewn prawobrzeżnej doliny Wisły.

Powołanym reskrytem z dnia 27. maja 1904 uznało wprawdzie c. k. Ministerstwo rolnictwa nagłą potrzebę zbudowania wału w Podgórzu, odstępując jednak od zasady ustanowionej w reskrypcie z dnia 19. czerwca 1889 l. 8.760, wedle której za podstawę obliczenia niwelety wałów nadwiślańskich ma być przyjętą ilość wielkiej wody z r. 1813, upoważniło zbudować ten wał na razie przynajmniej na wysokość pierwotnie projektowaną, (która w r. 1903 okazała się niedostateczną), a wedle możliwości na wysokość 0,50 m. nad poziom wielkiej wody obserwowanej w lipcu 1903.

Alegat 1. Przeciw podobnej niedostatecznej budowie oświadczył się Wydział krajowy w załączonej /./. odezwie z dnia 9. lipca 1904 l. 66.816, żądając definitywnego wykonania wału do wysokości 1,40 m. ponad niedostateczną (za niską) niweletę projektowaną. Żądanie to ponowił w odezwach z dnia 29. lipca 1904 l. 72.518 i z dnia 18. sierpnia 1904 l. 81.940, decyzya jednak c. k. Ministerstwa dotychczas nie nadeszła.

c) Uchwały nie wymagające sankcyi.

Uchwała w sprawie zakładania fundamentów obiektów drogowych i kolejowych.

W sprawie rezolucyi Wysokiego Sejmu z dnia 21. marca 1899 wzywającej c. k. Rząd, aby fundamenty mostów i przepustów komunikacyjnych tak głęboko były zakładane, iżby umożliwiały swobodny odpływ wody z wyłotów drenowych, zakomunikowało nam c. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 13. maja 1903 l. 57.102 decyzyę c. k. Ministerstwa kolejowego, odezwaniami zaś z dnia 17. czerwca 1903 l. 74.122 i z dnia 16. lipca 1903 l. 90.464 decyzyę c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Reskrytem z dnia 7. lutego 1903 l. 10.714 oznajmiło c. k. Ministerstwo kolejowe, że obowiązek przedsiębiorstw kolejowych do uwzględniania

istniejących, lub pramocownie koncesyonowanych osuszeń i nawodnień unormowany został ustawą z dnia 14. września 1854 Dz. u. p. Nr. 238, o koncesyonowaniu kolei żelaznych, rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 25. stycznia 1879, Dz. u. p. Nr. 19. tudzież przepisami kraj. ustawy wodnej, — jest więc rzeczą stron interesowanych podnosić swe pretensye w każdym poszczególnym wypadku przy politycznej reambulacji projektów kolejowych. Natomiast nie ma podstawy prawnej, ani faktycznej możliwości do obciążania przedsięwzięcia kolejowych większymi kosztami konstrukcyi budowli dla urządzeń rolniczych jeszcze nie zaprojektowanych. Kwestya rekonstrukcyi istniejących przepustów i mostów jest uregulowaną ustawowymi przepisami, a interesowani mogą w każdym poszczególnym wypadku wystąpić ze swemi pretensyami wobec władz kompetentnych.

Co się tyczy obiektów drogowych powołało się c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w reskrypcie z dnia 2. czerwca 1903, l. 7.725 na opinie c. k. Namiestnictwa zawartą w relacyi z dnia 11. kwietnia 1902, l. 53.788 i na reskrypt c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 15. maja 1903 l. 5.114.

Wedle powyższej relacyi c. k. Namiestnictwa tak przy budowie nowych, jak i przy konserwacyi istniejących gościńców baczy zarząd drogowy we własnym interesie na możliwie zupełne odwodnienie drogi, a tem samem przylegających nieruchomości, z drugiej strony zaś przy rekonstrukcyi obiektów liczyć się musi z istniejącym poziomem wód płynących, a bez znacznieszego wydatku na głębokie zakładanie fundamentów nie jest możliwym reflektowanie na melioracye gruntów, które zazwyczaj nawet nie są zaprojektowane i mają być wykonane w czasie nie dającym się przewidzieć. („und es ohne einen beträchtlichen Kostenaufwand auf eine sehr tiefe Anlage der Objectsohle, resp. der Fundamente nicht gut tunlich sei, hiebei auf etwaige, gewöhnlich nicht einmal im Projecte bestehende und erst in unabsehbarer Zeit durchzuführende Bodenmeliorationen zu reflectiren“).

Wreszcie w powołanym reskrypcie zaznaczyło c. k. Ministerstwo rolnictwa, że rezolucya sejmowa o tyle dotyczy jego zakresu działania, o ileby żądali interesowani właściciele gruntów rekonstrukcyi istniejących przepustów i mostów po myśli postanowień §. 42. kraj. ustawy wodnej. W tym kierunku nie ma Ministerstwo rolnictwa powodu do wydawania ogólnego zarządzenia, lecz musi pozostawić rozstrzygnięcie właściwej władzy w drodze instancyj w każdym poszczególnym wypadku na żądanie stron interesowanych. Ogólne zarządzenie ministeryalne, któreby przesądzało takie rozstrzygnięcie w konkretnym wypadku, byłoby już dlatego niewłaściwem, ponieważ orzekałoby o obcych prawach bez postępowania wodnoprawnego i sprzeciwiałoby się zasadom obowiązujących postanowień wodno-prawnych.

Uchwała
w sprawie
przyspiesze-
nia akcyi
melioracyjnej
w kraju.

Uchwałą z dnia 2. listopada 1903 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził z c. k. Rządem rokowania co do wydatnej pomocy państwowej w celu przyspieszenia akcyi melioracyjnej w kraju, w szczególności drenowania i odwodnienia nieprzepuszczalnych lub hagnistych gruntów stanowiących prócz własności prywatnej ogromny obszar własności gminnej.

Wykonując tę uchwałę, odniósł się Wydział krajowy za pośrednictwem c. k. Prezydium Namiestnictwa do c. k. Ministerstwa rolnictwa memoryałem z dnia 1. lutego 1904 l. 108.214, którego odpis dołącza się /., z prośbą o wyznaczenie w budżecie państwa odpowiedniej kwoty, któraby corocznie oddawaną była do dyspozycyi Wydziału krajowego na oprocentowanie i amortyzacyę pożyczki przez kraj zaciągając się mającej na cel popierania prywatnych melioracyi, czy to za pomocą drenowania, czy innego rodzaju odwodnienia.

Pożyczka na ten cel byłaby zaciągniętą najwyżej w kwocie pięć milionów koron, i nie miałyby być naraz zrealizowaną, lecz przez szereg lat dziesięciu, każdego roku po 500.000 K.

Z uzyskanego w ten sposób funduszu dawałby Wydział kraj. za odpowiedzialniem zabezpieczeniem bezprocentowe pożyczki, zwrotne w latach dziesięciu tym

właścicielom gruntów, którzyby zamierzali wykonać melioracje, na podstawie planów przez krajowe biuro melioracyjne sporządzonych lub przez nie za odpowiednie uznanych i którzyby się poddali kontroli co do użycia tej pożyczki wyłącznie na koszt wykonania melioracji.

Odpis tego memoriału udzielił Wydział krajowy Ministrowi dla Galicji JE. Panu dr. Piętakowi i Prezydyum Koła polskiego Rady państwa z prośbą o najusilniejsze poparcie.

Na pismo to nie otrzymał Wydział krajowy dotąd żadnej odpowiedzi merytorycznej ani też zgody na konferencję w tym przedmiocie przez Wydział krajowy ewentualnie zaproponowaną.

Rezolucya
w sprawie
utworzenia
osobnego wy-
działu hydro-
technicznego
w szkole po-
litechnicznej
we Lwowie
oraz w spra-
wie rozsze-
rzenia gma-
chu tej
szkoły.

Nawiązując do ostatniego sprawozdania w tym przedmiocie, Wydział krajowy dodaje, iż odezwą z dnia 12. marca 1903 l. 13.568 zawiadomiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa, iż Ministerstwo wyznań i oświecenia nie może wejść w ocenienie wniosku grona profesorów c. k. szkoły politechnicznej o utworzenie wydziału hydrotechnicznego, że jednak uważałoby za pożądane, aby wykłady o projektowaniu regulacji rzek, wodociągów i kanalizacji na wydziale inżynierii rozszerzone zostały i ażeby w celu wykształcenia zdolnych inżynierów kultury i podniesienia melioracji wprowadzono praktyczne ćwiczenia w projektowaniu regulacji rzek i hydrometrii.

Gdy takie rozszerzenie wykładów okazało się później niemożliwym ze względu na przeciążenie słuchaczy nauką, z drugiej strony zaś c. k. Ministerstwo nie może zapoznawać potrzeby wykształcenia inżynierów kultury — oznajmia powołana odezwa, iż grono profesorów c. k. szkoły politechnicznej zawnianem zostało, aby wzięło pod rozwagę kwestyę urzędzenia trzyletniego kursu dla techników kultury, że wnioski w tej mierze przedstawione przez grono profesorów już c. k. Ministerstwu przedłożone zostały i że o decyzji ministeryjalnej zostanie Wydział krajowy zawiadomiony.

Późniejszą odezwą z 25. maja 1903 l. 58.954 zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy, iż c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty byłoby skłonem utworzyć przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie począwszy od roku szkolnego 1903/4 trzyletni kurs dla inżynierów kultury pod warunkiem, jeżeli Wys. Sejm oświadczy gotowość pokrywania z funduszu krajowego połowy wszystkich bez wyjątku osobistych poborów, jakich wymagać będzie kiedokolwiek utrzymanie powyższego kursu.

Ofiary tej od kraju żąda c. k. Ministerstwo na tej podstawie, że na utworzenie takiego kursu wpływają względy na potrzebę techników i inżynierów kultury w kraju Galicji i że do zaspokojenia tego rodzaju potrzeb powołanym jest właśnie fundusz krajowy; przyczem powołuje się rzeczono Ministerstwo na kraje koronne Czechy i Morawę, w których przy proponowanym udziale funduszy krajowych utworzono takie kursa przy szkołach politechnicznych w Pradze i Bernie.

Na propozycyę tę oświadczył się Wydział krajowy odezwą z dnia 7. lipca 1903 l. 4.726 odmownie, gdyż nie uznaje potrzeby dla kraju utworzenia takiego kursu, którego ukończeniu kandydaci mogliby być użyci zaledwie do projektowania i wykonania drobnych robót melioracyjnych i do prac geometrycznych przy komasacji gruntów i to dopiero po odbyciu kilkuletniej praktyki pod kierunkiem inżynierów kraj. biura melioracyjnego.

Natomiast oświadczył się Wydział krajowy w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 12. lipca 1902, oraz zgodnie z opinią Towarzystw rolniczych i Towarzystwa technicznego krakowskiego za utworzeniem osobnego Wydziału hydrotechnicznego, którego otwarcie wobec zamierzonej na wielką skalę regulacji rzek i budowy kanałów, tudzież znacznego podwyższenia państwowego funduszu melioracyjnego stało się nagłą potrzebą.

Co się zaś tyczy ewentualnego żądania subwencyonowania tego Wydziału hydrotechnicznego, oświadczył Wydział krajowy, iż zajmuje zasadnicze stanowisko, wedle którego osobiste pobory profesorów wyższych szkół pań-

stwowych powinny być pokrywane wyłącznie ze skarbu państwa, Wydział krajowy gotów byłby, tak jak obecnie, popierać także w przyszłości Wydział hydrotechniczny przez udzielanie z funduszu krajowego stypendyów słuchaczom, którzy się zobowiążą poświęcić hydrotechnice w służbie kraju.

Co do żądanego rozszerzenia gmachu politechniki, to zarządzonem ono zostało a nawet już wykonanem przez dobudowanie dwóch skrzydeł.

Zniżenie odsetek zwłok od pożyczek z krajowego funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych powiatów i gmin.

Uchwałą z dnia 18. września 1903 rozporządził Wysoki Sejm, ażeby od nieuiszczonych w terminie rat annuitetowych pobierane były na rzecz funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych odsetki zwłoki w stosunku po 5%.

Wskutek tego Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 1. grudnia 1903 l. 85.755 wydał odpowiednie zarządzenie do c. k. Urzędów podatkowych, ściągających datki konkurencyjne na spłatę rat amortyzacyjnych i zawiadomił o tem wszystkie spółki wodne, jako też gminy, które z tego funduszu otrzymały pożyczki.

Uchwały w sprawie regulacji Wisłoka i Pielnicy.

W załatwieniu petycji spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy tudzież petycji obszaru dworskiego i gminy Jaćmierza powziął Wysoki Sejm na posiedzeniach 24. i 31. października następujące uchwały:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby projekt ustawy o wykonaniu uzupełniających robót przy przedsiębiorstwie regulacji Wisłoka i Pielnicy oraz potoków Jaćmierskich Garłowca, Granicznika i Siedliczki w myśl polecenia z dnia 6. lipca 1901 niezwłocznie wykonał i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przez możliwe zredukowanie odsetek zwłoki od rat annuitetowych od pożyczek z roku 1891 i 1894 z kraj. fund. pożyczek dla spółek wodnych zaciągniętych, udzielił pomocy Spółce wodnej Wisłoka i Pielnicy.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby się zastanowił, czy nie należałoby przyjąć członkom spółki z dalszą pomocą, przez udzielenie zasiłków z funduszu krajowego i państwowej dotacyi na drobne melioracye.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę wstrzymania egzekucyi datków konkurencyjnych zbadał i o ile to okaże się możliwem i słusznem, przychylnie załatwił.

Powyższe uchwały wykonał Wydział krajowy, jak następuje:

ad I.) Projekt ustawy o uzupełnieniu regulacji Wisłoka i Pielnicy przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi równocześnie.

ad II.) Wydział krajowy odpisał w całości odsetki zwłoki narosłe od rat annuitetowych a niezapłacone w kwocie 37.796 K.

ad III.) Wobec udzielonej członkom Spółki ulgi w poprzednim ustępie określonej, tudzież wobec braku odpowiedniego funduszu na tego rodzaju cele Wydział krajowy nie mógł Spółce wodnej udzielić jakichkolwiek zasiłków.

Natomiast z uwagi na wykryty dodatkowo w rachunkach budowy niedobór w kwocie 16.024 K 76 gr., któryto niedobór przy kolaudacyi wykonanych robót nie mógł być uwzględnionym z powodu, iż Wydział Spółki nie wykazał go w rachunkach swoich, służących za podstawę kalaudacyi; z uwagi dalej, że sprawdzone w r. 1897 przez komisję kolaudacyjną przekroczenie kosztów budowy o kwotę 12.517 zł. 49 ct. a. w. pokrytem zostało w stosunku ustawą z dnia 1. lipca 1886 Nr. 68 Dz. u. kr. określonym t. j. zasiłkami po 30% ze skarbu krajowego i państwowego, postanowił Wydział krajowy i na to już po kolaudacyi wyszłe na jaw przekroczenie kosztów budowy w kwocie 16.024 K 76 gr. udzielić 30% zasiłku pod warunkiem, że c. k. Rząd przyzna taki sam zasiłek.

Ponieważ c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 16. lutego 1904 l. 3.686 wyasygnowało na ten cel 30% zasiłek ze skarbu państwa t. j.

kwotę 4.807 K 43 gr., wstawił Wydział krajowy do preliminarza funduszu krajowego na r. 1905 taką samą kwotę.

Zasiłek państwowy przesłał Wydział krajowy Wydziałowi Spółki na ręce przewodniczącego p. Dra Adama Ostaszewskiego z tem zastrzeżeniem, że z niego pokryte być mają należności bierne spółki powstałe w czasie budowy, a przedewszystkiem należności akordantów w kwocie 1451 K 76 gr., reszta zaś ma być użytą na wypłacenie „pro rata“ należności za grunta na cele regulacji zajęte.

Dalej odpisał Wydział krajowy Spółce koszta w kwocie 1430 K 96 g, urosłe z powodu dwukrotnego badania przez komisję Wydziału krajowego rozkładu datków konkurencyjnych a Spółce do zwrotu przypisane, tudzież koszta spowodowane wysłaniem technika krajowego do przeprowadzenia w r. 1897 kolaudacji wykonanych robót.

Wreszcie oświadczył Wydział krajowy, iż skłonny jest udzielić Spółce z funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych nowej pożyczki z dowolnym okresem umorzenia najdalej na lat 30, na konwersję obydwu pożyczek z r. 1890 i 1893, które po dzień reskryptu wraz z bieżącymi odsetkami kwotę 120.572 K 28 gr. wynosiły, a ewentualnie pożyczkę także na spłatę innych zaległości biernych Spółki, jeżeli ogólne zgromadzenie Spółki zaciągnięcie takiej pożyczki uchwali.

Na to oświadczenie nie otrzymał Wydział krajowy do chwili niniejszego sprawozdania żadnej wiadomości o postanowieniu Spółki.

ad IV. Ściąganie datku konkurencyjnego na spłatę rat annuitetowych odroczył Wydział krajowy aż do czasu, kiedy nastąpi wykonanie uzupełniających robót regulacyjnych, a to od członków Spółki, zamieszkałych w obrębie gmin katastralnych: Jaćmierz, Posada jaćmierska, Zarszyn miasto, Posada Zarszyńska, Besko gmina i Milcza. Członkowie ci bowiem według opinii technicznej dotąd albo wcale żadnych, albo też tylko nieznaczące korzyści odnieśli z wykonanej regulacji.

Co do reszty członków w gminach Buków, Jasionów, Trześniów, Wzdów i Bzianka zarządzenie ściągania datków pozostało w swej mocy i nadal.

O tych wszystkich ulgach przyznanych uczestnikom Spółki na podstawie powyżej powołanych uchwał sejmowych, zawiadomił Wydział krajowy reskrytem z 31. grudnia 1903 L. 100816 Wydział Spółki wodnej z wezwaniem, by podał je do wiadomości walnego zgromadzenia.

Wydział krajowy zapytywał następnie Wydział Spółki kilkakrotnie, jakie postanowienia powzięło walne zgromadzenie na powyższy reskrypt, lecz do czasu niniejszego sprawozdania zgromadzenie członków spółki nie zostało zwołanem.

Uchwała w sprawie wyzyskania sił wodnych.

Na posiedzeniu z d. 2. listopada 1903 powziął Wys. Sejm następującą uchwałę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zajął się sprawą wyzyskania sił wodnych do celów motorycznych.

Celem podjęcia studyów co do sił wodnych w kraju, wstawia się na r. 1904 do dyspozycji Wydziału krajowego kwotę 10.000 koron“.

W wykonaniu tej uchwały odniósł się Wydział krajowy odezwą z dnia 2. grudnia 1903 L. 108.215 do c. k. Namiestnictwa o dostarczenie przeglądowych profilów podłużnych rzek, tudzież udzielenie bliższych dat co do ilości średnich wód i miejsc odpowiednich dla założenia nowych zakładów wodnych na podstawie przeprowadzonych przez biuro hydrograficzne pomiarów, a równocześnie zażądał opinii od Izb handlowych i przemysłowych w kraju, oraz od komisji krajowej dla spraw przemysłowych, w jakich miejscowościach i dla jakich gałęzi przemysłu byłoby pożądane badanie sił wodnych.

Odezwą z d. 19. lutego 1904 L. 5.200 zawiadomiło nas c. k. Namiestnictwo, że wprawdzie wszystkie rzeki podkarpackie, z wyjątkiem Prutu są

o tyle hydrotechnicznie zbadane, że zebrane daty wystarczają do rozpatrzenia kwestyi, o ile siła wodna tych rzek mogłaby być wyzyskana dla przemysłu krajowego; — dat tych jednak nie może udzielić Wydziałowi krajowemu, ponieważ c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z d. 17. listopada 1903 L. 50.472 wydając nową instrukcję dla badań hydrometrycznych, tudzież reskryptem z d. 26. stycznia 1904 L. 53.029/03 wyraźnie zabroniło udzielania komukolwiek dat zebranych przez kraj. oddział hydrograficzny i operatów hydrotechnicznych przed ich sprawdzeniem przez centralne biuro hydrograficzne.

Gdy materiał hydrotechniczny potrzebny do ocenienia sił wodnych w kraju zebrany został przez c. k. Namiestnictwo na koszt państwowego funduszu kanałowego i kraju, nie zaś przez biuro hydrograficzne, zwróciliśmy w odezwie z d. 5. kwietnia 1904 L. 21.320 uwagę c. k. Namiestnictwa, że do tych dat nie może się odnosić zakaz c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych i zażądaliśmy wyjednania, ewentualnego zezwolenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Z zaproszonych korporacji nadesłała bardzo cenne uwagi, jedna tylko Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie w piśmie z d. 12. marca 1904 L. 4.791, a również i Wydział główny Towarzystwa politechnicznego we Lwowie przedłożył Wydziałowi krajowemu memoriał w tej sprawie z d. 20. kwietnia 1904 L. 649.

Zaznaczając, że wyzyskanie sił wodnych w naszym kraju, gdzie nie ma wodospadów, nie jest miejscowo ograniczone, lecz przy skumulowaniu i przeniesieniu energii może być zużytkowane dla całych okolic i dla wszystkich gałęzi przemysłu, których wytworzenie jednak jest zależnem od światowej konjunktury handlowej i przemysłowej, zwróciła Izba handlowa lwowska uwagę Wydziału krajowego na potrzebę ustalenia istniejących sił wodnych, które może być bodźcem dla przedsiębiorców do zwrócenia uwagi na pewną gałąź przemysłu, posiadającą w danej okolicy naturalne warunki rozwoju, oraz wyraziła opinię, że badanie sił wodnych należałoby przedewszystkiem skoncentrować w Galicyi zachodniej na Dunajec, Poprad, Sołę w górnym biegu, w Galicyi wschodniej na Stryj, Opór, ewentualnie Prut w okolicy Jaremca i Nadwórnej, Czeremosz, Łomnicę i Świcę.

Ponieważ wedle udzielonego w roku bieżącym Wydziałowi krajowemu projektu generalnego regulacji rzek kanałowych największą stosunkowo ilość wody przy niskich stanach prowadzi rzeka Dunajec wraz z dopływami tatrzańskimi, a również i spad tej rzeki z dopływami jest bardzo znaczny, postanowił Wydział krajowy przeprowadzić w r. 1904 przedewszystkiem studia dla obliczenia siły wodnej w dorzeczu Dunajca, w roku zaś przyszłym rozciągnąć te studia na inne rzeki wskazane przez Izbę handlową lwowską.

Studia na Dunajcu ograniczają się do niwelacji zwierciadła wody Białego i Czarnego Dunajca, która przez c. k. Namiestnictwo nie została przeprowadzoną, oraz do pomiaru ilości wody przy najniższym stanie, ta bowiem ilość wody dla celów motorycznych musi być wziętą w rachubę.

Pomiary ilości najmniejszej wody mają być przeprowadzone w profilach hydrometrycznych Dunajca, gdzie już c. k. Namiestnictwo wykonało pomiar przy wyższych stanach, w Gołkowicach, Krościenku, Czorsztynie, Waksmundzie i Nowym Targu, nadto zaś na Białym Dunajcu w Szafarach, poniżej i powyżej ujścia Porońca i w Zakopanem przy ujściu Bystry, — na Czarnym Dunajcu w Czarnym Dunajcu, tudzież poniżej połączenia dopływów z doliny Chochołowskiej i Kościeliskiej, — wreszcie na dopływie Chochołowskim i Kościeliskim powyżej ich połączenia.

Przeprowadzenie tych studyów, które zostały rozpoczęte w drugiej połowie sierpnia r. b. (gdyż stany wód w jesieni są w Galicyi zazwyczaj najniższe), poruczył Wydział krajowy uchwałą z d. 8. lipca 1904 autoryzowanemu inżynierowi cywilnemu p. Karolowi Pomianowskiemu, który już od kilku lat studyowaniem tego działu hydrotechniki się zajmuje, a to za wynagrodze-

niem unormowanem w rozporządzeniu c. k. Namiestnictwa z d. 1. lipca 1889 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 50. i przydzielił mu praktykanta kraj. biura melioracyjnego Tadeusza Baeckera.

Wynik tych studyów zużytkuje Wydział do publikacji, w której podane będą tabelarycznie i na mapie przeglądowej obliczone ze spadu i ilości wody (średniej najmniejszej) siły wodne z potrąceniem spadu, potrzebnego do doprowadzenia wody do zakładów (0,5 do 0,6%).

Na przeprowadzenie dalszych studyów wstawił Wydział krajowy do preliminarza krajowego na rok 1905 dotację w dotychczasowej wysokości 10.000 K.

Wreszcie nadmieniamy, że w sprawie wniosku rektora Dra Niementowskiego, dotyczącego tej samej kwestyi wedle odezwy c. k. Namiestnictwa z d. 15. sierpnia 1904 L. 113.639 nie nadeszła jeszcze decyzja c. k. Ministerstwa.

Organizacya
spółek wodnych.

Od czasu ostatniego sprawozdania związane zostały tylko dwie przymusowe spółki wodne przez c. k. Starostwo w Brzesku:

1) dla obwałowania lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach w myśl ustawy z d. 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. N. 71;

2) dla regulacji górnej Kisieliny w myśl ustawy z d. 22. września 1896 Dz. u. kr. N. 46.

Zalegają zaś sprawy zawiązania następujących trzech spółek wodnych:

a) dla regulacji Bugu w myśl ustawy z d. 9. lipca 1894 Dz. u. kraj. Nr. 69 (c. k. Starostwo Kamionka strum.).

b) dla regulacji Potoku Pustej (Radosławki) z dopływami w myśl ustawy z d. 11. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 92 (c. k. Starostwo Kamionka strum.);

c) dla regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami (c. k. Starostwo Kamionka strum.).

Zakładanie
fabryk drenarskich.

Od czasu ostatniego sprawozdania rozdał Wydział krajowy prasy drenarskie z przyborami do następujących miejscowości:

1) Albigowa, powiat Łańcut, dla spółki drenarskiej;

2) Biały Kamień, powiat Złoczów, dla konwentu Sióstr Miłosierdzia;

3) Gwoździec stary, powiat Kołomyja, dla p. Władysława Komorowskiego;

4) Mieczyszczów, powiat Brzeżany, dla p. Hersza Horowitza;

5) Rudki, dla p. Dra Aleksandra hr. Skarbka;

6) Snopków, pow. Lwów, dla p. Aleksandra Domaszewicza;

7) Werynia, pow. Kolbuszowa, dla p. Janusza hr. Tyszkiewicza (druga prasa dana);

8) Wielkie Oczy, pow. Mościska, dla p. Stanisława bar. Hagena;

9) Wólczyńiec pow. Stanisławów, dla p. Dra Karola Halperna;

10) Zwiernik, pow. Pilzno, dla p. Katarzyny Zwiernickiej;

11) Żurawno, pow. Żydaczów, dla p. Antoniego Skrzyńskiego;

Do wszystkich tych miejscowości dał Wydział krajowy stare prasy oddane mu do dyspozycji, a w poprzednim sprawozdaniu wyszczególnione. Nadto w okresie czasu, za który sprawozdanie niniejsze przedkładamy, oddali Wydziałowi krajowemu prasy drenarskie pp. Eugeniusz Krzysztofowicz, właściciel Załużca dolnego, Jan Paygert, właściciel Streptcza, Stanisław Pawlikowski, właściciel Bereźnicy królewskiej, gdzie fabryki drenów zwinięto; — da-

lej p. Jan Gorayski, właściciel dóbr Szebnia, gdzie wcale fabryki nie zakładano, wreszcie szkoła garncarska w Kołomyi, dla której prasa drenarska okazała się niepotrzebną.

Z funduszu przeznaczanego na zakupno pras drenarskich, z poprzednich lat pozostałego, a wynoszącego po dzień sprawozdania kwotę 21.131 K 74 gc., pokrywał Wydział krajowy kosztą naprawy starych pras drenarskich, oraz kosztą transportu.

Obecnie posiada jeszcze Wydział krajowy pięć pras drenarskich do rozdania i nadto powyższą pozostałość do dyspozycji.

Wykaz subwencyonowanych fabryk drenarskich oraz ilości drenów wyrobionych i sprzedanych w r. 1902 w tych fabrykach, przedkładamy w załączeniu/.

Alegat 3.

d) Petycje:

Petycja Michała Baraniaka i tow. w Brzeszczach o obwałowanie granicznej Wisły.

C. k. Prezydium Namiestnictwa odezwą z dnia 29. kwietnia 1903 L. 4675 zawiadomiło Wydział krajowy, iż w załatwieniu tej petycji, która uchwałą z 11. lipca 1902 odstąpioną została c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia, zezwolono tylko na naprawę uszkodzonych wałów w tej gminie przy zatrzymaniu ich teraźniejszej wysokości i polecono c. k. Starości z Białej, aby proszącym wedle uznania udzielił odpowiedniego zasiłku z kwoty na zapomogi wyasygnowanej.

Petycja gmin Cisieć i 12 innych o zabezpieczenie komunikacji na Sole, tudzież gmin Skidzin, Wilczkowice Kobierni o zabezpieczenie dróg dojazdowych i do utrzymania tych mostów z własnych funduszków Soły.

Wymienione obok petycje, które uchwałą z 11. lipca 1902 odstąpione zostały c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia, odniosły ten skutek, iż według odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 12. lipca 1903 L. 13446 oświadczyła ta władza gotowość przedstawienia c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych i rolnictwa wniosku na wybudowanie na Sole po jednym moście w gminach, w obrębie których grunta położone są po obydwóch brzegach rzeki, o zwykłej konstrukcyi kosztem funduszu regulacyi Soły pod warunkiem, że interesowane gminy zobowiążą się prawomocnie do zbudowania do tych mostów dróg dojazdowych i do utrzymania tych mostów z własnych funduszków.

Na tę propozycyę zgodził się Wydział krajowy uchwałą z 10. lipca 1903 L. 58.893 pod warunkiem, że wydatek na ten cel, obliczony w przybliżeniu na 100.000 do 140.000 K, znajdzie pokrycie w oszczędnościach funduszu regulacyjnego i że plany i kosztorysy udzielone zostaną Wydziałowi krajowemu do oświadczenia się przed zarządzeniem budowy.

Czy gminy interesowane, które o tem za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Żywcu powiadomione zostały, przyjęły te warunki — Wydział krajowy nie ma dotąd wiadomości.

Co do zabezpieczenia brzegów Soły pod Kobiernicami i w Skidzinie, to według powołanej wyżej odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa zostało w tym celu wydane kierownictwu regulacyi odpowiednie polecenie.

Petycja gminy Rzychów o regulacyę Sanu.

Na skutek tej prośby, uchwałą z d. 11. lipca 1902 c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia odstąpionej, oznajmiło c. k. Prezydium Namiestnictwa odezwą z 16. lutego 1903 L. 11574, że uregulowanie Sanu pod Kuryłówką będzie rozpoczęte po zatwierdzeniu przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych projektu, którego zestawienie jest w toku.

Zarazem zaznaczyło c. k. Prezydium, że od r. 1896 wykonano już pod Kuryłówką znaczne budowle regulacyjne, szczególnie w latach 1901 i 1902.

Petycja mieszkańców Sokołowa o regulacyę Świcy i Sukielu.

Odezwą z 1. stycznia 1903 L. 14106 zawiadomiło Wydział krajowy c. k. Prezydium Namiestnictwa, któremu wskutek uchwały Wys. Sejmu z 11. lipca 1902 petycja ta odstąpioną została, iż żądanie proszących stało się bezprzedmiotowem, albowiem na podstawie wydanych poprzednio zarządzeń wykonano już w ciągu r. 1902 na Świcy i Sukielu pod Sokołowem takie budo-

wle ochronne, że miasteczko to zostało na razie dostatecznie zabezpieczone.

Petycja oddziału stryjsko-żydaczowskiego c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego w sprawie zawiazania spółki wodnej dla regulacji Żezawy.

Wskutek tej prośby odstąpionej uchwałą Wys. Sejmu z 11. lipca 1902 c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia, zawiadomiło c. k. Prezydium Namiestnictwa odezwą z 19. lutego 1903 L. 1124, że gdy projekt regulacji potoku Żezawy z powodu istniejących na nim zakładów wodnych, jakoteż ze względu na wpływ, jaki wyrzucić musi na uregulować się mające potoki w odniesieniu do rzeki Stryja wymaga przed zarządzeniem postępowania wodno-prawnego przeprowadzenia technicznego zbadania projektu na miejscu — zawezwanym został inicjator tego przedsięwzięcia p. Julian bar. Brunicki do oświadczenia się, czy poniesie kosztą tego badania.

O tem zawiadomił Wydział krajowy pismem z 27. lutego 1903 L. 15.248 proszący oddział c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego. O dalszym stanie tej sprawy Wydział krajowy nie otrzymał wiadomości.

Petycja gminy Rajsko o regulację Soły.

Odezwą z d. 3. maja 1904 L. 4720/pr. zawiadomiło c. k. Prezydium Namiestnictwa, któremu wskutek uchwały Wys. Sejmu z 24 października 1903 petycja ta odstąpioną została, iż prośbie obecnie stało się zadość, albowiem w miejscu najbardziej zagrożonem wykonano przekop Soły, przez co prąd wody od lewobrzeżnego pastwiska odwrócono, i że w roku bieżącym zostaną wykonane dalsze roboty regulacyjne w górnej przestrzeni tej gminy.

O tem zawiadomioną została prosząca gmina reskryptem z d. 28. maja 1904 L. 44.990 za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Białej.

Petycja Przysiółka Brzoza ad Wrzawy o osuszenie gruntów.

Wskutek uchwały Wys. Sejmu z d. 24. października 1903 odstąpił Wydział krajowy odezwą z 30. grudnia 1903 L. 120.639 prośbę niniejszą, w której rozchodzi się o wyjednanie u rządu rosyjskiego zezwolenia na odprowadzenie wody z przysiółka Brzozy przez terytorium rosyjskie, c. k. Prezydium Namiestnictwa do zbadania i możliwego uwzględnienia.

O tem zawiadomioną została prosząca gmina za pośrednictwem Wydziału powiatowego z Tarnobrzegu.

Mimo przynaglania Wydział krajowy nie otrzymał dotąd żadnego zawiadomienia o skutku tej prośby.

Petycja Wydziału powiatowego w Krakowie, Towarzystwa rolniczego okręgowego w Krakowie, tudzież 9 gmin i obszarów dworskich pow. krakowskiego o obwałowanie lewego brzegu Wisły.

Wskutek tych petycji, które Wys. Sejm uchwałą z dnia 24. października 1903 przekazał Wydziałowi krajowemu z poleceniem przyspieszenia opracowania projektu po myśli uchwały sejmowej z d. 11. lipca 1902, zawiadomiliśmy reskryptem z d. 30. grudnia 1903 L. 120.634 Wydział Towarzystwa rolniczego okręgowego w Krakowie, tudzież interesowane gminy i obszary dworskie za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Krakowie, że zdjęcia dla obwałowania obu brzegów Wisły od ujścia Przemszy do Krakowa zostały już w znacznej części wykonane w ciągu r. 1903 przez delegowanych czelech inżynierów krajowych, a mianowicie w powiecie krakowskim na całej długości, opracowanie zaś projektu zostanie urządzone, skoro pomiary na obu brzegach aż do ujścia Przemszy zostaną ukończone.

Dla wykończenia tych zdjęć wydelegował też Wydział krajowy w roku bieżącym trzech inżynierów kraj. biura melioracyjnego.

Petycja przysiółka Podwale ad Zabawa o budowę mostu na Kisielinie.

Wskutek przekazania tej petycji uchwałą z 24. października 1903 Wydziałowi krajowemu została prosząca gmina zawiadomioną reskryptem Wydziału krajowego z 30. grudnia 1903 L. 120.678 do Wydziału powiatowego w Brzesku wystosowanym, iż żądanie jej zbudowania mostu kosztem funduszu regulacyjnego na pastwisku gminnym jest nieuzasadnione, gdyż przed regulacją w tem miejscu nie istniał żaden most.

Przytem zwrócono uwagę Wydziału powiatowego, że prośba gminy z tego powodu nie może być uwzględnioną, ponieważ wskutek zwłoki w uiszczeniu datków konkurencyjnych przez spółkę wodną roboty programowe nie zostały jeszcze ukończone, a kosztem funduszu regulacyjnego Kisieliny zbudowano już most na drodze gminnej z Wał-Rudy do Zabawy, jakkolwiek fundusz regulacyjny nie był do tego zobowiązany.

Petycja gminy Szczepańcowy o regulację Jasiółki.

Wskutek tej petycji, którą Wys. Sejm uchwałą z d. 24. października 1903 przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia, zawiadomiliśmy reskryptem z d. 12. lutego 1904 L. 120.637 interesowanych właścicieli gruntów, że Wydział krajowy zarządzi opracowanie projektu lokalnej regulacji Jasiółki w gminie Szczepańcowy, skoro interesowani przedłożą deklarację, mocą której zobowiążą się pokryć $\frac{1}{3}$ część kosztów zamierzonej regulacji i wykonane roboty własnym kosztem utrzymywać w należytym stanie.

Gdy interesowani dotychczas nie dopełnili powyższego warunku, pomiary nie mogły być zarządzone.

Petycja Wydziału pow. w Kamionce strumitowej o regulację dopływów Bugu.

Uchwałą z d. 24. października 1903 odstąpił Wys. Sejm petycję niniejszą Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Reskryptem z d. 30. grudnia 1903 L. 120.636 zawiadomił Wydział krajowy proszący Wydział powiatowy, że zdjęcia dla regulacji rzeki Raty z dopływami zostały ukończone w r. 1903, że zaś w następnym roku rozpoczęte będą pomiary dla regulacji Sołokii i innych dopływów Bugu, wreszcie że Wysoki Sejm uchwalił na posiedzeniu z 24. października 1903 projekt ustawy o regulacji Błotwi z dopływami zapewniający wykonanie tej regulacji kosztem 1,288.000 K w drodze przedsiębiorstwa krajowego.

Petycja gminy Wola batorska o przyspieszenie obwałowania Wisły.

Wykonując uchwałę Wys. Sejmu z d. 24. października 1903, zawiadomił Wydział krajowy reskryptem z dnia 31. grudnia 1903 L. 120.635 proszącą gminę, że roboty około rekonstrukcji wału nadwiślańskiego między Niepołomicami a ujściem Raby rozpoczęte zostaną z wiosną r. 1904 na dwóch punktach, — co się też rzeczywiście stało.

Petycja gmin Moszkowce i Siwka o regulację Siwki.

Załatwiając obok wyrażoną petycję Wydziałowi krajowemu uchwałą z 24. października 1903 przekazaną, zawiadomił Wydział krajowy reskryptem z 30. grudnia 1903 L. 120.633 proszące gminy za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Kałuszu, iż według programowej uchwały Wys. Sejmu z 13. lutego 1894 będzie można przystąpić do regulacji potoku Siwki dopiero po zapewnieniu regulacji dopływów górnego Dniestru.

Petycja gminy Podbereż o regulację Świcy.

Na petycję tę, Wydziałowi krajowemu uchwałą Wys. Sejmu z d. 24. października 1903 przekazaną do zbadania i możliwego uwzględnienia zawiadomioną została gmina za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Dolinie reskryptem z d. 30. grudnia 1903 L. 120.632, że systematyczna regulacja Świcy według ustawy z 18. września 1901 Nr. 103 Dz. u kraj. ma być rozpoczętą przez c. k. Namiestnictwo w r. 1904 i że na koszt robót została na r. 1904 zapreliminowaną kwota 180.000 K.

Petycja gminy Jaślany o osuszenie niwy >Dunaj<.

Uchwałą z d. 24. października 1903 przekazał Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia między innymi petycję gminy Jaślany powiatu Mieleckiego o osuszenie niwy Dunaj.

Petycja ta o tyle jest bezprzedmiotową, ile że Wydział krajowy na prośbę tej gminy zarządził już reskryptem z d. 15. lutego 1902 l. 11.382 wykonanie zdjęć dla zaprojektowania rowów osuszających wymienioną niwę.

Projekt opracowany przez kierownika I. sekcji obwałowania Wisły i Wisłoki przewiduje wykonanie 8.425 metrów bieżących dla osuszenia 369 morgów gruntów w Jaślanach i przysiółku Pierzchne kosztem 22.500 koron.

Ponieważ wykonanie tych rowów zależnem jest od przeprowadzenia regulacji potoku Złotego w gminie Padew, do którego rowy osuszające mają ujście, a regulacja ta nie została jeszcze zapewnioną, zatem przedłoży Wydział krajowy Wys. Sejmowi i c. k. Ministerstwu rolnictwa wniosek na subwencyonowanie osuszenia Jaślan, równocześnie ze sprawą regulacji Potoku Złotego.

Petycja wiecu ludowego w Tarnobrzegu o regulację dopływów Trześniówki.

Wskutek tej petycji, Wydziałowi krajowemu uchwałą z 24. października 1903 przekazanej, zawiadomiono prezydium wiecu reskryptem z 30. grudnia 1903 L. 120.630, że Wydział krajowy przedłoży Wys. Sejmowi projekt ustawy o tej regulacji, skoro spółka wodna zostanie zawiązaną i przez władzę polityczną uznaną.

Petycja wiecu ludowego w Tarnobrzegu o wzmocnienie wałów Wisły i Sanu, otwarcie komunikacji po wałach i ukończenie budowy prawego wału Sanu.

W skutek tej petycji, którą Wys. Sejm uchwałą z dnia 24. października 1903 przekazał Wydziałowi krajowemu do załatwienia, zawiadomiliśmy prezydium wiecu za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu, że w sprawie wzmocnienia i podwyższenia wałów nad Wisłą przedłożył był już Wydział krajowy odezwą z d. 19. kwietnia 1895 l. 20.584 wniosek c. k. Rządowi, jednakże c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z d. 3. listopada 1895 l. 17.214 oświadczyło się przeciw podwyższeniu tych wałów. Na otwarcie komunikacji po wałach Wisły i Sanu, Wydział krajowy nie może zezwolić, gdyż wedle ustawy z d. 9. czerwca 1889 dz. u. kraj. nr. 48 dochód z wydzierżawienia trawy na wałach służyć ma na pokrycie kosztów konserwacji, a dochód ten po otwarciu komunikacji znacznie by się obniżył, co spowodowałoby obciążenie funduszu krajowego i powiatowego. Nadto zaś wskutek jeżdżenia po wałach obniża się korona i wymaga co kilka lat nadsypywania, dowóz materiałów do obrony wałów w czasie wysokich stanów wody po koronie używanej do jazdy jest po deszczach z powodu drogi błotnistej i pełnej wybojów utrudniony i z niebezpieczeństwem połączony, a doły wybite wozami i napełnione wodą deszczową do tego stopnia wały osłabiają, że przy wielkiej wodzie wały takie narażone są na deformację i pęknięcie, jak to się okazało w r. 1903 na stosunkowo krótkiej przestrzeni lewego wału Łęgu, gdzie dla gminy Gorzyce przejazd był dozwolony. Wykończenie wreszcie prawego wału Sanu doznało zwłoki z powodu rekursów właściciela interesowanych obszarów dworskich.

Petycja Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację Bołochówki.

W załatwieniu tej petycji, Wydziałowi krajowemu uchwałą Wys. Sejmu z 24. października 1903 przekazanej zawiadomił Wydział krajowy proszący powiat reskryptem z 30. grudnia 1903 l. 120628, iż według uchwalonego programu regulacji wód w kraju z r. 1894 będzie można przystąpić do regulacji potoku Bołochówki dopiero po zaprojektowaniu i ustawowem zapewnieniu dopływów górnego Dniestrn.

Petycja gminy Wola kobańska o regulację miejscowego potoku

Uchwałą z d. 24. października 1903 przekazał Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia petycję gminy Wola kobańska powiatu Starosamborskiego o regulację miejscowego potoku.

Gdy o ile można było wnosić z brzmienia petycji, rozchodzi się w tym wypadku o regulację i zabudowanie potoku Krzemiańka przepływającego przez gminy Wola kobańska i Kobło stare pow. Staro-Samborskiego, a wpadającego do Dniestru w gminie Bereźnica powiatu Samborskiego, odniósł się Wydział krajowy odezwą z d. 30. grudnia 1903 l. 120.627 do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa zarządzenia, ażeby sekcya c. k. oddziału leśno-technicznego w Samborze zbadała stan tego potoku i opracowała generalny projekt z kosztorysem.

Projekt generalny wymienionej sekcji udzielony Wydziałowi krajowemu odezwą c. k. Namiestnictwa z d. 12. lipca 1904 l. 95.655 obejmuje zabudowanie 5 parowów, korekcję potoków w gminach Wola kobańska, Kobło i Bereźnica na długości 8.950 metrów i zalesienie 36 ha szutrowisk kosztem 180.000 koron.

Gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z d. 21. czerwca 1904 l. 16.597 oświadczyło gotowość udzielenia na to zabudowanie 50% zasiłku państwowego pod warunkiem, jeżeli to przedsiębiorstwo ze względu na znaczną sumę kosztorysową uregulowane zostanie w drodze ustawy krajowej po myśli państwowej ustawy melioracyjnej, Wydział krajowy przedłożył Wys. Sejmowi w swoim czasie projekt ustawy zapewniającej wykonanie robót, skoro szczegółowy projekt techniczny zostanie opracowany i na miejscu przez delegatów c. k. Ministerstwa rolnictwa i Wydziału krajowego zbadany.

Petycja gminy Radłów o uwolnienie od datku konkurencyjnego do obwałowania lewego brzegu Dunajca.

Petycja ta, którą Wys. Sejm uchwałą z d. 24. października 1903 przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia, nie mogła być przychylnie załatwioną, albowiem na spłatę i repartycję datków konkurencyjnych Wydział krajowy nie ma żadnego wpływu.

O ile zaś gmina żądała dokończenia budowy wału, zwrócił Wydział krajowy jej uwagę, iż może to nastąpić dopiero po włączeniu do funduszu budowy 30% datku konkurencyjnego przez spółkę wodną.

O tem zawiadomił Wydział krajowy proszącą gminę reskryptem z 30. grudnia 1903 l. 120.626 do Wydziału powiatowego w Brzesku wystosowanym.

Petycja gminy Piaski o zasiłek na osuszenie gruntów.

Obok wymienioną petycję odstąpił Wys. Sejm wraz z innymi uchwałą z d. 24. października 1903 Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Z uwagi iż projekt techniczny dla osuszenia 416 morgów gruntów w tej gminie został już przez biuro melioracyjne opracowany, a koszt robót obliczony na 33.000 K., postanowił Wydział krajowy uchwałą z d. 5. stycznia 1904 l. 120.625 przedstawić Wys. Sejmowi wniosek na przyznanie zasiłku w wysokości 33 $\frac{1}{3}$ % oraz wyjednać u c. k. Ministerstwa rolnictwa dalszy zasiłek w tej samej wysokości z państwowej dotacji dyspozycyjnej na popieranie drobnych melioracji pod warunkiem, jeżeli prosząca gmina zobowiąże się pokryć $\frac{1}{3}$ część kosztów w kwocie 11.000 K. i wykonane roboty utrzymywać własnym kosztem w należytych stanie.

O tem zawiadomił Wydział petycyonującą gminę za pośrednictwem Wydziału powiatowego we Lwowie.

Dotąd nie przedłożyła gmina żądanej deklaracji, wskutek czego też Wydział krajowy nie wstawił do preliminarza funduszu krajowego na r. 1905 przyrzczonego zasiłku, ani też nie wdrożył dalszych kroków celem dojścia do skutku tego przedsięwzięcia.

Petycja gminy Grzegórzki

Reskryptem z d. 30. grudnia 1903 l. 120.623 zawiadomił Wydział krajowy petycyonującą gminę za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Krakowie, iż żądaniu jej stało się zadość przez uchwalenie przez Wys. Sejm dnia

o obwałowa- 24. października 1903 projektu ustawy, wedle którego obwałowanie to ma być
nie lewego wykonane w drodze przedsiębiorstwa krajowego kosztem 330.000 K. przy 50%
brzegu Wisły udziale w kosztach funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego.
od Krakowa do ujścia Bia-
łochy i pra-
wego brzegu
Białuchy.

Petycja gminy Gra- 24. października 1903 projektu ustawy, wedle którego obwałowanie to ma być
bie o wzmo- stało się zadość przez uchwalenie na posiedzeniu 24. października 1903 pro-
cnienie wa- jektu ustawy o podwyższeniu prawego wału Wisły między Podgórzem a Nie-
łu nadwi- połomicami.
ślańskiego

o ubezpie- Co do ubezpieczenia brzegu Wisły tamami odpowiedziało c. k. Na-
czenie pra- miestnictwo, któremu Wydział krajowy tę sprawę do zbadania odstąpił, ode-
wego brzegu zwą z 13. czerwca 1903 l. 67147, że potrzeba taka wcale nie zachodzi, gdyż
Wisły tama- cały brzeg zabudowany jest tamami.
mi.

O tem zawiadomił Wydział krajowy proszącą gminę za pośrednictwem
Wydziału pow. w Wieliczce reskryptem z d. 4. lipca 1904 l. 61.878.

Petycja gminy Dy- Uchwałą z d. 30. października 1903 przekazał Wys. Sejm obok wy-
mitrów duży mienioną petycję do załatwienia Wydziałowi krajowemu jako komisji.

o wybud- W sprawozdaniu swoim z 31. października 1903 l. 98483, które je-
wanie mostu dnak z powodu zamknięcia Wys. Sejmu nie weszło na porządek dzienny,
na potoku przedstawił Wydział krajowy stan faktyczny i stan prawny budowy tego mo-
Krzemienicy stu i wykazał, że obowiązek do utrzymania tego mostu należy wyłącznie do
miejscowego zarządu dróg gminnych.

Ządanie gminy, ażeby most ten został kosztem Skarbu państwa od-
budowanym, uznał Wydział krajowy za nieuzasadnione i przedstawił Wys. Sejmowi wniosek na przejście nad petycją do porządku dziennego.

Petycja gminy Wielo- Sejmowe biuro Marszałkowskie zawiadomiło Wydział krajowy pismem
wieś o przy- z 11. listopada 1903 l. 1061/02, iż Wys. Sejm o sprawozdaniu komisji go-
jęcie na fun- spodarstwa krajowego z tej petycji nie powziął żadnej uchwały.

działu kra- Gdy na taką samą prośbę tejsze gminy, wniesioną wprost do Wy-
wacacyjny rze- działu krajowego, przyznał Wydział krajowy uchwałą z 23. stycznia 1903
ki Trześniów- l. 8552 rzeczonoj gminie jednorazowy zasiłek w kwocie 400 K. na cel
ki kosztów utrzymania konserwacji mostu; sprawę tę należy uważać jako stanowczo załatwioną.
mostu na Trześniówce.

Niezałatwio- O następujących petycjach nie powziął Wysoki Sejm żadnej
ne petycje. uchwały:

L. s. 753/2 Marcina Zawadzkiego i innych włościan w Siedliskach o za-
bezpieczenie łąki przy rzece Sanie.

Ls. 1360/2 Rady pow. w Lisku o subwencję na uregulowanie rzeki
Olszaniczki w Uhercach.

L. s. 1961/3 członków spółki wodnej w Olesku o przeprowadzenie
studyów i robót w celu usunięcia przesuszenia torfów.

L. s. 1715/3 gminy Brzegi w powiecie wielickim o wykupno prawa
użytkowania wałów regulacyjnych Wisły w tejsze gminie.

L. s. 2824/3 Wawrzyńca Zemana i tow. w Białobrzegach o pokrycie
reszty kosztów zabezpieczenie brzegów Wisłoka w tej gminie.

L. s. 3645/3 mieszkańców gminy Kornalowice o zabezpieczenie brze-
gów rzeki Dniestr.

L. s. 3550/3 gminy Czołhany o regulację rzeki Świcy.

L. s. 3385/3 gminy Kobiernice o rozpoczęcie robót regulacyjnych na
rzece Sole.

L. s. 3342/3 gminy Czarny Dunajec i okolicznych o regulację rzeki
Czarnego Dunajca.

L. s. 2719/3 gminy Sromowce niżne o zabezpieczenie brzegów Dunajca.

L. s. 2700/3 gminy Felsztyn, Posada felsztyńska i innych o regulację rzeki Strwiąża.

L. s. 2598/3 gminy Hańkówka o regulację rzeki Jasiołka.

L. s. 2357/3 właściciele obszarów dworskich Graziowy o zmianę przedłożenia Wydziału krajowego o uzupełnieniu regulacji rzek kanałowych w tym kierunku, ażeby regulacja Wiaru przedłużoną została do Wojtkowy. —

L. s. 2197/3 mieszkańców gminy Rabki o regulację rzeczki Słomianki między zakładem kąpielowym a rzeką Rabą w Rabce.

L. s. 2189/3 Reprezentacyi powiatu Nowotarskiego o regulację rzek i potoków górskich;

L. s. 1552/02 gminy Dolina powiatu Tłumackiego o zabudowanie jarów na zboczach Dniestrowych;

L. s. 1511/2 Reprezentacyi gminnej w Dębicy o regulację rzeki Wisłoki i o budowę mostu na rzece Wisłoce pod Dębicą;

L. s. 1330/2 gminy Kluszkowce w powiecie Nowotarskim o uregulowanie dzikiego potoku zwanego „Lubań“.

L. s. 3495/3 Ignacego Zakrzewskiego, właściciela dóbr Czołhany o zniesienie szluz w majątku br. Poppera;

L. s. 3496 tego samego o regulację rzeki Świcy.

O niezalutwieniu powyższych petycji przez Wys. Sejm zostały wszystkie strony interesowane zawiadomione.

II.

A) Postęp budowy przy ustawowych przedsiębiorstwach melioracyjnych w r. 1902 i 1903.

a) Przedsiębiorstwa prowadzone przez Wydział krajowy.

1. Obwałowanie lewego brzegu Wisły w powiecie krakowskim.

Według protokołu kolaudacyi robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902 przedstawiają się koszta rozdzielone na poszczególne rubryki, jak następuje:

I. Roboty ziemne	57.745 K 53 gr.
II. Wykupno gruntów	33.669 „ 85 >
III. Ubezpieczenia	2.499 „ 28 „
IV. Budowa obiektów	8.323 „ 90 „
V. Konserwacya	1.829 „ 93 „
VI. Zarząd	9.012 „ 68 „
VII. Kasa chorych	9.806 „ 10 „
Razem	122.887 K 27 gr.

Na wykonanie powyższych robót prelininowano kwotę 148.104 K 16 gr., wskutek czego okazuje się zaoszczędzenie w sumie 25.216 K 89 gr.

Kosztem powyżej wykazany wykonano w r. 1902 następujące roboty:

- 1) usypano 6.079 m. wału i 23 ramp o bryłowatości 112,203 m³.
- 2) pogłębiono i uregulowano koryto potoku Dłubni i wykonano rowy osuszające i odpływowe o łącznej długości 1516 m., o ogólnej bryłowatości 19,936 m³.

3) wygradzono 1920 m. b. płotków i wydarniowano 1286 m² skarp ko-ryta Dłubni.

4) zbudowano 1 szluzę dwuotworową, 2 przepusty betonowe i 1 przepust rurowy.

5) przeniesiono 13 zabudowań gospodarskich z terenu inundacyjnego poza nowy wał.

Według operatu wykonawczego sprawdzonego przez oddział rachunkowy przedstawiają się koszty budowy przy tem przedsiębiorstwie za rok 1903, jak następuje:

I. Roboty ziemne	65.769 K 31 gr.
II. Wykupno gruntów	25.493 " 83 "
III. Ubezpieczenia	3.500 " 70 "
IV. Budowa obiektów	13.745 " 98 "
V. Konserwacja	2.467 " 07 "
VI. Zarząd	9.183 " 79 "
VII. Nieprzewidziane	7.542 " 81 "
Razem	127.703 K 49 gr.

Powyższym kosztem wykonano w r. 1903 4509 mb. wału Wisły i 13 ramp o bryłowatości 119,227 m², 9,340 mb rowów osuszających, 7,785 mb płotków, 2,095 mb obitki faszynowej, 1 szluzę betonową o 2 otworach i 1 szluzę o 1 otworze, oraz 3 mostki z rur betonowych.

Na wykonanie tych robót preliniowano kwotę 157,152 K 12 gr., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie w kwocie 29,448 K 63 gr., które osiągnięto głównie w rubryce robót ziemnych, wykupna gruntów, ubezpieczenia i konserwacji.

Budowę przy tem przedsiębiorstwie prowadził w r. 1902 i 1903 starszy inżynier kraj. biura melioracyjnego, Karol Boziewicz.

2. Obwałowanie prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

Według aktu kolaudacyjnego wykonano przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902 następujące roboty:

- 1) wał Wisły na długości 1.059 mb i 2 rampy.
- 2) rowy osuszające na długości 5.216 m.
- 3) 2 przepusty betonowe we wale, 10 mostków z rur betonowych, 1 mostek drewniany i 5 progów.
- 4) płotków dla ubezpieczenia skarp rowów na długości 13.612 m.

Koszta tych robót, sprawdzone przez oddział rachunkowy przedstawiają się następująco:

I. Roboty ziemne	27.060 K 12 gr.
II. Budowa obiektów	1.147 " 50 "
III. Roboty dodatkowe	4.639 " 90 "
IV. Wykupno gruntów	14.247 " 33 "
V. Konserwacja	2.986 " 19 "
VI. Zarząd	8.825 " — "
VII. Nieprzewidziane	4.848 " 31 "
Razem	63.754 K 35 gr.

Na powyższe roboty preliminowano 86.481 K 81 gr., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie w kwocie 22.727 K 46 gr., które osiągnięto głównie w rubryce robót ziemnych, budowy obiektów i wykupna gruntów.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie prowadził w r. 1902 częścią inżynier adjunkt kraj. biura melioracyjnego, Maryan Prokopowicz, częścią zaś inżynier adjunkt tegoż biura, Stanisław Flisowski.

W roku 1903 wykonano przy tem przedsiębiorstwie według operatu wykonawczego następujące roboty:

- 1) usypało wał Wisły na długości 519 m.
- 2) pogłębiono i uregulowano koryto Srawy na długości 1.401 m i wykonano rowy osuszające o łącznej długości 28.196 m.
- 3) zbudowano 60 mostków z rur betonowych, 18 progów i 3 brody oraz wygrodzono 26.368 m płotków.

Koszta tych robót sprawdzone przez oddział rachunkowy przedstawiają się następująco:

I. Roboty ziemne	52.108 K 17 gr.
II. Budowa obiektów	10.723 " 33 "
III. Roboty dodatkowe	10.714 " 78 "
IV. Wykupno gruntów	12.611 " 48 "
V. Konserwacya	1.858 " 99 "
VI. Zarząd	6.420 " 46 "
VII. Nieprzewidziane	7.629 " 26 "

Razem 102.066 K 47 gr.

Wobec preliminowanej kwoty 119.786 K 57 g. okazuje się zaoszczędzenie w kosztach budowy 17.720 K 10 g.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie prowadził w r. 1903 inżynier adjunkt kraj. biura melioracyjnego, Stanisław Flisowski.

3. Obwałowanie Wisły w powiecie Dąbrowskim.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie rozpoczęto w r. 1903 w dolnej sekcji równocześnie w dwóch punktach t. j. pod Słupcem i w Szczucinie.

Według operatu wykonawczego wynosiły koszta robót wykonanych w r. 1903, sprawdzone przez oddział rachunkowy, jak następuje:

Sekcja Słupiec.

I. Roboty ziemne	64.988 K 14 gr.
II. Budowa obiektów	14.663 " 77 "
III. Roboty dodatkowe	1.479 " 52 "
IV. Wykupno gruntów	10.504 " 60 "
V. Konserwacya	289 " — "
VI. Zarząd	5.794 " 97 "
VII. Nieprzewidziane	2.623 " 16 "

Razem 100.343 " 16 "

Za tę kwotę usypało 1.538 m. wału Wisły i 1.932 m. lewego wału Nowego Brnia o łącznej bryłowości 69,196 m³, wykonano rowy odpływowe na długości 1.160 m. wraz z ubezpieczeniem płotkami i darnią i zbudowano 2 szluzy i 2 przepusty betonowe we wałach.

Na powyższe roboty preliminowano kwotę 110.671 K 91 g., wobec czego okazało się zaoszczędzenie w sumie 10.328 K 75 g., które osiągnięto głównie w rubryce budowy obiektów.

Roboty w tej sekcji prowadził inżynier-adjunkt kraj. biura melioracyjnego, Bronisław Winnicki.

Sekcja Szczucin.

I. Roboty ziemne	67.005 K 07 g.
II. Budowa obiektów	8.226 " 77 "
III. Roboty dodatkowe	1.943 " 52 "
IV. Wykupno gruntów	9.342 " 04 "
V. Konserwacja	182 " 25 "
VI. Zarząd	6.799 " 42 "
VII. Nieprzewidziane	3.585 " 62 "
Razem	97.084 K 62 g.

Na wykonanie powyższych robót preliminowano kwotę 104.574 K 36 g., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie kosztów budowy w sumie 7.489 K 74 g. Kosztem powyżej wykazany usypano 2.520 m. wału Wisły i wykonano 580 m. rowów odpływowych o łącznej bryłowości 83,253 m³ oraz zbudowano 1 szluzę i 1 przepust betonowy.

Robotami pod Szczucinem kierował inżynier kraj. biura melioracyjnego, Jan Pisz.

4. Obwałowanie Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim.

Podobnie jak w poprzednich latach prowadzono w r. 1902 i 1903 roboty przy tem przedsiębiorstwie w dwóch sekcjach, przyczem pierwsza sekcja obejmowała prawy wał Wisłoki, tudzież wał Wisły sekcja VII. pomiędzy ujściem Wisłoki i granicą powiatu Mieleckiego i Tarnobrzieskiego, sekcja zaś druga lewy wał Wisłoki i wał wiślany sekcja VIII. między Nowym Brniem i Wisłoką. Przy budowie wałów Wisły i Wisłoki, tudzież w wale Starego Brnia wykonano równocześnie potrzebne objekty wraz z siecią rowów osuszających.

Według sprawdzonego przez oddział rachunkowy protokołu przeprowadzonej w r. 1903 kolaudacji wynosiły koszta robót wykonanych w r. 1902, jak następuje:

Sekcja I.

I. Roboty ziemne	80.535 K 59 g.
II. Budowa obiektów	12.839 " 08 "
III. Roboty dodatkowe	9.525 " 37 "
IV. Wykupno gruntów	31.781 " 68 "
V. Utrzymanie w czasie budowy	2.573 " 38 "
VI. Zarząd	8.170 " 19 "
VII. Nieprzewidziane	10.303 " 27 "
Razem	155.778 K 56 g.

Powyższym kosztem wykonano 2.600 m. wału Wisły i 1.580 m. prawego wału Wisłoki, 11.426 m. kanałów i rowów osuszających, dokończono rozpoczęte w r. 1901 rowy osuszające na długości 3.700 m., oraz zbudowano 1 szluzę trzyotworową w wale wiślany i 1 przepust betonowy w wale Wi-

słoki, tudzież 79 mostków z rur betonowych. Koszta preliminowane na wykonanie powyższych robót wynosiły 161.525 K 40 g., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie w sumie 5.746 K 84 g., które osiągnięto głównie w rubryce budowy obiektów:

Sekcja II.

I. Roboty ziemne	60.968 K 13 g.
II. Budowa obiektów	10.007 " — "
III. Roboty dodatkowe	1.174 " 01 "
IV. Wykupno gruntów	20.426 " 67 "
V. Konserwacja	2.220 " 49 "
VI. Zarząd	7.556 " — "
VII. Nieprzewidziane	4.729 " 55 "
	<hr/>
Razem	107.081 K 85 g.

Powyższym kosztem usypano 228 m. nowego wału Wisły i 6 ramp wałowych, nadsypano 4.160 m. wału Wisły i 100 m. lewego wału Wisłoki, wykonano 8.771 m. rowów osuszających i zbudowano 2 szluzы betonowe i 1 przepust betonowy w wałach Wisłoki i Starego Brnia, tudzież 31 mostków z rur betonowych i 2 stopnie drewniane.

Wobec preliminowanej kwoty 108.498 K 10 g. okazuje się zaoszczędzenie w kosztach budowy 1.416 K 25 g.

Według sprawdzonych przez tutejszy oddział rachunkowy operatów wykonawczych wynosiły koszta budowy przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903, jak następuje:

Sekcja I.

I. Roboty ziemne	41.710 K 01 g.
II. Budowa obiektów	6.710 " 56 "
III. Roboty dodatkowe	13.503 " 81 "
IV. Wykupno gruntów	5.116 " 11 "
V. Konserwacja	4.017 " 19 "
VI. Zarząd	8.416 " 11 "
VII. Nieprzewidziane	6.227 " 36 "
	<hr/>
Razem	85.701 K 15 g.

Powyższym kosztem usypano 3.157 m. wału Wisły i 1.960 m. prawego wału Wisłoki, wykonano 19.484 m. kanałów i rowów osuszających wraz z ubezpieczeniem płótkami i darniami, oraz zbudowano 1 szluzę betonową, 19 mostków z rur betonowych, 2 mosty drewniane, 1 stopień betonowy i 6 pójł.

Na wymienione roboty preliminowano kwotę 77.227 K 58 g., wobec czego okazuje się przekroczenie 8.473 K 57 g.

Sekcja II.

I. Roboty ziemne	48.894 K 88 g.
II. Budowa obiektów	5.726 " 63 "
III. Roboty dodatkowe	1.760 " 76 "
IV. Wykupno gruntów	15.385 " 86 "
V. Konserwacja	3.679 " 73 "
VI. Zarząd	7.663 " 84 "
VII. Nieprzewidziane	2.814 " 30 "
	<hr/>
Razem	85.926 K — g.

Za tę kwotę przeprowadzono rekonstrukcję wału Wisły na długości 2.818 m. przyczem usypano 558 m. nowego wału i 5 ramp wałowych, wykonano 13.742 m. rowów osuszających, i zbudowano 2 przepusty betonowe w wale Starego Brnia, 65 mostków z rur betonowych i 1 stopień dębowy.

Na powyższe roboty prelimitowano kwotę 82.267 K 22 g., wobec czego okazuje się przekroczenie kosztów budowy w sumie 3.658 K 78 g.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902 i 1903 prowadzili w sekcji I. inżynier kraj. biura melioracyjnego, Jan Bochniak, w sekcji II. inżynier kraj. biura melioracyjnego, Jan Haładej.

5. *Uzupełnienie regulacji potoku Krzemienicy.*

Wedle sprawdzonych przez tutejszy oddział rachunkowy operatów wykonawczych wynosiły koszta robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w latach 1902 i 1903, jak następuje.

W roku 1902.

I. Wykupno gruntów	10 K — g.
II. Roboty ziemne	384 " 54 "
III. Budowa obiektów	1.258 " 27 "
IV. Roboty dodatkowe	2.499 " 46 "
V. Konserwacya	4.199 " 22 "
VI. Zarząd	1.652 " 96 "
VII. Nieprzewidziane	294 " 75 "
Razem	10.299 K 20 g.

W roku 1903.

I. Wykupno gruntów	459 K 40 g.
II. Roboty ziemne	18.296 " 83 "
III. Budowa obiektów	7.167 " 61 "
IV. Roboty dodatkowe	22.290 " 48 "
V. Konserwacya	20.525 " 72 "
IV. Zarząd	5.875 " 83 "
VII. Nieprzewidziane	1.576 " 53 "
Razem	76.192 K 40 g.

Oprócz robót konserwacyjnych wykonano przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903 rowy osuszające na długości 29.707 m., 246 mostków z rur betonowych, 2 przepusty wałowe z betonu i 16 progów.

Roboty prowadził w r. 1903 inżynier-adjunkt kraj. biura melioracyjnego, Maryan Nawrocki.

6. *Regulacya Biały.*

Roboty przy tem przedsiębiorstwie prowadzono w latach 1902 i 1903 w dwóch sekcjach, które obejmowały powiaty Tarnowski i Grybowski.

Według protokołu kolandacyi przeprowadzonej w r. 1903 wynosiły koszta robót wykonanych w r. 1902, jak następuje:

Sekcja Tarnów.

I. Roboty ziemne	3.896	K 27	g.
II. Roboty regulacyjne	144.468	n 77	n
III. Budowa obiektów	—	n —	n
IV. Roboty dodatkowe	6.461	n 25	n
V. Wykupno gruntów	9.790	n 20	n
VI. Konserwacja	14.089	n 57	n
VII. Zarząd	8.049	n 91	n
VIII. Nieprzewidziane	2.342	n 80	n
Razem	189.098	K 77	g.

Do tego kosztu robót nadprogramowych, pokrytych z dotychczasowych oszczędności w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 13. stycznia 1902 l. 27.461.

59.512 K 30 g.

Ogółem kosztu budowy 248.611 K 07 g.

Powyższym kosztem wykonano w r. 1902 w sekcji Tarnowskiej:

A. Roboty programowe.

- 1) 5 przekopów o łącznej długości 912 m., a 7.846·5 m³ bryłowatości.
- 2) 2.156 m. tam faszynowych równoległych, 1.050·5 m. tam faszynowanych poprzecznych, 9.119 m. budowli równoległych mieszanych (faszynada z narzutem kamiennym) 2.366 m. tam równoległych kamiennych i 38 m. tam kamiennych prostopadłych, 810 m. obitek faszynowych, tudzież 2.074 m³ deponii kamienia;
- 3) zasadzono 5·2 ha odsypisk.

B. Roboty nadprogramowe.

- 1) Inkrustacją tam faszynowanych na długości 6.401 m. kamieniem łamanym, zaś na długości 1.920 m. płytami betonowymi;
 - 2) przygotowano dla inkrustacji tam 2.456 m³ deponii kamienia.
- Na wykonanie robót programowych preliminowano kwotę 234.806 K 82 g., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie w sumie 45.709 K. 40 gr., które osiągnięto głównie w rubryce robót ziemnych i regulacyjnych.

Sekcja Grybów.

I. Roboty ziemne	3.431	K 57	g.
II. Roboty regulacyjne	78.190	n 68	n
III. Budowa obiektów	—	n —	n
IV. Roboty dodatkowe	1.576	n —	n
V. Wykupno gruntów	1.445	n 11	n
VI. Konserwacja	757	n 59	n
VII. Zarząd	5.402	n 60	n
VIII. Nieprzewidziane	1.527	n 89	n
Razem	92.331	K 44	g.

Powyższym kosztem wykonano w r. 1902 w sekcji Grybowskiej:

- 1) 4 przekopy o łącznej długości 1.084 m., o bryłowatości 6.721 m³ i skopanie szutrowisk na długości 500 m.
- 2) 6.920 m. tam równoległych kamiennych, 4.495 m. tam faszynowych poprzecznych, 465·3 m. narzutu kamiennego na tamach poprzecznych i 58 m. obitek faszynowych, tudzież przygotowano 1.409 m³ deponii kamienia;

3) zasadzono 6.267 ha odsypisk i starych koryt, i wykonano korekcyę ujść dwóch potoków na łącznej długości 190 m.

Na wykonanie powyższych robót preliniowano 87.990 K 82 g. wobec czego okazuje się przekroczenie kosztów budowy w kwocie 4.350 K 62 g.

Wedle operatów wykonawczych sprawdzonych przez tutejszy oddział rachunkowy wynosiły koszta budowy przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903, jak następuje:

W powiecie Tarnowskim.

I. Roboty ziemne	7.999	K 04	g.
II. Roboty regulacyjne	91.683	n 64	n
III. Budowa obiektów	—	n —	n
IV. Roboty dodatkowe	5.061	n 18	n
V. Wykupno gruntów	5.332	n 39	n
VI. Konserwacya	17.321	n 78	n
VII. Zarząd	9.238	n 41	n
VIII. Nieprzewidziane	7.650	n 12	n
	<hr/>		
Razem	144.286	K 56	g.
Do tego koszta robót nadprogramowych	83.914	n 60	n
	<hr/>		
Ogółem	228.201	K 16	g.

Powyższym kosztem wykonano w r. 1903:

A. Roboty programowe.

- 1) 3 przekopy o łącznej długości 1,085 m. i 13,864 m³ bryłowatości.
- 2) 3.981,5 m. tam faszynowych, 3.590 m. budowli mieszanych, (faszy-nada z narzutem kamiennym), 1.200 m. budowli kamiennych, 1.231 m³ deponii kamienia, 1.478 m. oskaławania tam faszynowych, 2.975 m. obitek faszynowych i 1.124 m. opasek przy korzeniach tam.
- 3) zawiklenie odsypisk na długości 34 km.

B) Roboty nadprogramowe.

Inkrustacya tam faszynowych na długości 8.070 m. kamieniem łamanym, zaś na długości 1.871 m. płytami betonowymi.

Na roboty programowe preliniowano 131.554 K 54 g., wobec czego okazuje się przekroczenie w sumie 12.732 K 02 g., a to głównie w rubryce robót dodatkowych, wykupna gruntów, konserwacyi i robót nieprzewidzianych.

Koszta robót nadprogramowych pokryto z dotychczasowych oszczędności w myśl powołanego reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa.

W powiecie Grybowskim:

I. Roboty ziemne	1.162	K 65	g.
II. Roboty regulacyjne	91.940	n 20	n
III. Budowa obiektów	—	n —	n
IV. Roboty dodatkowe	4.326	n 71	n
V. Wykupno gruntów	774	n 12	n
VI. Konserwacya	6.165	n 03	n
VII. Zarząd	6.714	n 51	n
VIII. Nieprzewidziane	2.215	n 62	n
	<hr/>		
Razem	113.298	K 84	g.

Wykazany kosztem wykonano w r. 1903 5 przekopów o łącznej długości 443 m., 7.900 m. tam równoległych kamiennych, 863 m. tam poprzecznych kamiennych, 4.014 m. tam faszynowych, 401 m. budowli mieszanych

(wałki zatapiane inkrustowane kamieniem), 11₁₁₅ ha zawiklenia szutrowisk oraz korekcyę ujść trzech dopływów Biały.

Na powyższe roboty preliminowano 71.751 K 55 g., wobec czego okazuje się przekroczenie kosztów budowy w sumie 41.547 K 29 g., a to głównie w rubryce robót regulacyjnych.

Budowę w powiecie Tarnowskim prowadził w latach 1902 i 1903 inżynier kraj. biura melioracyjnego, Tadeusz Korasadowicz, zaś w powiecie Grybowski inżynier kraj. biura melioracyjnego, Adam Różański.

7. Obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Według sprawdzonego przez tutejszy oddział rachunkowy protokołu przeprowadzonej w r. 1903 kolaudacyi, wynosiły koszta robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902, jak następuje :

I. Roboty ziemne	19.755 K — g.
II. Budowa obiektów	9.544 " 53 "
III. Roboty dodatkowe	2.700 " 70 "
IV. Wykupno gruntów	5.005 " 06 "
V. Konserwacya	310 " 19 "
VI. Zarząd	5 322 " 18 "
VII. Nieprzewidziane	2.042 " 91 "
Razem	44.680 K 57 g.

Wykazanym kosztem wykonano w r. 1902 następujące roboty :

1) usypano 438 m. wału Dunajca i 3.988 m. wałów Więckówki, oraz pogłębiono i uregulowano koryto Więckówki na długości 2.144 m.

2) zbudowano 2 przepusty betonowe we wałach, 2 stopnie betonowe na Więckówce oraz 1 szluzę wpustową, 1 most drewniany i 1 mostek z rur betonowych ;

3) obsiano skarpy nasypów i koryta Więckówki nasionami traw na długości 810 m., oraz ubezpieczono skarpy koryta Więckówki płótkami i darniami na długości 1.425 m.

Na powyższe roboty preliminowano 50.459 K 09 g., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie kosztów budowy w kwocie 5.778 K 52 g.

Według operatu wykonawczego sprawdzonego przez oddział rachunkowy, przedstawiają się koszta robót wykonawczych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903, jak następuje .

I. Roboty ziemne	39.342 K 25 g.
II. Budowa obiektów	7.821 " 10 "
III. Roboty dodatkowe	6.713 " 66 "
IV. Wykupno gruntów	715 " 02 "
V. Konserwacya	2.413 " 96 "
VI. Zarząd	6.397 " 06 "
VII. Nieprzewidziane	4.436 " 56 "
Razem	67.839 K 61 g.

Powyższym kosztem wykonano w r. 1903 następujące roboty: usypano 2.620 m. wału Dunajca i 958 m. wałów Więckówki, pogłębiono i uregulowano koryto potoków Więckówki i Milówki na łącznej długości 2.781 m. wraz z ubezpieczeniem skarp płótkami i darniami, zbudowano 2 przepusty betonowe w wale Dunajca, 4 mostki drewniane na potokach, 1 kładkę, 5 stopni betonowych, 1 mostek z rur betonowych i 16 progów faszynowych, oraz zasiano skarpy nasypów i potoków nasionami traw.

Na powyższe roboty preliminowano 60.636 K 25 g., wobec czego okazuje się przekroczenie w sumie 7.203 K 36 g.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie prowadził w latach 1902 i 1903 inżynier kraj. biura melioracyjnego, Konstanty Wiśniewski.

8. Regulacja Nowego Brnia.

Wedle sprawdzonych przez tutejszy oddział rachunkowy operatów wykonawczych wynosiły koszta robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie, jak następuje :

A. W roku 1902.

I. Roboty ziemne	30.165 K 64 g.
II. Roboty dodatkowe	3.372 " 06 "
III. Budowa obiektów	8.504 " 31 "
IV. Wykupno gruntów	6.378 " 76 "
V. Konserwacja	11.191 " 15 "
VI. Zarząd	5.601 " 46 "
VII. Nieprzewidziane	2.044 " 31 "
	<hr/>
Razem	67.257 K 69 g.

Powyższym kosztem pogłębiono i uregulowano koryto potoku Nieczajki na długości 3.800 m., usypano 7.480 m. wałów Nieczajki, zbudowano 3 szluzy i 13 przepustów betonowych w wałach Nieczajki i wymieniono 20 szluz i przepustów drewnianych w wałach Nowego Brnia na betonowe.

Wobec preliminowanej kwoty 58.515 K 78 g. okazuje się przekroczenie w sumie 8.741 K. 91 g., a to wskutek wymiany szluz i przepustów w wałach Nowego Brnia.

B. W roku 1903.

I. Roboty ziemne	35.039 K 53 g.
II. Roboty dodatkowe	21.954 " 68 "
III. Budowa obiektów	6.520 " 47 "
IV. Wykupno gruntów	13.142 " 19 "
V. Konserwacja	11.095 " 44 "
VI. Zarząd	5.797 " 57 "
VII. Nieprzewidziane	15.934 " 60 "
	<hr/>
Razem	109.484 K 48 g.

Wykazanym kosztem wykonano w roku 1903 następujące roboty:

1) usypano 4.100 m. wałów Nowego Brnia, oraz pogłębiono i uregulowano koryta potoków na długości 11.030 m. i wykonano 6.750 m. rowów osuszających.

2) zbudowano 17 przepustów betonowych w wałach Nowego Brnia i Starej Żabnicy, 1 most betonowy, 19 stopni drewnianych i 38 mostków z rur betonowych.

3) wymieniono 7 szluz i przepustów drewnianych w wałach Nowego Brnia na szluzy i przepusty betonowe.

Na powyższe roboty preliminowano 112.247 K 35 gr., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie w kwocie 2.762 K 87 gr.

Robotami przy tem przedsiębiorstwie kierował w r. 1902 i 1903 inżynier kraj. biura melioracyjnego, Józef Pruchnik.

9. Regulacja rzeki Bugu.

Wedle aktu kolaudacyjnego, sprawdzonego przez tutejszy oddział rachunkowy wynosiły koszta robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902, jak następuje:

I. Roboty ziemne	13.028 K 02 gr.
II. Roboty regulacyjne	25.556 " 12 "
III. Budowa obiektów	— " — "
IV. Wykupno gruntów	17.996 " 05 "
V. Konserwacja	1.519 " 60 "
VI. Zarząd	8.417 " 50 "
VII. Nieprzewidziane	3.230 " 54 "

Razem 69.747 K 83 gr.

Powyższym kosztem wykonano 7 przekopów o bryłowości 31,517 m³, 2.949 m. tam faszynowych równoległych, 68 m. tam faszynowych poprzecznych i 1.677 m. obitki faszynowej.

Na podstawie dodatkowego kosztorysu, zatwierdzonego przez c. k. Ministerstwo rolnictwa preliminowano na powyższe roboty 99.567 K 16 gr., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie w sumie 29.819 K 33 g., które osiągnięto w rubryce robót ziemnych i budowli regulacyjnych.

Wedle sprawdzonego przez tutejszy oddział rachunkowy operatu wykonawczego, wynosiły koszta robót wykonanych w r. 1903, jak następuje:

I. Roboty ziemne	36.930 K 70 gr.
II. Roboty regulacyjne	30.622 " 89 "
III. Budowa obiektów	— " — "
IV. Wykupno gruntów	25.274 " 53 "
V. Konserwacja	1.770 " — "
VI. Zarząd	8.887 " 63 "
VII. Nieprzewidziane	3.864 " 21 "

Razem 107.349 K 96 gr.

Wobec preliminarowanej w dodatkowym kosztorysie kwoty 138.635 K 90 gr. okazuje się zaoszczędzenie w sumie 31.285 K 94 gr.

Kosztem wyżej wykazany wykonano w r. 1903 26 przekopów o bryłowości 96,474 m³, 2.286 m. tam faszynowych i 72 m. obitek faszynowych.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie prowadził w r. 1902 i 1903 inżynier kraj. biura melioracyjnego, Maksymilian Czernik.

10. Regulacja górnego Dniestru z dopływami.

Podobnie jak w latach poprzednich prowadzono w r. 1902 i 1903 roboty przy tem przedsiębiorstwie na trzech przestrzeniach, a mianowicie na Dniestrze sekcji I. od Rozwadowa w górę do ujścia Tyśmienicy i w sekcji II. od Tyśmienicy w górę ku ujściu Strwiąża, oraz regulacji Strwiąża od ujścia do Dniestru w górę.

Według sprawdzonych przez tutejszy oddział rachunkowy operatów wykonawczych wynosiły koszta budowy w latach 1902 i 1903, jak następuje:

A) W roku 1902.

a) przy regulacji Dniestru sekcji I. i II.

I. Roboty ziemne	71.151	K 05	gr.
II. Roboty regulacyjne	46.474	n 01	n
III. Budowa obiektów	21.593	n 67	n
IV. Roboty dodatkowe	—	n —	n
V. Wykupno gruntów	87.145	n 37	n
VI. Konserwacja	890	n 31	n
VII. Zarząd	15.478	n 48	n
VIII. Nieprzewidziane	5.526	n 83	n
Razem	248.259	K 72	gr.

Powyższym kosztem wykonano 13 przekopów o łącznej długości 5.412 m. a 149,908 m³ bryłowatości, 474 m. tam kamiennych, 1.681 m. deponii kamienia, 555 m. tam faszynowych, oraz zbudowano 1 most.

Wobec preliminarzowej kwoty 323.803 K 81 gr. okazuje się zaoszczędzenie w sumie 75.543 K 09 gr.

b) Przy regulacji Strwiąża.

I. Roboty ziemne	45.147	K 42	gr.
II. Roboty regulacyjne	38.380	n 04	n
III. Budowa obiektów	3.857	n 15	n
IV. Roboty dodatkowe	1.869	n 61	n
V. Wykupno gruntów	24.179	n 97	n
VI. Konserwacja	554	n 63	n
VII. Zarząd	8.423	n 01	n
VIII. Nieprzewidziane	3.216	n 62	n
Razem	125.628	K 45	gr.

Wykazanym kosztem wykonano w r. 1902 15 przekopów o łącznej bryłowatości 79,057 m³, 1.284,5 m. tam faszynowych równoległych i 42,5 poprzecznych, zbudowano 1 most i zasadzono stare łożyska.

Na powyższe roboty preliminarzowano 206.360 K 83 gr., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie w kwocie 80.732 K 38 gr., które osiągnięto w rubryce robót ziemnych i wykupna gruntów.

B) W roku 1903.

a) przy regulacji Dniestru sekcji I. i II.

I. Roboty ziemne	34.955	K 14	gr.
II. Roboty regulacyjne	71.528	n 66	n
III. Budowa obiektów	15.811	n 19	n
IV. Roboty dodatkowe	99	n 95	n
V. Wykupno gruntów	122.394	n 94	n
VI. Konserwacja	620	n 23	n
VII. Zarząd	15.202	n 06	n
VIII. Nieprzewidziane	10.128	n 42	n
Razem	180.941	K 78	gr.

Powyższym kosztem wykonano 8 przekopów o łącznej długości 2125 m. i 60,962 m³ bryłowatości, 1.386 m. tam kamiennych, 2.006 m. deponii kamienia, 855 m. tam faszynowych i rozpoczęto budowę mostu.

Wobec preliminowanej kwoty 253.748 K 19 gr. okazuje się zaoszczędzenie w sumie 72.812 K 19 gr., które osiągnięto w rubryce robót ziemnych i regulacyjnych oraz wykupna gruntów.

b) Przy regulacji Strwiąża.

I. Roboty ziemne	.	.	23.542	K	73	gr.
II. Roboty regulacyjne	.	.	46.774	"	50	"
III. Budowa obiektów	.	.	1.357	"	36	"
IV. Roboty dodatkowe	.	.	1.121	"	90	"
V. Wykupno gruntów	.	.	8.929	"	22	"
VI. Konserwacja	.	.	645	"	07	"
VII. Zarząd	.	.	7.269	"	49	"
VIII. Nieprzewidziane	.	.	4.073	"	69	"
			<hr/>			
Razem			93.713	K	96	gr.

Wykazanym kosztem wykonano 7 przekopów o łącznej bryłowatości 62,148 m³, 1.547 m. tam faszynowych równoległych, 22 m. ostróg, i 172 m. budowli poprzecznych oraz zasadzono stare łożyska wikłami.

Na powyższe roboty preliminowano 126.068 K 79 gr., wobec czego zaoszczędzone kwotę 32.354 K 83 gr., a to w rubryce robót ziemnych i regulacyjnych.

Roboty przy regulacji Dniestru sekcji I. i II. prowadził w r. 1902 i 1903 inżynier kraj. biura melioracyjnego, Dyonizy Howarth, zaś przy regulacji Strwiąża inżynier tegoż biura, Władysław Zgorlakiewicz.

11. Regulacja środkowej sekcji Gnilej Lipy.

Według sprawdzonego przez oddział rachunkowy protokołu przeprowadzonej w r. 1904 kolaudacji wynosiły koszta robót wykonanych przy tem przedsięwzięciu w r. 1902, jak następuje:

I. Roboty ziemne	.	.	29.172	K	26	gr.
II. Ubezpieczenia brzegów	.	.	271	"	61	"
III. Mosty	.	.	4.327	"	09	"
IV. Zakłady wodne	.	.	—	"	—	"
V. Roboty dodatkowe	.	.	336	"	94	"
VI. Wykupno gruntów	.	.	3.084	"	17	"
VII. Wykupno młynów	.	.	—	"	—	"
VIII. Konserwacja	.	.	1.665	"	78	"
IX. Zarząd	.	.	5.725	"	45	"
X. Nieprzewidziane	.	.	6.433	"	04	"
			<hr/>			
Razem			51.016	K	34	gr.

Na powyższe roboty preliminowano 32.829 K 64 gr., wobec czego okazuje się przekroczenie w sumie 18.186 K 70 gr., które powstało wskutek

budowy dodatkowych obiektów oraz wykupna gruntów, których wartość znacznie się podniosła.

Wykazanym kosztem wykonano 2.495 m. wykopu rzeki o bryłowatości 70,468 m³, 1 most drewniany, 1 kładkę, 3 pójła i 2 przegony.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie prowadził w r. 1902 inżynier kraj. biura melioracyjnego, Jan Pisz.

Wedle operatu wykonawczego wynosiły sprawdzone przez tutejszy oddział rachunkowy koszta robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903 jak następuje:

I. Roboty ziemne	17.799 K 84 gr.
II. Ubezpieczenia brzegów	— " — "
III. Mosty	94 " — "
IV. Zakłady wodne	— " — "
V. Roboty dodatkowe	624 " 18 "
VI. Wykupno gruntów	186 " 79 "
VII. Wykupno młynów	— " — "
VIII. Konserwacya	3.281 " 24 "
IX. Zarząd	2.377 " 93 "
X. Nieprzewidziane	892 " 32 "
Razem	25.625 K 24 ³ / ₄ gr.

Powyższym kosztem wykonano 1.629 m. wykopu koryta rzeki o bryłowatości 44,770 m³, i 2.733 m. płotków.

Wobec preliminowanej kwoty 23.061 K 63 gr. okazuje się przekroczenie w sumie 2.563 K 61 gr., które powstało głównie z powodu robót konserwacyjnych.

Robotami kierował w r. 1903 inżynier-adjunkt kraj. biura melioracyjnego, Andrzej Gnoiński.

12. Regulacya Pustej (Radoścanki).

Wedle operatu wykonawczego wynosiły sprawdzone przez tutejszy oddział rachunkowy koszta robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903, jak następuje:

I. Roboty ziemne	14.757 K 46 gr.
II. Budowa obiektów	824 " 33 "
III. Roboty dodatkowe	— " — "
IV. Wykupno gruntów	525 " 03 "
V. Konserwacya	— " — "
VI. Zarząd	5.297 " 06 "
VII. Nieprzewidziane	590 " 30 "
Razem	21.994 K 18 gr.

Wykazanym kosztem wykonano w r. 1903 4.540 m. wykopu koryta o bryłowatości 32,208 m³ i zbudowano 1 most drewniany.

Na powyższe roboty preliminowano 24.298 K 11 gr., wobec czego okazuje się zaoszczędzenie kosztów budowy w kwocie 2.303 K 93 gr.

Robotami przy tem przedsiębiorstwie kierował w r. 1903 inżynier kraj. biura melioracyjnego, Jan Łopuszański.

b) Przedsiębiorstwa prowadzone przez c. k. Ministerstwo rolnictwa
i Wydział krajowy.

(Sekcyę samborską dla zabudowań potoków górskich)

13. Zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru.

Według protokołu przeprowadzonej w r. 1903 kolaudacji wynosiły sprawdzone przez tutejszy oddział rachunkowy koszty robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902, jak następuje:

a) dla sekcyi Topolnica:

I. Roboty ziemne	.	.	15.429	K	40	gr.
II. Roboty regulacyjne	.	.	23.555	"	94	"
III. Budowa obiektów	.	.	6.277	"	64	"
IV. Roboty dodatkowe	.	.	5.898	"	23	"
V. Wykupno gruntów	.	.	1.616	"	78	"
VI. Konserwacya	.	.	3.104	"	32	"
VII. Zarząd	.	.	7.320	"	48	"
VIII. Nieprzewidziane	.	.	80	"	10	"
			<u>Razem</u>	63.282	K	89 gr.

b) w sekcyi Rypiany:

I. Roboty ziemne	.	.	4.394	K	32	gr.
II. Roboty regulacyjne	.	.	8.665	"	97	"
III. Budowa obiektów	.	.	—	"	—	"
IV. Roboty dodatkowe	.	.	2.452	"	49	"
V. Wykupno gruntów	.	.	111	"	—	"
VI. Konserwacya	.	.	519	"	50	"
VII. Zarząd	.	.	466	"	60	"
VIII. Nieprzewidziane	.	.	60	"	58	"
			<u>Razem</u>	16.670	K	46 gr.

Łączne koszty budowy w obydwu sekcyach w r. 1902 wynosiły przeto kwotę 79.953 K 35 gr.

Wedle sprawdzonego przez tutejszy oddział rachunkowy operatu wykonawczego wynosiły koszty robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903, jak następuje:

a) w sekcyi Topolnica:

I. Roboty ziemne	.	.	14.677	K	63	gr.
II. Roboty regulacyjne	.	.	22.868	"	36	"
III. Budowa obiektów	.	.	—	"	—	"
IV. Roboty dodatkowe	.	.	7.652	"	74	"
V. Wykupno gruntów	.	.	23.830	"	60	"
VI. Konserwacya	.	.	1.872	"	08	"
VII. Zarząd	.	.	6.688	"	91	"
VIII. Nieprzewidziane	.	.	—	"	—	"
			<u>Razem</u>	77.590	K	32 gr.

b) w sekcji Rypiany :

I. Roboty ziemne	1.871	K 50	gr.
II. Roboty regulacyjne	1.779	" 59	"
III. Budowa obiektów	—	" —	"
IV. Roboty dodatkowe	1.221	" 07	"
V. Wykupno gruntów	57	" 96	"
VI. Konserwacja	2.431	" 25	"
VII. Zarząd	430	" 30	"
VIII. Nieprzewidziane	—	" —	"
Razem	7.791	K 67	gr.

Łączne koszty robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w roku 1903 wynoszą przeto kwotę 85.381 K 99 gr.

Powyższym kosztem wykonano w r. 1903 2.649 m. korekcji potoku Topolnicy i 1.350 m. korekcji potoku Rypiany wraz z szeregiem budowli podłużnych i poprzecznych, 145 m. progów poprzecznych, 1.912 m. ogrodzenia kultur wzdłuż potoków i zalesienie zrębów na powierzchni 25 ha.

14. Regulacja i zalesienie Łęgu w powiatach Nizańskim i Kolbuszowskim.

Wedle operatów wykonawczych wynosiły sprawdzone przez tutejszy oddział rachunkowy koszty robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w latach 1902 i 1903, jak następuje :

a) w roku 1902 :

I. Roboty ziemne	407	K 05	gr.
II. Budowie regulacyjne	14.431	" 29	"
III. Konserwacja	178	" 02	"
IV. Zarząd	3.612	" 53	"
Razem	18.628	K 89	gr.

b) w roku 1903 :

I. Roboty ziemne	1.012	K 52	gr.
II. Budowie regulacyjne	42.727	" 21	"
III. Konserwacja	809	" 35	"
IV. Zarząd	4.524	" 67	"
Razem	49.073	K 75	gr.

Wykazanymi kosztami przeprowadzono w latach 1902 i 1903 regulację Łęgu na długości 6.260 m., przyczem wykonano 14.512 m. tam faszynowych równoległych i poprzecznych.

15. Zabudowanie potoku Bystry w Zakopanem.

Według sprawdzonego przez oddział rachunkowy operatu wykonawczego wynosiły koszty robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902, jak następuje :

I. Roboty ziemne i regulacyjne	48.645	K 63	gr.
II. Roboty przy zabudowaniu	290	" 40	"
III. Wykupno gruntów	155	" 46	"
IV. Konserwacja	372	" 40	"
V. Zarząd	7.134	" 13	"
VI. Nieprzewidziane	914	" 10	"
Razem	57.512	K 12	gr.

Roboty przy tem przedsiębiorstwie zostały w r. 1902 ukończone. Jednakże z powodu znacznych szkód wyrządzonych przez powódź lipcową r. 1903 mnszą być przeprowadzone roboty konserwacyjne kosztem zasiłków udzielonych przez c. k. Ministerstwo rolnictwa i Wydział krajowy.

16. Zabudowanie debr w gminie Mikołajowie.

Według operatu wykonawczego wynosiły sprawdzone przez tutejszy oddział rachunkowy koszta robót wykonanych przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903, jak następuje:

I. Roboty ziemne	1.582	K 52	gr.
II. Roboty regulacyjne	3.151	" 93	"
III. Budowa obiektów	9.084	" 94	"
IV. Roboty dodatkowe	2.062	" 48	"
V. Wykupno gruntów	199	" 62	"
VI. Konserwacja	70	" 90	"
VII. Zarząd	3.611	" 16	"
VIII. Nieprzewidziane	—	" —	"
Razem	19.763	K 55	gr.

Powyższym kosztem wykonano 882 m. korekcyi potoku, 1 zaporę kamienną, 18 zapor gałęziowych, 1.067 m. płotków poprzecznych, 88 m. rowów odwadniających, 81 m². progów kamiennych, 2.000 m. płotków podłużnych i 1.200 m² skarpowania stoków pod zalesienie.

17. Zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Biały.

Wskutek wyczerpania funduszu prowadzono przy tem przedsiębiorstwie w latach 1902 i 1903 tylko najniezbędniejsze roboty konserwacyjne i zalesienia.

Koszta tych robót przedstawiają się według sprawdzonego przez oddział rachunkowy zestawienia, jak następuje:

a) w roku 1902:

I. Roboty ziemne	1.063	K 52	gr.
II. Roboty regulacyjne	3.138	" 40	"
III. Budowa obiektów	—	" —	"
IV. Roboty dodatkowe	3.881	" 43	"
V. Wykupno gruntów	—	" —	"
VI. Konserwacja	970	" —	"
VII. Zarząd	436	" 80	"
VIII. Nieprzewidziane	—	" —	"
Razem	9.490	K 15	gr.

b) w roku 1903:

II. Roboty regulacyjne	688 K — gr.
VI. Konserwacya	2.131 „ 40 „
VII. Zarząd	71 „ 54 „
	<hr/>
Razem	2.890 K 94 gr.

Powyższym kosztem wykonano w latach 1902 i 1903 przekopy o bryłowości 2.033 m³, tamy równoległe i poprzeczne o łącznej długości 1.267 m. oraz zakulturowano szutrowiska na powierzchni 6 ha.

c) Przedsiębiorstwa krajowe prowadzone przez c. k. Namiestnictwo.

18. Regulacya Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Wedle sprawozdania c. k. kierownictwa budowy z dnia 14. września 1903 l. 321 udzielonego Wydziałowi krajowemu odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 19. grudnia 1903 l. 134.979 prowadzono przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902 roboty na górnej i dolnej przestrzeni i wykonano następujące roboty:

1) 8 przekopów, z których 4 były rozpoczęte już w r. 1901, oraz pogłębienie 3 przekopów wykonanych w poprzednich latach o łącznej bryłowości 102,172 m³.

2) 53 tam kamiennych równoległych i poprzecznych o łącznej długości 11.677,2 m. i bryłowości 54.530,7 m³.

3) 16 tam faszynowych równoległych i prostopadłych oraz zamknięć starych ramion o łącznej długości 1.514,4 m.

4) pogłębiono parową pogłębiarką dno koryta i przekopów i wydobyto ogółem 62.867 m³ materiału, który odwieziono galarami do starych ramion lub po za tamy równoległe, oraz obsadzono odsypiska i przeprowadzono przebudowę kilku mostów prowizorycznych.

Koszta powyższych robót wykazuje c. k. kierownictwo budowy ogółem w kwocie 279.561 K 91 gr.

z czego przypada:

1) na roboty ziemne	58.262 K — gr.
2) na roboty kamienne	141.761 „ 20 „
3) na roboty faszynowe	31.181 „ 09 „
4) na pogłębianie koryt i inne roboty wykonane we własnym zarządzie	48.357 „ 62 „

Natomiast udzielone odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 8. lipca 1903 l. 65.489 zamknięcie rachuków za r. 1902 wykazuje wydatki (należytość) w sumie 474.786 K 84 gr.

z czego przypada:

1) na zarząd	26.211 K 97 gr.
2) na kosztą pomiaru	627 " 12 "
3) na utrzymanie łągowych	1.176 " — "
4) na kosztą ruchu i utrzymanie bagra parowego	24.911 " 72 "
5) na wykupno gruntów	132.607 " 28 "
6) na kosztą budowy	279.355 " 48 "
7) na różne wydatki	9.897 " 27 "

Sprawozdania c. k. kierownictwa budowy o postępie robót przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903 c. k. Namiestnictwo mimo kilkukrotnych urgensów dotąd nie nadesłało.

Wedle ndzielonego odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 17. czerwca 1904 l. 71.998 zamknięcia rachunków funduszu regulacyi Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem za r. 1903 wynosiły kosztą robót wykonanych w r. 1903 przy tem przedsiębiorstwie kwotę 387.595 K 92 gr

z czego przypada:

1) na kosztą zarządu	29.283 K 72 gr.
2) na kosztą pomiaru	161 " 90 "
3) na kosztą ruchu i utrzymania bagra parowego	38.157 " 93 "
4) na utrzymanie łągowych	1.304 " — "
5) na wykupno gruntów	86.972 " 36 "
6) na kosztą budowy	218.744 " 77 "
7) na różne wydatki	12.971 " 24 "

19. Regulacya Soły.

Wedle sprawozdania c. k. kierownictwa budowy z dnia 12. września 1903 l. 207 prowadzono przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902 roboty regulacyjne systematyczne pod Oświęcimem km. 5—0, pod Rajskiem km. 6·5 do km. 5, między Zadzielem i Żywcem od km. 48·35 do km. 41·25, i między Ciscem a Cięciną od km. 62·8 do km. 56·4, oraz roboty lokalne pod Kobiernicami wraz z korekcyą ujścia potoku Dymaczki i wykonano następujące roboty:

1) Szereg przekopów na łącznej długości 4.815 m. oraz przekopanie szutrowisk o bryłowatości 38.375·5 m³.

2) 1.375 m. tam faszynowych równoległych, 971 m. tam faszynowych prostopadłych, 102 m. faszynowych zamknięć w starych łożyskach, 2771 m. tam kamiennych równoległych, 2.358·5 m. tam kamiennych prostopadłych, 3.963 m. deponii kamienia, 76 m. płotków trzyrzędowych, oraz oskaławanie tam faszynowych między km. 0 do km. 3 i tamy faszynowej pod Kobiernicami.

3) zasadzono odsypisk 3.85 ha.

Kosztą powyższych robót wykazuje c. k. kierownictwo budowy, jak następuje:

1) koszta zarządu	21.200 K — gr.
2) koszta pomiarów	384 " 80 "
3) koszta budowy	236.401 " 82 "
4) różne wydatki	112 " 33 "
	<hr/>
Razem	258.098 K 95 gr.

a po strąceniu wartości użytych materiałów funduszowych w kwocie 2.576 " 68 "
 wynoszą wydatki gotówką 255.522 K 27 gr.

Udzielone odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 8. lipca 1903 l. 65.487 zamknięcie rachunków za rok 1902 wykazuje wydatki (należytość) w tymże okresie w sumie 230.197 K 37 gr.

z czego przypada :

1) na zarząd	24.238 K 65 gr.
2) na koszta pomiarów	531 " 60 "
3) na koszta budowy	201.542 " 99 "
4) na różne wydatki	3.884 " 13 "

Sprawozdania c. k. kierownictwa budowy o postępie robót przy tem przedsiębiorstwie w r. 1903 c. k. Namiestnictwo dotąd nie udzieliło.

Wedle udzielonego odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 17. czerwca 1904 l. 72.000 zamknięcia rachunków za rok 1903 wynosiły koszta budowy w tym okresie w sumie 384.123 K 85 gr.

z czego przypada :

1) na zarząd	27.280 K 74 gr.
2) na koszta pomiaru	611 " 80 "
3) na wykupno gruntów	26.058 " 20 "
4) na koszta budowy	317.823 " 28 "
5) na różne wydatki	12.349 " 83 "

20. Regulacja Łomnicy.

Według sprawozdania c. k. kierownictwa budowy z dnia 14. września 1903 l. 239 prowadzono przy tem przedsiębiorstwie w r. 1902 systematyczne roboty regulacyjne na przestrzeni Łomnicy od Pukasowic do Babina i pod Zwaryczowem oraz na Cieczwi pod Tużyłowem i wykonano następujące roboty :

- 1) 10 przekopów o łącznej długości 2.093 m.
- 2) 4252 m. tam faszynowych równoległych, 1.897 m. tam faszynowych prostopadłych (ostróg) 1.169·5 m. tam faszynowych poprzecznych i 551 m. walców zatapianych
- 3) zasadzono odsypisk 1·86 ha.

Koszta powyższych robót wykazuje c. k. kierownictwo budowy w sumie 206.765 K 14 gr.

z czego przypada :

1) na zarząd	19.632 K 97 gr.
2) na koszta pomiarów	2.973 " 28 "
3) na koszta budowy	184.158 " 89 "

Udzielone odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 8. lipca 1903 l. 65.488 zamknięcie rachunków za r. 1902 wykazuje wydatki (należność) w tym okresie budowy w sumie 236.648 K 82 gr.

z czego przypada:

1) na koszta zarządu	25.259 K 02 gr.
2) na koszta pomiaru	3.589 " 51 "
3) na wykupno gruntów	12.597 " 30 "
4) na koszta budowy	162.579 " 81 "
5) na różne wydatki	32.623 " 18 "

Sprawozdania c. k. kierownictwa budowy o postępie robót przy tem przedsiębiorstwie za r. 1903 c. k. Namiestnictwo dotąd nie udzieliło.

Wedle udzielonego odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 17. czerwca 1904 l. 71.993 zamknięcia rachunków za r. 1903 przedstawiają się koszta budowy w tym okresie, jak następuje:

1) Koszta zarządu	25.018 K 45 gr.
2) Koszta pomiaru	479 " 50 "
3) Remuneracye i zapomogi	100 " — "
4) Wykupno gruntów	5.227 " 52 "
5) Koszta budowy	233.094 " 16 "
6) Różne wydatki	3.852 " 70 "

Ogółem 267.772 K 33 gr.

W sprawie niezgodności kosztów budowy, podanych przez c. k. kierownictwo budowy Soły, Łomnicy i Duiestru między Rozwadowem a Żurawnem za rok 1902 i poprzednie lata, z kosztami wykazanymi w odnośnych zamknięciach rachunków, oznajmiło c. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 30. stycznia 1903 l. 3.040, że podawane przez c. k. kierownictwa budowy koszta robót rzeczywiście w pewnym roku wykonanych, nie mogą być nigdy zgodne z wynikami zamknięć rachunkowych, które zawierają tylko należności w danym roku asygnowane, względnie wypłacone; a jest rzeczą niemożliwą, aby należności za roboty lub dostawy wykonane w ostatnich miesiącach roku zostały jeszcze w tym samym roku asygnowane i wypłacone.

B) WYKAZ

czynności krajowego biura melioracyjnego

a) za czas od 1. lipca 1902 do 30. czerwca 1903.

A) Wykonano, rozpoczęto lub dalej prowadzono zdjęcia niwelacyjne i pomiary hydrotechniczne w miejscowościach i na obszarach poniżej wyszczególnionych:

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawo- dnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
	α) Ustawowe przedsiębiorstwa melioracyjne.						
1	Regulacja Raty i dopływów	142·9	730·0	—	—	—	
2	Regulacja Wereszycy z dopływami	47·9	—	—	—	—	
3	Regulacja Tyśmienicy z dopływami	11·1	—	—	—	—	Rozpoczęto
4	Obwałowanie Wisły powyżej Krakowa, do ujścia Przemszy	16·8	467·0	—	—	—	Rozpoczęto
5	Obwałowanie praw. brzegu Wisły między Podgórzem a Płaszowem (uzupełnienie pierwotnego projektu)	8·0	—	—	—	—	
	β) Subwencyonowane roboty melioracyjne.						
6	Bazyli Misiewicz w Dolinie	—	—	—	1·7	—	
7	Wydział pow. w Przemyśle projekt kanału Bucowskiego w gminach Stubienko, Nienowice, Stubno, Nakło, Buców i Szechynie	20·0	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	na wodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
8	Gmina Zielonka, regulacja potoku Turki	2·0	35·0	—	—	—	Osuszenia rowami w związku z ustawowem obwałowaniem Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleskim.
9	Gminy Bodzów, Kostrze i Koło tynieckie, osuszenie gruntów rowami, dla dania zarobku ludności dotkniętej klęską powodzi .	10·0	—	—	—	—	
10	Gmina Mszczęcin, obwałowanie Wisły, dla dania zarobku ludności dotkniętej klęską powodzi . .	0·7	—	—	—	—	
11	Gmina Jaślany, osuszenie niwy „Dunaj”	5·7	—	—	—	—	
12	Gmina Padew, korekcja Złotego potoku	—	—	—	—	—	
13	Gmina Tuszów, osuszenie niwy „Wiesenstück” . .	0·8	—	—	—	—	
14	Gmina Cyranka, osuszenie dodatkowe rowami . . .	2·4	—	—	—	—	
15	Gmina Rożniaty, osuszenie dodatkowe rowami . . .	0·7	—	—	—	—	
16	Gmina Kliszów, osuszenie gruntów	1·1	—	—	—	—	
17	Gmina Goleiszów, osuszenie gruntów	1·7	—	—	—	—	
18	Gmina Pławo, osuszenie gruntów	2·0	—	—	—	—	
19	Gmina Schönanger, osuszenie gruntów	1·0	—	—	—	—	
20	Gmina Borowa, osuszenie gruntów	4·6	—	—	—	—	
21	Osuszenie rowami gruntów w gminach Pleszów, Brannice, Przylasek rusiecki i Wyciąże (obwałowanie lewego brzegu Wisły) . .	22·0	—	—	—	—	
22	Osuszenie w gminie Słupiec (z funduszków powodziowych)	4·5	—	—	—	—	
23	Gmina Szebnie i Dobruco wa, lokalna regulacja Jasiołki	1·5	—	—	—	—	
24	Gmina Wysocko niżne . .	—	—	28·8	—	—	
25	Gmina Bolestraszyce . .	—	—	80·0	—	—	
26	Gminy Strzelczyki i Lipniki, regulacja pot. Siekaniicy	6·6	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
27	Gmina Albigowa, drenowanie gruntów włościańsk.	—	—	—	525·0	—	
28	Gmina Mazurówka	—	—	170·0	—	—	
29	Gmina Chrostowa, grunta włościańskie	—	—	—	21·3	—	
30	Gmina Stradomka	—	—	—	11·5	—	
31	Spółka drenarska w Jawiszowicach	—	—	—	207·1	—	
32	Grunta włościańskie w Osieku	—	—	—	55·0	—	
33	Włościanie w Gierczycach, Siedlcu i Moszczenicy	—	—	—	201·4	—	
34	Włościanie w Śmiglinie	—	—	—	207·1	—	
35	Włościanie w Janowicach	—	—	—	57·5	—	
36	Włościanie w Bieńczykach	—	—	—	34·5	—	
37	Włościanie w Bestwinie	—	—	—	144·0	—	
38	Probostwo i włościanie w Żegocinie	—	—	—	24·7	—	
39	Miasteczko Nowe miasto, osuszenie bagna	2·0	—	—	—	—	
40	Gmina Brzeszcze, zamiana pastwiska na stawy rybne	—	—	—	—	8·0	Stawy
41	Włościanie w Dankowicach	—	—	—	57·5	—	
42	Józef Ciuba i towarzysze w Babicach	—	—	—	8·6	—	
43	Mateusz Cempura i tow. w Łęckiej dolnej	—	—	—	22·4	—	
44	Lachnan i Judaliński, włościanie w Krzyszkowicach	—	—	—	5·7	—	
45	Mieszczanie miasteczka Zakliczyna n. Dunajcem	—	—	—	120·0	—	
46	Gmina Sielec w powiecie Tarnobrzskim	—	—	115·0	23·0	—	
47	Gmina Mokrzeszów	—	—	100·0	76·0	—	
48	Włościanie w gminie Zaczarnie	—	—	—	36·1	—	
49	Grunta włościańskie w Warzycach	—	—	—	13·8	—	
50	Szkoła ludowa w Bystrej	—	—	—	1·1	—	
51	Włościanie w Temeszowie	1·2	—	—	16·1	—	
52	Gminy Krosno i Suchodół, regulacja potoku Lubatówki	3·2	—	—	—	—	
53	Gminy Wojaszówka, Łączki i Łęki, regulacja lokalna Wisłoka	1·0	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
54	Włościanie w Roztokach .	—	—	—	14·4	—	
55	Włościanie w Glinniczku .	—	—	—	46·0	—	
56	Włościanie w Wojaszówce .	—	—	—	88·0	—	
57	Włościanie w Sędkowej .	—	—	—	104·1	—	
58	Fr. Socha w Swierzowej polskiej	—	—	—	2·8	—	
59	Grunta włościańskie w Moderówce	—	—	—	201·4	—	
60	Grunta włościańskie w Czełuśnicy i Umieszczu . .	1·0	—	—	164·0	—	
61	Włościanie w Potakówce .	—	—	—	43·1	—	
62	Włościanie w Brzyszczkach .	—	—	—	11·5	—	
63	Włościanie w Gąsówce .	—	—	—	51·8	—	
64	Włościanie w Żubnie opaciem	—	—	—	126·6	—	
65	Włościanie w Tarnowcu .	—	—	—	31·6	—	
66	Gmina Chłopice, drenowanie pastwiska gminnego	—	—	—	4·0	—	
γ) Melioracje prywatne.							
67	Hr. Jan Tarnowski w Chorzelowie, regulacja górnej Babulówki	6·0	—	—	—	—	
68	Józef Padlewski w Libertowie	—	—	—	30·0	—	
69	Stanisław Padlewski w Gaju	—	—	—	24·5	—	
70	Dr. St. Larysz-Niedzielski w Bogucicach	—	—	—	40·9	—	
71	Hipolit Rudziński w Łękach i Bielanych	—	—	—	56·2	—	
72	Stefan Romer w Jodłowniku w Krasnem	—	—	—	20·5	—	
73	Stanisław hr. Siemiński w Tywoni	—	—	—	83·6	—	
74	Stefania Wysocka w Lipowcu	—	—	15·0	—	—	
75	Edward Jezierski w Jezioranach, rów osuszaj.	1·0	—	—	—	—	
76	Juliusz hr. Bielski, osuszenie łąk w Rychcicach, Poczajowicach i Michałowicach	—	—	260·0	—	—	
77	Spadkobiercy Idalii hr. Dzieduszyckiej w Siechowiu	—	—	35·0	140·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
78	F. W. Schmidt w Koniuszkowie	—	—	170·0	—	—	
79	Br. de Veaux w Chodorowie	—	—	—	240·0	—	
80	Karol hr. Lanckoroński w Krupsku	—	—	—	14·0	—	
81	Marya hr. Gołuchowska w Hucie szklanej	—	—	—	13·0	—	
82	Probostwo łać. w Chodorowie	—	—	—	60·0	—	
83	Alfred Maly w Wołowem	—	—	—	40·0	—	
84	hr. Szeptycki w Przyłbicach	—	—	—	35·0	—	
85	Bronisław Osuchowski w Wiśniowczyku	2·0	—	—	—	61·0	
86	Leonard Wiśniewski w Ropience	1·0	—	—	69·0	—	
87	Zakład OO. Jezuitów w Bąkowie	—	—	—	130·0	—	
88	Dr. Leszek Majewski w Radrużu	0·6	—	—	69·0	—	
89	Zygmunt Jaroszyński w Siedliskach	—	—	—	44·3	—	
90	Jan hr. Mycielski w Wiśniowej	4·0	—	—	—	—	odpływy drenów
91	Leon Grotowski w Jaćmierzu	1·0	—	—	—	11·5	
92	Stanisław Agopsowicz w Błózi Górnej	—	—	—	17·2	—	
93	Stanisław Grodzicki w Bziauce	—	—	—	—	21·3	
94	J. E. Adam Jędrzejowicz w Zaczerniu	—	—	—	43·0	—	
95	Stanisław Bohdanowicz w Petryłowie	—	—	23·0	23·0	—	
96	Kazimierz Bartmański w Spasie	—	—	—	75·0	—	
97	Adam Romer w Wierzbicy, osuszenie lasów	27·0	—	—	7·0	—	
98	Kazimierz hr. Szeptycki w Dziewiętnikach	—	—	98·0	—	—	
99	Dr. Klemens Rutowski w Bytomsku	—	—	—	57·0	—	
100	Zdzisław hr. Tarnowski w Dzikowie	—	—	1.151·0	—	—	
101	J. E. Stanisław hr. Badeni w Witkowie starym	—	—	57·5	—	—	kultura torfowa

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
101	J. E. Stanisław hr. Badeni w Kontach	—	—	69 0	—	—	kultura torfowa
101	J. E. Stanisław hr. Badeni w Radziechowie	—	—	71·9	—	—	
102	Eugeniusz Abrahamowicz w Targowicy polnej	—	—	34·5	—	—	
103	Bolesław Stanek w Wojciechowicach	—	—	17·2	11·5	—	
104	Dr. Tadeusz Sołowij w Grabownicy sozańskiej	—	—	—	195·6	—	kultura torfowa
105	J. E. Kazimierz hr. Badeni w Wierzblanach	—	—	—	143·8	—	
106	Aleksander Pragłowski w Komarowicach	—	—	—	85·0	15·0	
107	Franke w Budzie stalowskiej (dobra Mokrzeszów)	—	—	575·5	—	—	
108	Zofia hr. Zamoyska w Mosszczanach	—	—	34·5	—	—	kultura torfowa
	w Nowej Grobli	—	—	143·8	—	—	
109	Dr. Raciborski w Spasowie	—	—	11·5	—	—	
110	Zdzisław br. Brunicki w Lubieniu	—	—	23·0	—	—	
111	Jan Urbański w Poddebkach	—	—	5·7	5·7	—	kultura torfowa
112	Jan Gnoiński w Cieszanowie	—	—	—	—	2·0	
113	Ordynacya ks. Czartoryskich w Cieplicach ad Sieniawa	—	—	—	—	6·0	
114	Baron de Veaux w Mołodyńcach	—	—	—	—	18·0	
115	Wasył Klepuc, Synowódzko wyżne	—	—	—	—	0·2	stawy rybne
116	Dr. Ludwik Szalay w Zielonej	—	—	—	—	2·0	
117	Stanisław Żeleński w Słotwinie	—	—	—	—	5·0	
118	August hr. Potocki w Przeciszowie	—	—	—	94·9	—	
119	Dr. Stefan Skrzyński w Karniowicach	—	—	—	5·2	—	stawy rybne
120	Dr. St. Larysz Niedzielski w Kokotowie	—	—	—	10·3	—	
121	Dominik ks. Radziwiłł w Balicach	—	—	25·9	88·6	—	
122	Herman Czecz w Hałcnowie	—	—	—	22·2	—	
123	„ „ w Kozach	—	—	—	23·4	—	stawy rybne
	Stefan Romer w Jodłowniku	—	—	—	76·5	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
124	Stefania Wysocka w Lipowcu	—	—	—	7·3	—	
125	Ludwik Chrząszcz w Graboszykach	—	—	—	23·5	—	
	Ludwik Chrząszcz w Tłuczaniu	—	—	—	4·4	—	
126	Wincenty Szmidt w Borku szlacheckim	—	—	—	14·0	—	
127	Bronisław Gorczyński w Brzeźnicy	—	—	—	88·1	—	
128	Stanisław Dunin w Gierałowiczkach	—	—	—	79·7	—	
	Stanisław Dunin w Głębowicach	—	—	—	8·3	—	
129	Adam hr. Romer w Jnwałdzie	—	—	—	143·8	—	
130	Ks. Roman Malinowski w Słocinie	—	—	—	48·4	—	
131	Adolf br. Brunicki w Słocinie	—	—	—	8·9	—	
132	Dr. Władysław Zaklika w Łękach dolnych	—	—	—	17·2	—	
133	Zdzisław hr. Tarnowski w Kajmowie	—	—	—	23·0	—	
134	Klasztor SS. Serca Jezusowego i Stanisław Żaba w Zbylitowskiej Górze	—	—	20·0	—	—	
135	Marya Holtzerowa w Budach	—	—	—	230·0	—	
136	Zdzisław Skrzyński w Harcie	—	—	—	23·0	—	
	" " w Szklarach	—	—	—	18·4	—	
137	Aleksandra "Wiktorowa w Czudcu	—	—	—	10·3	—	
138	Dr. Karol Klobassa Zrencki w Żeglach	—	—	—	—	18·4	
139	Roman hr. Michałowski w Dobrzechowie	—	—	—	31·0	—	
140	Jan hr. Szeptycki w Korczynie	1·0	—	—	14·9	32·0	
141	Franciszek Polak w Krośnie	0·5	—	—	4·0	—	
142	Waleryan Stawiarski w Jedliczu	—	—	—	34·5	—	
	Waleryan Stawiarski w Woli Dębowieckiej	—	—	—	23·0	—	
143	Michał Rygier w Kożuchowie	—	—	—	8·6	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
144	Dr. Szczaniecki w Kwiatonowicach	—	—	—	12·1	—	
145	Stanisław Zaykowski w Cermnej	—	—	—	37·4	—	
146	Józef Myszkowski w Kobylnicy ruskiej na folwarku „Kamienisko“	—	—	—	80·5	—	
	na folwarku „Botysko“	—	—	40·3	—	—	
147	Stanisław Myszkowski w Hruszowicach	—	—	—	55·0	—	
148	Ludwik br. Wattmann w Rudzie różanieckiej	—	—	—	17·2	—	
149	Spadkobiercy St. hr. Zamoyckiego na folwarku „Adamówka“	4·0	—	—	69·0	—	
	w Bobrowce	—	—	—	40·3	—	
	w Moszczanach	3·0	—	—	—	—	
150	Ordynacya ks. Lubomirskich w Przeworsku folwark „Markowa“	—	—	—	46·5	—	
	folwark „Dolne“	2·0	—	—	74·7	—	
151	Dr. Maryan Lisowiecki w Chłopicach	—	—	—	103·5	—	
152	Henryk Prek w Łuce	—	—	30·4	—	—	
153	Fundacya Piotra Więclawskiego w Załuczu n. Prutem	—	—	—	8·7	—	
154	Władysław Komorowski w Gwoźdzu starym	—	—	—	84·0	—	
155	Zygmunt Regenstreif w Strupkowie	—	—	—	57·5	—	
156	Augustyn Mlęch w Stasinie (ad Piadyki)	—	—	—	109·3	—	
157	Helena Szymanowska w Zulkocinie	—	—	—	38·1	—	
158	J. E. Stanisław hr. Badeni w Zubrzcu	—	—	14·4	—	—	
159	Baronowa Romaszkan w Burakówce	—	—	—	47·7	—	
	Ogółem	375·5	1.232·0	3.420·9	6.630·9	200·4	
	Z powyższych robót przypada:						
1	Na biuro centralne (poz. 1—40, 67—117)	358·6	1.232·0	3.074·9	3.299·4	150·0	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
2	Na ekspozyturę w Krakowie (poz. 41—44, 118—129)	—	—	25·9	779·4	—	
3	Na ekspozyturę w Tarnowie (poz. 45—48, 130—135)	—	—	235·0	582·6	—	
4	Na ekspozyturę w Jaśle (poz. 49—65, 136—145)	7·9	—	—	1.133·5	50·4	
5	Na ekspozyturę w Jarosławiu (poz. 66, 146—151)	9·0	—	40·3	490·7	—	
6	Na ekspozyturę w Stanisławowie (poz. 152—159)	—	—	40·8	345·3	—	

B) Wypracowano projekty i kosztorysy dla stron, w miejscowościach następujących:

α) Ustawowe przedsiębiorstwa melioracyjne:							
1	Regulacja Raty i dopływów	68·3	—	—	—	—	Rozpoczęto
2	Zestawienie katastru konkurenc. dla regulacji Uszwicy i Grobki	—	—	—	—	—	Rozpoczęto
3	Regulacja Wereszycy z dopływami	89·5	4.107·6	—	—	—	
4	Regulacja Pełtwi z dopływami i melioracja jej doliny	—	—	—	—	—	Ukończono
5	Obwałowanie pr. brzegu Wisły między Podgórzem a Płaszowem (uzupełnienie pierwotnego projektu)	8·0	—	—	—	—	
β) Subwencyjonowane roboty melioracyjne:							
6	Bazyli Misiewicz w Dolinie	—	—	—	1·7	—	
7	Gmina Zielonka, lokalna regulacja pot. Turki . . .	0·7	35·0	—	—	—	
8	Wydz. pow. w Przemyśle regulacja kanału Bucowskiego z dopływami . .	24·3	4.107·6	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
9	Wydz. pow. w Chrzanowie regulacja pot. Chechło .	7·5	1.995·7	—	—	—	Osuszenie rowami w związku z ustawowem obwarowaniem Wisły i Wisłoki w pow. Mieleskim.
10	Gminy Bodrów, Kostrze i koło Tynieckie, osuszenie gruntów rowami, dla dostarczenia zarobku ludności, dotkniętej klęską powodzi	10·0	—	—	—	—	
11	Gmina Mszczęcin, obwałowanie Wisły, dla dostarczenia zarobku ludności, dotkniętej klęską powodzi	0·7	—	—	—	—	
12	Gmina Tuszów kolonia, osuszenie niwy „Wiesenstück“ rowami	0·8	—	—	—	—	
13	Gmina Cyranka, osuszenie dodatkowe rowami	2·4	—	—	—	—	
14	Gmina Rożniaty, osuszenie dodatkowe rowami	0·7	—	—	—	—	
15	Gmina Kliszów, osuszenie pól rowami	1·1	—	—	—	—	
16	Gmina Goleiszów, osuszenie gruntów rowami	1·7	—	—	—	—	
17	Gmina Pławo, osuszenie gruntów rowami	2·0	—	—	—	—	
18	Gmina Schönanger, osuszenie gruntów rowami	1·0	—	—	—	—	
19	Gmina Borowa, osuszenie gruntów rowami	4·6	—	—	—	—	
20	Rowy osuszające w gminach Mogiła, Pleszów, Branice, Wyciąże, Przylasek rusiecki i Wyciążki (w związku z obwałowaniem lewego krzegu Wisły)	26·0	—	—	—	—	
21	Osuszenie w gminie Słupiec (z funduszów powodziowych)	4·5	—	—	—	—	
22	Gminy Szebnie i Dobrucowa, lokalna regulacja Jasiołki	1·5	—	—	—	—	
23	Gminy Hanusowce i Pobereże, osuszenie bagien	—	—	360·0	—	—	
24	Gmina Bolestraszyce	—	—	80·0	—	—	
25	Gmina Weissenberg	—	—	—	80·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
26	Gminy Strzelczyska, Lipniki i Sanniki, regulacja potoka Siekanicy	13·0	—	—	—	—	
27	Gmina Albigowa, drenowanie gruntów włościańskich	—	—	—	525·0	—	
28	Gmina Żukowice, osuszenie łąk włościańskich	1·4	—	—	—	—	
29	Włościanie w Chrostowej	—	—	—	21·3	—	
20	Włościanie w Stradomce	—	—	—	7·5	—	
31	Włościanie w Jawiszowicach	—	—	—	202·0	—	
32	Włościanie w Osieku	—	—	—	5·1	—	
33	Spółka drenarska w Gierczycach, Moszczenicy i Siedlcu	—	—	—	193·0	—	
34	Włościanie w Smignie	—	—	—	202·0	—	
35	Probostwo i włościanie w Żegocinie	—	—	—	24·7	—	
36	Gmina Brzeszcze, zamiana pastwiska na stawy rybne	—	—	—	—	8·0	Stawy
37	Michał Wąsik i towarzysze w Rudzach	—	—	—	11·5	—	
38	Jan Zajac w Piotrowicach	—	—	—	6·6	—	
39	Jan Draus i towarzysze w Trzcianie	—	—	—	17·6	—	
40	Jan Midura w Przedmieściu Strzyżowskiem	—	—	—	2·8	—	
41	Włościanie w Warzycach	—	—	—	13·2	—	
42	Włościanie w Korczybie	—	—	—	12·6	—	
43	Włościanie w Suchodole	—	—	—	14·9	—	
44	Włościanie w Siepietnicy	—	—	—	2·9	—	
45	Włościanie w Jedliczu	2·0	—	—	14·3	—	
46	Franciszek Soczka w Świerzowej polski	0·5	—	—	2·9	—	
47	Spółka dren. w Moderówce	1·9	—	—	201·4	—	
48	Spółka drenarska w Wojszówce	—	—	—	88·0	—	
49	Spółka drenarska w Roztokach i Sądkowej	3·0	—	—	166·8	—	
50	Włościanie w Gliniczku	—	—	—	46·5	—	
51	Gmina Targowisko	1·2	—	—	31·0	—	
52	Włościanie w Nawsiu kołaczyckim	—	—	—	5·7	—	
53	Włościanie w Bieżdziej	—	—	—	17·2	—	
54	Spółka drenarska w Czeluśnicy i Umieszczu	3·0	—	—	164·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
55	Gmina Chłopice, drenowanie pastwiska gminnego	—	—	—	4·0	—	
	γ) Melioracje prywatne.						
56	Stefan Romer w Krasnem	—	—	—	74·2	—	
57	Józef Padlewski w Libertowie	—	—	—	22·3	—	
58	Hipolit Rudziński w Łękach i Bielanych	—	—	—	43·2	—	
59	Dr. St. Larysz - Niedzielski w Bogucicach	—	—	—	40·1	—	
60	Stanisław Padlewski w Gaju	—	—	—	20·1	—	
61	Karol Czecz w Bierzanowie	—	—	—	67·2	—	
62	Stanisław hr. Siemieński w Tywoni	—	—	—	33·8	—	
63	Jan hr. Tarnowski w Chorzelowie, regulacja górnej Babulówki	6·0	947·3	—	—	—	
64	Edward Jezierski w Jezioranach, rów osusz. . . .	1·0	—	—	—	—	
65	Mieczysław Urbański w Haczowie	—	—	—	15·0	—	
66	Juliusz hr. Bielski w Rychcicach, Poczajowicach i Michałowicach	—	—	260·0	—	—	
67	Spadkobiercy Idalii hr. Dzieduszyckiej w Siechowiu	—	—	—	140·0	—	
68	br. de Veaux w Chodorowie	—	—	—	80·0	—	
69	Jan Gnoiński w Cieszanowie	2·0	—	—	87·4	—	
70	Zakład wychowawczy OO. Jezuitów w Bąkowicach .	—	—	—	72·5	—	
71	Dr. Leszek Majewski w Radrożu	0·6	—	—	69·0	—	
72	Zygmunt Jaroszyński w Siedliskach	—	—	—	46·5	—	
73	Jakób hr. Potocki w Brzeżanach	1·5	—	—	—	31·6	Kultura torfowa
74	Adam książę Czartoryski w Besku	—	—	—	—	77·6	'
75	JE. Adam Jędrzejowicz w Zaczerniu	—	—	—	30·4	—	
76	JE. Filip Zaleski w Krzywem	—	—	—	204·2	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
77	Dr. Klemens Rutowski w Bytomsku	—	—	—	57·0	—	
78	Dr. Tadeusz Sołowij w Grabownicy	—	—	—	57·0	—	
79	JE. Kazimierz hr. Badeni w Wierzblanach	—	—	—	143·8	—	
80	hr. Zamoyski w Wysocku (Korzenica)	—	—	44·8	—	—	torfy
81	Oktaw Sala w Wysocku	—	—	110·4	—	—	"
82	Władysław hr. Korytowski w Jankowcach	—	—	62·6	—	—	"
	w Grobli	—	—	40·7	—	—	"
83	Stanisław Brykczyński w Dydiatyczach	—	—	28·7	—	—	"
84	Eugeniusz Abrahamowicz w Targowicy polnej	—	—	34·5	—	—	
85	Feliks Gniewosz w Żarkowie	—	—	36·0	—	—	
86	Zdzisław hr. Tarnowski w Dzikowie	—	—	402·8	—	—	kultura torfowa
		—	—	155·4	—	—	
87	Ordynacya hr. Zamoyskich w Moszczanach	—	—	34·5	—	—	
88	Ludwik br. Wattmann w Rudzie różanieckiej	—	—	54·6	—	—	
89	JE. Stanisław hr. Badeni w Witkowie	—	—	66·7	—	—	
	w Radziechowie	—	—	71·9	—	—	
90	Jan Urbański w Dobrosinie	—	—	5·7	—	—	torf
91	Jan Gnoiński w Cieszanowie	—	—	—	—	2·0	szkie
92	Ordynacya książąt Czartoryskich w Sieniawie	—	—	—	—	6·0	"
93	Baron de Veaux w Mołodyńcach	—	—	—	—	18·0	"
94	Wasył Klepuc w Synowódzku wyżnem	—	—	—	—	0·2	"
95	Dr. Ludwik Szalay w Zielonej	—	—	—	—	2·0	"
96	Stanisław Żeleński w Słotwinie	—	—	—	—	5·0	"
97	Stefania Wysocka w Lipowcu	—	—	—	7·3	—	
98	Dr. Stefan Skrzyński w Karniowicach	—	—	—	5·2	—	
99	Herman Czech w Kozach	—	—	—	23·4	—	
	w Hałcnowie	—	—	—	12·2	—	
100	Władysław Żeleński w Grodkowicach	—	—	—	58·9	—	

Liczba kwa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dłu- gość	obszar	Osusze- nie rowami	dreno- wanie	nawo- dnienie	
		k lom.	ha	w hektarach			
101	Dominik ks. Radziwiłł w Balicach	—	—	—	83·6	—	
102	Stefan hr. Romer w Jodło- wniku	—	—	—	76·5	—	
103	August hr. Potocki w Prze- ciszowie	—	—	—	94·9	—	
104	Dr. Stan. Larysz-Niedziel- ski w Kokotowie i Brzegach	—	—	—	121·7	42·2	
105	Fundacya Hallerowska w Dworach, regulacya Ma- cochy	3·4	—	—	—	—	
106	Ludwik Chrząszcz w Gra- boszycach	—	—	—	23·4	—	
—	Ludwik Chrząszcz w Tłu- czaniu	—	—	—	4·4	—	
107	Stanisław Dunin w Głębo- wicach	—	—	—	8·3	—	
—	Stanisław Dunin w Giera- dłowiczkach	—	—	—	79·7	—	
108	Wincenty Schmidt w Bor- ku szlacheckim	—	—	—	14·1	—	
109	Zofia Popielówna w Przy- lasku rusieckim	—	—	—	16·1	—	
110	Bronisław Gorczyński w Brzeźnicy	—	—	—	88·1	—	
111	Klasztor pp. Benedyktynk w Staniątkach	—	—	—	28·6	—	
112	Adam hr. Skrzyński w Ob- laszkach	—	—	287·1	77·3	—	
113	Zdzisław Brzeziński w Ła- zanach	—	—	—	—	10·9	
—	Zdzisław Brzeziński w O- sieczanach	—	—	—	—	19·6	
114	Adam Kozłowiecki w Hu- cie komorowskiej	—	—	184·0	—	—	
115	Jan hr. Stadnicki w Wiel- kiej wsi	—	—	—	105·3	—	
116	Stanisław Żaba w Zbylitow- skiej górze	—	—	—	15·2	—	
117	Karol Hrudy, dzierzawca w Pustyni	—	—	—	96·3	—	
118	Zofia Dolińska w Łękach górných	—	—	—	46·5	—	
119	Dr. Witold Lewicki w Gło- bikówce	—	—	—	11·1	—	
120	Henryk Schwarz w Stasz- kówce	—	—	—	9·3	9·3	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
121	Ks. Roman Malinowski w Słocinie	—	—	—	48·4	—	
122	Adolf br. Brunicki w Słocinie	—	—	—	8·9	—	
123	Adam Kozłowiecki w Brzostowej górze i Rusinowskiej woli	—	—	700·0	—	—	
124	Dr. Władysław Zaklika w Łękach dolnych	—	—	—	17·2	—	szkic
125	Zdzisław hr. Tarnowski w Kajmowie	—	—	—	23·0	—	} szkic
	w Zakrzowie.	—	—	—	6·0	—	
126	Marya Holtzerowa w Budach	—	—	—	23·0	—	szkic
127	Stanisław Żaba i klasztor SS. Serca Jezusowego w Zbylitowskiej górze	—	—	20·0	—	—	
128	Zdzisław Skrzyński w Harcie	—	—	—	20·0	—	
	w Szklarach	—	—	—	19·0	—	
129	Waleryan Stawiarski w Jedliczu	—	—	—	29·2	—	
130	Roman hr. Michałowski w Dobrzechowie	—	—	—	31·0	—	
131	Tadeusz Sroczyński w Gozajowicach	—	—	—	28·8	—	
132	Jan hr. Szeptycki w Korczynie	—	—	—	14·9	31·0	
133	Dr. Karol Klobassa Zrencki w Żeglach	—	—	—	—	9·2	
134	Aleksandra Wiktorowa w Czudcu	—	—	—	10·3	—	szkic
135	Krajowa szkoła rolnicza w Suchodole	—	—	—	10·9	—	
136	Stanisław Zaykowski w Czermej	—	—	—	25·3	—	
137	Józef Brykczyński w Świecanach	—	—	—	35·6	—	
138	Ordynacya ks. Lubomirskich w Przeworsku na folwarku Dolne	—	—	—	70·7	—	
	na folwarku Markowa	—	—	—	38·5	—	
139	Władysław ks. Sapieha folwark „Lubowisz“	—	—	—	121·4	—	
140	Spadkobiercy St. hr. Zamoyckiego w Bobrówce folwark Adamówka	—	—	—	34·5	—	
		—	—	—	66·1	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kiłom.	ha	w hektarach			
141	Władysław Szopecki w Morawsku	—	—	—	25·9	—	
142	Ludwik br. Wattmann w Rudzie różanieckiej . .	—	—	—	12·6	—	
143	Dr. Maryan Lisowiecki w Chłopicach	—	—	—	92·0	—	
144	Stanisław Myszkowski w Hruszowicach	—	—	—	55·1	—	
145	Józef Myszkowski w Kobylnicy ruskiej	—	—	37·4	58·1	—	
146	Henryk Irek w Łuce . . .	—	—	170·3	—	—	
147	Fundacja Piotra Więclawskiego w Załuczu nad Prutem	—	—	—	8·0	—	
148	Władysław Komorowski w Gwoźdzu	—	—	—	133·5	—	
149	Zygmunt Regenstreif w Strupkowie	—	—	—	54·6	—	
150	Augustyn Młoch w Stasinie ad Piadyki	—	—	—	64·4	—	
151	Artur Cielecki w Porchowej	—	—	—	70·1	—	
	Ogółem	295·8	11.197·2	3.248·1	5.753·9	272·6	
	Z powyższych robót przypada :						
1	Na biuro centralne (poz. 1—36, 56—96)	280·8	11.197·2	1.849·3	2.565·6	150·4	
2	Na ekspozyturę w Krakowie (pozycya 37—38, 97 do 113)	3·4	—	287·1	841·8	72·7	
3	Na ekspozyturę w Tarnowie (poz. 39, 114—127)	—	—	904·0	427·8	9·3	
4	Na ekspozyturę w Jaśle (poz. 40—54, 128—137)	11·6	—	—	1.009·2	40·2	
5	Na ekspozyturę w Jarosławiu (poz. 55, 138—145)	—	—	37·4	578·9	—	
6	Na ekspozyturę w Stanisławowie (poz. 146—151)	—	—	170·3	330·6	—	

C. Prowadzono lub nadzorowano wykonanie robót.

α) przy ustawowych przedsiębiorstwach melioracyjnych:

1. Obwałowanie lewego brzegu Wisły w pow. Krakowskim.
2. Obwałowanie prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.
3. Obwałowanie Wisły w powiecie Dąbrowskim (2 inżynierów).
4. Obwałowanie Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim (2 inżynierów).
5. Regulacja Białej (2 inżynierów).
6. " Krzemienicy.
7. " Nowego Brnia i dopływów.
8. " rzeki Bugu.
9. " górnego Dniestru i Strwiąża (3 inżynierów).
10. " środkowej sekcji Gniłej Lipy.
11. Obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.
12. Regulacja potoku Pustej.

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
β) przy subwencyonowanych przedsiębiorstwach melioracyjnych							
1	Regulacja potoku Popówki w gminie Cykowie . . .	—	—	—	—	—	—
2	Regulacja Siwki w Dolinie	1·5	—	—	—	—	dokończenie
3	Osuszenie gruntów w Żurawnie i Pobereżu . . .	—	—	558	—	—	
4	Drenowanie gruntów włościańskich w Mielniczu . . .	—	—	—	60·5	—	
5	Osuszenie gruntów włościańskich w Zapytowie . . .	2·0	—	—	—	—	
6	Gminy Bodrów, Kostrze, i Koło Tynieckie, osuszenie gruntów rowami w celu dostarczenia ludności dotkniętej powodzią zarobku	3·5	—	—	—	—	
7	Gmina Mszczęcin, obwałowanie Wisły, dla dostarczenia zarobku ludności, dotkniętej powodzią . . .	0·4	—	—	—	—	
8	Gmina Chwałowice, osuszenie bagna	—	—	—	—	—	kontynuowano
9	Gmina Golezów, osuszenie rowami	1·7	—	—	—	—	w związku z obwałowaniem Wisły i Wisłoki pow. Mielec
10	Gmina Pławo, osuszenie rowami	2·0	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga	
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie		
		kilom.	ha	w hektarach				
11	Gmina Schönanger, osuszenie rowami	1·0	—	—	—	—	W związku z obwałowaniem Wisły i Wisłoki pow. Mińskie	
12	Gmina Wyciąże, drenowanie gruntów włościańskich	—	—	—	40·3	—		
13	Gmina Olszyny, zabudowanie potoku Zwornicy	1·0	—	—	—	—		
14	Gmina Jankowice, osuszenie pastwiska	0·5	—	—	—	—		
15	Rowy osuszające w gminach Mogiła, Łęg i Czyżyny (w związku z obwałowaniem lewego brzegu Wisły)	9·0	—	—	—	—		
16	Osuszenie w gminie Słupiec (z funduszów powodziowych 1903)	4·5	—	—	—	—		
17	Gminy Szebnie i Dobrucowa, lokalna regulacja Jasiółki	—	—	—	—	—		
18	Probostwo gr. kat. w Wysocku niżnem	—	—	6·3	—	—		rozpoczęto
19	Gmina Sulatycze, osuszenie pastwiska gminnego	2·5	—	36·0	—	—		
20	Włościanie w Janowicach	—	—	—	37·5	—		
21	Józef Zontek w Bujakowie	—	—	—	1·7	—		
22	Spółka drenarska w Makowie i Białej	—	—	—	17·2	—		
23	St. Korczyk i M. Matecki w Jawiszowicach	—	—	—	5·1	—		
24	Spółka drenarska w Rudawie i Radwanowicach	1·4	—	—	81·1	—		
25	Probostwo w Radwanowicach	—	—	—	11·3	—		
26	Konwent OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach	—	—	—	29·9	—		
27	A. Kubik i M. Papla, włościanie w Janowicach	—	—	—	4·8	—		
28	Józef Fox i towarzysze w Wilamowicach	—	—	—	13·6	—		
29	Probostwo i włościanie w Staszówce	—	—	—	19·0	—		
30	Spółka drenarska w Strusinie pod Tarnowem	—	—	—	20·0	—		
31	Spółka drenarska w Pawęzowie	—	—	—	85·0	—		
32	Franciszek Kubicki w Siedleszczanach	—	—	—	4·0	—		

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dlugość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
33	Gmina Białobrzegi, lokalna regulacja Wisłoka . . .	1·2	—	—	—	—	
34	Włościanie w Dobrzechowie	0·6	—	—	29·0	—	
35	Włościanie w Nowosielcach Gniewosz	0·3	—	—	22·4	—	
36	Włościanie w Szebniach	2·0	—	—	—	—	
37	Włościanie w Lublicy	—	—	—	19·5	—	
38	Jan Cebula w Łączkach	—	—	—	13·8	—	
39	Jan Koś w Lubli	—	—	—	4·6	—	
40	Włościanie w Głowience	—	—	—	20·1	—	
41	Wojciech Gryziecki w Pruchniku	—	—	—	4·6	—	
42	Andrzej Szylar w Markowej	—	—	—	8·0	—	
43	Ignacy Zgorlakiewicz w Bobrowce	—	—	—	3·0	—	
γ) Melioracje prywatne.							
44	J. E. K. hr. Badeni w Busku	—	—	—	46·0	—	
—	J. E. hr. Badeni w Wierzbianach	0·8	—	—	23·0	—	
—	J. E. K. hr. Badeni w Wolicy	—	—	—	8·6	—	
45	Dr. Stanisław Bieliński w Wierzchni polnej	—	—	—	36·5	—	
46	St. Madeyski w Parchach	—	—	—	17·2	—	
47	Spadkobiercy Maryi Janekowskiej w Snopkowie	—	—	—	2·0	—	
48	J. E. Andrzej hr. Potocki w Pisarach	—	—	—	13·3	—	
49	Stefania Wysocka w Lipowcu	—	—	—	7·6	—	
50	Józef Odrowąż Wysocki w Polance wielkiej	0·6	—	—	59·3	—	
51	Karol hr. Lauckoroński w Chłopach	—	—	—	34·5	—	
52	Stanisław Żaba w Górze Zbylitowskiej	—	—	—	11·5	—	
53	Fundacya stypendyjna w Kłodzienku	—	—	—	23·0	—	
54	Mieczysław Urbański w Haczowie	—	—	—	13·0	—	
55	Zbigniew Trzeciecki w Dynowie	—	—	—	27·0	—	
56	Marya hr. Gołuchowska w Baszni	—	—	—	35·0	—	
57	br. de Veaux w Chodorowie	—	—	—	40·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dlugość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
58	hr. Colonna Czosnowski w Rogóźnie	—	—	—	35·C	—	
59	Wiktor Jasiński w Bełzcu	2·0	—	52·2	—	—	
60	Stefan Dębowski w Krynicz- czkach	2·0	—	—	—	121·4	Kontrola wykonania
61	Kapituła rz. kat. w Honia- tyczach	0·5	—	—	46·0	—	
62	Jan hr. Mycielski w Wi- śniowej	4·0	—	—	—	—	Odpiwy drenow
63	Stanisław Agopsowicz w Bło- żwi dolnej	—	—	—	17·2	—	
64	Adolf br. Brunicki w Lub- ieniu wielkim	—	—	—	9·0	—	
65	Janusz hr. Tyszkiewicz w Weryni, folwark Wojków	—	—	—	29·0	—	
66	J. E. Adam Jędrzejowicz w Zaczerniu	—	—	—	13·0	—	
67	Izydor Kowalewski w Wan- dolinie wiszniowskiej	—	—	—	23·0	—	
68	J. E. Filip Zaleski w Krzy- wem	—	—	—	52·3	—	
69	Marya hr. Romerowa w Bo- rowej	—	—	—	34·5	—	
70	Hersch Horowitz w Mie- czyszczowie	—	—	—	60·4	—	
71	Antoni Szczerbowski w Fry- drychowicach	—	—	—	11·5	—	
72	Aleksander Pragłowski w Komarowicach	—	—	—	11·5	—	
73	Dr. Tadeusz Sołowij w Gra- bownicy sozańskej	—	—	—	23·0	—	
74	Eugeniusz Abrahamowicz w Targowicy polnej	—	—	39·5	—	—	
75	Stefan Janko w Hoszanach	—	—	—	17·3	—	
76	Ordynacya hr. Zamoyskich w Moszczanach	—	—	34·5	—	—	
77	Juliusz hr. Tarnowski w By- szowie	—	—	5·7	—	—	
78	Tadeusz Starzyński w De- rewni	—	—	5·7	—	—	
79	Julian br. Brunicki w Pod- horcach	—	—	5·7	—	—	
80	J. E. Stanisław hr. Badeni w Witkowie	—	—	66·7	—	—	
81	Ludwik br. Wattmann w Rudzie różanieckiej	—	—	54·6	—	—	
82	Jan Urbański w Dobrosiinie	—	—	—	5·7	—	Kultura torfowa

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
83	Jan Gnoiński w Cieszanowie	—	—	—	—	2·0	stawy rybne
84	Ordynacya ks. Czartoryskich w Sieniawie	—	—	—	—	6·0	
85	Wasył Klepuc w Synowódzku wyżnem	—	—	—	—	0·2	
86	Dr. Ludwik Szalay w Zielonej	—	—	—	—	2·0	
87	J. E. Andrzej hr. Potocki w Pissarach	—	—	—	44·9	—	
88	Dr. Stefan Skrzyński w Karniowicach	—	—	—	17·2	—	
89	Dr. St. Larysz Niedzielski w Zabawie	—	—	—	33·9	—	
90	Dominik ks. Radziwiłł w Balicach	—	—	—	15·5	—	
91	Eryk Hess w Zaborzu	—	—	—	40·8	—	
92	Jan Walitza w Nidku	—	—	—	51·8	—	
93	Antoni Szczerbowski w Frydrychowicach	—	—	—	18·4	—	
94	Stefan hr. Bobrowski w Andrychowie	—	—	—	28·7	—	
95	Józef Podlewski w Libertowie	—	—	—	14·3	—	
96	Stanisław Dunin w Głębowicach	—	—	—	4·6	—	
—	Stanisław Dunin w Gieradłowiczkach	—	—	—	7·5	—	
97	Ludwik Chrząszcz w Graboszycach	—	—	—	5·7	—	
98	Jerzy Gonscher w Rudzach	—	—	—	6·9	—	
99	Ks. Prałat Starowiejski w Starej wsi	—	—	—	5·7	—	
100	J. E. Eustachy ks. Sanguszko w Świrczkowie	—	—	60·0	20·0	—	
—	J. E. Eustachy ks. Sanguszko w Gumniskach	—	—	—	40·0	—	
101	Zdzisław hr. Tarnowski w Kajmowie	—	—	—	25·0	—	
—	Zdzisław hr. Tarnowski w Wymysłowie	—	—	—	40·0	—	
—	Zdzisław hr. Tarnowski w Sędziszowie	—	—	—	24·0	—	
102	Henryk Dolański w Radłowie	—	—	—	28·0	—	
103	Adam Jordan w Więckowicach	—	—	—	15·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
104	Henryk Schwarz w Stasz-kówce	—	—	—	20·0	—	
105	Stanisław Żaba w Zbyli-towskiej górze	—	—	—	15·2	—	
106	Dr. Alfred Kalisz w Woli łużańskiej	—	—	—	20·0	—	
107	Ks. Roman Malinowski w Słocinie	—	—	—	8·0	—	
108	Władysław Zaklika w Łę-kach dolnych	—	—	—	6·0	—	
109	Dr. Włodzimierz Krzecz-u-nowicz w Janowicach	—	—	—	9·0	—	
110	St. Żaba i klasztor SS. Ser-ca Jezusowego w Zbyli-towskiej górze	—	—	20·0	—	—	
111	Marya Holtzerowa w Budach	—	—	—	20·8	—	
112	Zarząd dóbr hr. Stadnic-kiego w Nawojowej	—	—	—	4·0	—	
113	Zdzisław Skrzyński w Harcie	—	—	—	14·3	—	
	" " w Szklarach	—	—	—	34·5	—	
114	Aleks. Wiktorowa w Czudcu	—	—	—	10·3	—	
	Aleksandra Wiktorowa w Nowej wsi	—	—	—	5·7	—	
	Aleksandra Wiktorowa w Wyżnem	—	—	—	15·5	—	
115	Dr. Karol Klobassa Zrenc-ki w Żeglach	—	—	—	—	103·5	ciąg dalszy
116	Tadeusz Sroczyński w Go-rajowicach	—	—	—	23·0	—	
117	Roman hr. Michałowski w Dobrzechowie	0·2	—	—	2·8	5·7	
118	Jan Trzeciecki w Miejscu Piastowem	0·3	—	—	5·7	—	
119	Marya Gołaszewska w Tar-gowiskach	0·3	—	—	14·4	—	
120	Waleryan Stawiarski w Je-dliczu	—	—	—	14·9	—	
121	Włodzimierz Gniewosz w Sieniawie	—	—	—	11·5	—	
122	Dr. Szczaniecki w Kwiato-niowicach	—	—	—	3·7	—	
123	Stanisław Dolański w Nar-cie nowym	—	—	—	71·9	—	
124	Ludwik br. Wattmann w Niemstowie	—	—	—	14·4	—	
	Ludwik baron Wattmann w Rudzie różanieckiej	0·8	—	—	11·5	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
125	Ordynacya ks. Lubomirskich w Przeworsku na folwarku „Maćkówka“	2·5	—	—	11·5	—	
	„ „ „Podzamecze“	2·0	—	—	54·6	—	
	„ „ „Markowa“	—	—	—	34·5	—	
	„ „ „Kosina“	—	—	—	46·0	—	
	„ „ „Dolne“	2·0	—	—	—	—	
	„ „ „Nowosielce“	2·6	—	—	—	17·2	
126	Władysław Kopecki w Morawsku	—	—	—	14·4	—	
127	Stanisław Myszkowski w Hruszowicach	0·3	—	—	20·1	—	
128	Józef Myszkowski w Kobylnicy ruskiej folwark „Kamienisko“	2·2	—	—	48·9	—	
—	Józef Myszkowski folwark „Rotysko“	4·5	—	37·4	—	—	
129	Dr. Maryan Lisowiecki w Chłopicach	—	—	—	8·6	—	
130	Spadkobiercy Stefana hr. Zamoyskiego w Moszczanach	—	—	—	20·1	—	
131	Jevisch Kolonisation Association w Słobódce leśnej	—	—	—	88·5	—	
132	Henryk Prek w Łuce	3·4	—	—	—	—	
133	Fundacya Piotra Więclawskiego w Załuczu nad Prutem	—	—	—	11·5	—	
134	Władysław Komorowski w Gwoźdźcu starym	—	—	—	28·7	—	
135	Zygmunt Regenstreif w Strupkowie	—	—	—	48·8	—	
136	Juliusz Gołębski w Sławentynie	—	—	—	22·4	—	
137	Augustyn Miłoch w Stosinie ad Piadyki	—	—	—	16·7	—	
138	Jan Burzyński w Uhrynowie górnym	—	—	—	10·3	—	
139	Markus Fischer w Kamionkach Wielkich	—	—	13·2	32·0	—	
140	Zygmunt Jaroszyński w Błudnikach	—	—	—	20·1	—	
141	Zdzisław Lodomirski w Markowcach	—	—	—	23·6	—	
	Ogółem	66·1	—	995·5	2748·2	258·0	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dlugość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
	Z powyższych robót przypada:						
1	Na biuro centralne (poz. 1—22, 44—86)	39·5	—	864·9	943·1	131·6	
2	Na ekspozyturę w Krakowie (poz. 23—28, 87—99)	1·4	—	—	441·7	—	
3	Na ekspozyturę w Tarnowie (poz. 29—32, 100 do 112)	—	—	80·0	423·0	—	
4	Na ekspozyturę w Jasle (poz. 33—40, 113—122)	4·9	—	—	265·7	109·2	
5	Na ekspozyturę w Jarosławiu (poz. 41—43, 123 do 130)	16·9	—	37·4	372·1	17·2	
6	Na ekspozyturę w Stanisławowie (poz. 137—141)	3·4	—	13·2	302·6	—	
	Ponadto podług planów opracowanych przez krajowe biuro melioracyjne, wykonał tutejszy Bank melioracyjny, następujące roboty w czasie od 1. lipca 1901 do 30. czerwca 1903:						
1	Dr. W. Milieski w Piekarach	—	—	—	37·4	—	
2	Stanisław Konopka w Głogoczowie	—	—	—	37·0	—	
3	Wincenty Schmidt w Krzywaczce	—	—	—	14·9	—	
4	Z. Brzeziński w Łazanach	—	—	—	62·6	—	
5	St. Moraczewski w Strznie	—	—	—	32·7	—	
6	Zygmunt Groblewski w Bystrzej	—	—	—	67·2	—	
7	J. Brykczyński w Święcanach	—	—	—	33·3	—	
8	Marya Orpiszewska w Krościenku wyżnem	—	—	—	46·0	—	
9	T. hr. Łubieński w Zassowie	—	—	—	82·8	—	
10	St. Dąbski w Rudnej	—	—	—	20·1	—	
11	St. Jędrzejowicz w Jasionce	—	—	—	9·2	—	
12	M. Jędrzejowicz w Dylągówce	—	—	—	53·5	—	
13	Karol hr. Scipio w Łopuszce wielkiej	—	—	—	23·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
14	Dr. W. Kraiński w Leszczowatem	—	—	—	37·0	—	
15	St. Jędrzejowicz w Cewkowie	—	—	—	44·8	—	
16	J. Gnoiński w Nowem siole	—	—	—	196·2	—	
17	Jan Madeyski w Parchaczu	—	—	—	30·5	—	
18	St. Chorośnicka w Chorośnicy	—	—	—	20·1	—	
19	Dr. E. Stroynowski w Leśniowicach	—	—	—	23·0	—	
20	K. Czarkowski w Niegowcach	—	—	—	23·0	—	
21	Fr. Rozwadowski w Dołpotowie	—	—	—	14·9	—	
22	H. Szymanowska w Żukocinie	—	—	—	96·0	—	
	Razem	—	—	—	1005·2	—	

D) Wykonano badania wstępne, lub brano udział w czynnościach komisyjnych, jak niżej:

1. Wykonano w dolinie Raty (od km. 0·000—24·000) 213 wierceń.
2. Wykonano pomiary hydrometryczne, 1 na Racie, 2 na Świni i 1 na Lipińce.
3. Kolaudowano roboty około osuszenia gruntów włościańskich w Medyce i Siedliskach.
4. Badano wykonany kanał betonowy dla szpitala w Żółkwi.
5. Badano stan prasy drenarskiej w Butynach.
6. Kolaudowano urządzenia wodne dla młyna w Krowince (fundacya hr. Baworowskiego).
7. Kolaudowano wykonane częściowo obwałowanie Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim, potoku Krzemienicy i p. Łuże ad Rzemień.
8. Brano udział w komisji wodno-prawnej dla zawiązania spółki wodnej dla regulacji górnej Trześniówki z dopływami i dla osuszenia bagien Rzemieńskich.
9. Kolaudowano wykonane w roku 1901 i 1902 roboty około obwałowania lewego i prawego brzegu Wisły, od Krakowa do Niepołomic.
10. Brano udział w komisji reambulacyjnej, dla zbadania projektu osuszania i namulania bagien Naddniestrzańskich.
11. Wzięto udział w komisji wodno-prawnej, w sprawie włączenia obszarów c. k. kolei państwowych do spółki wodnej dla obwałowania Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

12. Wzięto udział w komisji dla wykupna gruntów, przy regulacji Nowego Brnia.
13. Zbadano szkody wyrządzone przez rzekę Białkę w Bestwinie.
14. Oznaczono obszar konkurencyjny dla regulacji potoku Chechła.
15. Kontrolowano roboty wykonane w Ochodzy i Facimiechu.
16. Wykonano zdjęcie dla ułożenia programu regulacji górnego Dniestru na długości 35 km.
17. Wykonano zdjęcie Bugu, dla celów regulacyjnych na długości 77 km.
18. Wykonano kolaudację robót osuszających w Hruszowie i Budomierzu.
19. Kolaudowano regulację górskich potoków w dorzeczu Dniestru.
20. " " " " " Białej.
21. " " " Białej.
22. " " " Kisieliny.
23. " " " rowu Jaktorowskiego.
24. " " " górnego Dniestru i Strwiąża.
25. " " " potoku Bystry w Zakopanem.
26. " " " kanału ulgi Macochy.
27. " " " Gniłej Lipy (środkowej sekcji).
28. " " " Bugu.
29. " " " Soły.
30. Przeprowadzono reambulację projektu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Białej.
31. Lustrowano roboty około regulacji górnego Dniestru.
32. " " " " " kanału ulgi Macochy.
33. " " " " " regulacji Soły wskutek interpelacji w Radzie państwa.
34. Lustrowano roboty około regulacji Łęgu, Trześniówki, wałów Wisły i Sanu, Gniłej Lipy, Przegnojówki i rowów odpływowych, kamieniołomów nad Strwiążem i Strwiąża.
35. Wzięto udział w komisjach programowych dla regulacji górnego Dniestru i Strwiąża, Łomnicy, Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem, oraz udział w komisji dla ustalenia projektu Raby.
36. Wzięto udział w komisji dla założenia jazu na Dniestrze w Straszewicach.
37. Przeprowadzono kolaudację wykonanych robót około osuszenia gruntów włościańskich w Bohatkowcach.
38. Zarządzono konserwację robót wykonanych przy regulacji potoku Dumnego i Złotej Lipy.
39. Przeprowadzono badanie wykonanego przez Bank melioracyjny drenowania gruntów dworskich w Chorośnicy.
40. Przeprowadzono kolaudację wykonanych dodatkowych robót około osuszenia gruntów w Rzęśnie polskiej.
41. Wykonano kolaudację wykonanych robót około osuszenia gruntów włościańskich w Hanowcach i Popławnikach.
42. Wykonano badanie źle wykonanego drenowania gruntów dworskich w Niemstowie.
43. Wykonano kolaudację wykonanych rowów dodatkowych około osuszenia gruntów włościańskich w Zadwórze.
44. Wzięto udział w rozprawie komisyjnej dla zawiązania spółki wodnej dla obwałowania lewego brzegu Dunajca powyżej Bogumiłowic.
45. Wykonano plan i kosztorys dla szluzki spiętrzającej w kanale Dymitrowsko-Młodochowskim.
46. Kolaudowano roboty wykonane przy regulacji potoku Krzemienicy.
47. Komisyonowano w sprawie przedłużenia kanału Malińskiego w Chorzelowie i opracowano plan i kosztorys.
48. Opracowano plan i kosztorys obwałowania niziny w Dymitrowie małym.
49. Opracowano plan i kosztorys rowów osuszających w Kębłowie, na długości 6·3 kilom.
50. Opracowano plan i kosztorys dla konserwacji potoku Krzemienicy z dopływami (83·2 km.).

51. Opracowano plan i kosztorys dodatkowych mostków na kanale Chorzelowskim
52. Komisyjonowano w sprawie oddania gminie Baranów gruntów w Przewozie.
53. Komisyjonowano w sprawie budowy mostu na potoku „Rów“.
54. Opracowano plan i kosztorys alternatywy kanału Nizińskiego (1.2 km.).
55. Komisyjonowano w sprawie zmiany kierunku rowów osuszających nizinę „Dunaj“ w Jaślanach.
56. Komisyjonowano w sprawie zmiany ujścia kanału Malińskiego.
57. Komisyjonowano w sprawie budowy mostu na starem łożysku Babulówki w gm. Krzemienica oraz na starem korycie potoku »Rów«, na drodze Padew-Piechoty.
58. Komisyjonowano w sprawie rowów dodatkowych w gminie Wola Zdakowska.
59. Przeprowadzono licytację traw na wałach Wisły, Wisłoki, Trześniówki, Łęgu, Sanu, rzeki Strachockiej i Jodłówki (186 km.).
60. Zarządzono konserwację a) rowów osuszających bagna Jarosławsko-Łańcuckie. b) w gminie Łuże ad Rzemień; c) Starego Brnia z dopływami.
61. Licytacja trawy i potrawu na wałach Wisły, Sanu, Łęgu i Trześniówki.
62. Zarządzono projekt i naprawę wału lewego Nowego Brnia w Słupcu, przerwanego w czasie powodzi z wiosną 1903 (na koszt funduszu powodziowego).
63. Zarządzono regulację ujścia Nowego Brnia, za pomocą tam faszynowych na długości 2.3 km.
64. Wzięto udział w komisji wodno-prawnej dla nawodnienia łąk w Wólce Mędrzechowskiej.
65. Wytyczono most na Białe pod Burzynom.
66. Wzięto udział w komisji dla oddania funduszowi krajowemu zaniechanych wałów prawego brzegu Dunajca w gminach: Ujście jezuickie, Pałuszycze, Siedliszowice, Otfinów, Janikowice, Pierszyce i Czyżów.
67. Licytacja trawy na lewym wale Dunajca od Bogumiłowic do Biskupic radłowskich.
68. Kolaudowano rowy osuszające w Wierzchosławicach.
69. Wykonano badanie przydatności torfu na opał w Witkowie, Targowicy polnej, Dublinach i Poddębcah.
70. Wykonano badanie torfowisk ze względu na możliwość kultury w dobrach brodzkich (Wgo Schmidta).
71. Wykonano badanie fabrykacji węgla torfowego w Szwecyi.
72. W laboratorium kr. biura melioracyjnego wykonano 500 analiz mechanicznych, próbek podglebia, dla celów drenowania gruntów.
73. Kierowano zakładem chowu ryb w Oparach.
74. Badano grunta przydatne do założenia stawów rybnych w Staniątkach, następnie w dobrach hr. Tarnowskiego w Dzikowie, Sędziszowie i Mędrzechowie, wreszcie w gminie Rozwadów nad Sanem.
75. Zwiedzono rewiry rybackie na rzekach Stryj, Bug i Wisłoka.
76. Wzięto udział w dochodzeniach komisyjnych, co do urządzeń lasek do połowu ryb w Dunajcu, w gminach Zabełcze, Strugi ad Nowy Sącz, Wólka, Kacza, Maszkowice, Chełmiec, Łącko, Schlemberg, Maniowy, Jarowsko i Zbyszycze.
77. Wzięto udział w komisji w sprawie ustawienia szluzu na potoku słońskim, w gminie Słońsko.
78. Wzięto udział w obradach Walnego Zgromadzenia Towarzystwa rybackiego w Krakowie i międzynarodowego Wiecu rybackiego w Wiedniu.
79. Przeprowadzono kolaudację budynku szpitala powszechnego w Samborze.
80. Kontrolowano wykonanie robót drenarskich w Krzeszowicach, Karniowicach, Osieku, Pisarach, Rudawie, Zabawie, Jawiszowicach, Libertowie, Andrychowcie, Nidku, Jastrzębi, Starejwsi, Rudzach, Graboszykach, Głębowicach, Gierałtowiczkach i Makowie.
81. Przeprowadzono kolaudację drenowania w Dankowicach, Żbiku, Piotrowicach, Rudawie, Janowicach, Osieku i Jawiszowicach.
82. Wzięto udział w kongresie dla żeglugi śródlądowej w Düsseldorfie.
83. Opracowano projekt budynków folwarcznych fundacji szpitalnej w Tropiszowie.
84. Opracowano projekt odwodnienia projektowanych budynków wojskowych w Krakowie, dla opróżnienia Wawelu.
85. Opracowano projekt odwodnienia budynków szpitala św. Łazarza w Krakowie.

86. Wzięto udział w komisji z powodu szkód powodziowych na linii kolejowej Trzebinia-Skawce.

87. Sporządzono projekt pogłębienia podszwy mostu kolejowego dla odpływu wody drenowej i osuszenia przyległych bagien włościańskich w Kawęczynie, w dobrach Sędziszowskich.

88. Przeprowadzono uzupełniające zdjęcia i projekt dla odprowadzenia wody z gruntów włościańskich w Jasionce pod Rzeszowem.

89. Sporządzono szkice na projekt uregulowania jazu i młynówki w Rzędzinie i Gumniskach.

90. Przeprowadzono kolaudację drenowania wykonanego przez Bank melioracyjny w Dylągówce.

91. Przeprowadzono kolaudację drenowania gruntów włościańskich w Siedleszczanach i Jodłowej.

92. Udzielono technicznej porady, wskazówek i szkicu osuszenia i ustalenia stoków usuwistych w Gierowej ad Janowice.

93. Sporządzono szkic i wytyczono drenowanie 10 morgów w Zakrzowie.

94. Zbadano, zdjęto i sporządzono szkic drenowania 6 ha cmentarza na Grabówce w Tarnowie.

95. Sporządzono szkic i wytyczono drenowanie dla osuszenia 5 morgów łąki w Ostruszy.

96. Wzięto udział w komisji dla udzielenia konsensu na budowę jazu w Brniku, dla urządzeń nawodniających w Woli mędrzychowskiej.

97. Udzielono porady technicznej dla drenowania gruntów w Zwierniku.

98. Udzielono porady i szkiców i wytyczono drenowanie dla osuszenia kilku domów i ogrodów w Tarnowie i okolicy Tarnowa.

99. Przeprowadzono kolaudację drenowania gruntów włościańskich w Lubli, Kopytowej, Suchodole, Nowosielskach-Gniewosz, Dobrzechowie, Czeluśnicy, Potoku, Łączkach i Lublicy.

100. Ozuaczono teren konkurencyjny dla spółki drenarskiej w Gorajowicach, Brzyszczkach, Hankówce i Warzycach.

101. Oznaczono teren konkurencyjny dla regulacji starego Wisłoka w powiecie Rzeszowskim i Łańcuckim.

102. Wzięto udział w komisjach prawno-wodnych dla zawiązania spółek drenarskich w Gorajowicach, Warzycach i w Niepli.

103. Przeprowadzono kolaudację wykonanych robót uzupełniających dla lokalnej regulacji Lubaczówki pod Monasterzem.

104. Kontrolowano drenowanie gruntów w Zaczarniu pod Rzeszowem u J. E. dr. Adama Jędrzejowicza.

105. Sprawdzono projekt drenowania gruntów w Morawsku dr. W. Kopeckiego.

106. Wzięto udział w komisji sądowej, w sporze Zdzisława br. Brunickiego przeciw spółce drenarskiej o nienależyte wykonanie drenowania.

107. Kolaudowano lokalną regulację Wiszni pod Nienowicami.

108. Kolaudowano subwencyonowane drenowanie gruntów włościańskich w Markowej, Bobrówce i Pruchniku.

109. Przeprowadzono rekonstrukcję 240 morgów drenowania w Niemstowie.

U w a g a : Czynności komisyjne, wykazane pod poz. 1—79, przeprowadziło biuro centralne, pod poz. 80—86 Ekspozytura w Krakowie, pod poz. 87—98 Ekspozytura w Tarnowie, pod poz. 99—102 Ekspozytura w Jaśle, wreszcie pod poz. 103—104 Ekspozytura w Jarosławiu.

b) za czas od 1. lipca 1903 do 30. czerwca 1904.

A) Wykonano, rozpoczęto lub dalej prowadzono zdjęcia niwelacyjne, i pomiary hydrotechniczne w miejscowościach i na obszarach poniżej wyszczególnionych.

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
a) Ustawowe przedsiębiorstwa melioracyjne.							
1	Wydział krajowy: regulacja rzeki Tyśmienicy z dopływami . . .	63·3	5.754·6	—	—	—	Rozpoczęto.
2	Wydział krajowy: uzupełnienie obwałowania Wisły między Krakowem a Niepołomicami .	24·0	—	—	—	—	Studyum dla nadsypu wałów.
3	Wydział krajowy: regulacja rzeki Raty i dopływów	100·1	9.760·0	—	—	—	
4	Wydział krajowy: obwałowanie Wisły od ujścia Przemszy do Krakowa i dopływów . . .	61·0	—	—	—	—	Rozpoczęto.
b) Subwencyonowane przedsiębiorstwa melioracyjne.							
5	Wydział krajowy: miejscowa regulacja potoku Regulki	1·8	—	—	—	—	
6	Wydział pow. w Nisku, obwałowanie Sanu w Bieleńcu	2·8	—	—	—	—	
7	Wydział pow. w Rzeszowie, uzupełnienie zdjęć dla osuszenia bagien i regulacji potoku „Czarna“	—	1.726·0	—	—	—	
8	Gmina Tuszów narodowy, osuszenie niwy „Olszynka“	1·6	—	—	—	—	
9	Obwałowanie ujścia kanału Dymitrowsko-Młodochowskiego i regulacja rowów osuszających	5·1	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
10	Gmina Malinie, kanał osuszający z dopływami . . .	8·4	—	—	—	—	
11	Gmina Berdechów, przedłużenie kanału Chorzelowskiego . . .	2·4	—	—	—	—	
12	Gmina Górki ad Krzemienica, rów osuszający . . .	2·0	—	—	—	—	
13	Gmina Krzemienica, rów osuszający . . .	0·4	—	—	—	—	
14	Gmina Jeziorany, rowy osuszające . . .	1·9	—	—	—	—	
15	Gmina Jeziorany, rowy osuszające . . .	2·0	—	—	—	—	
16	Spółka drenarska w Strusinie, pogłębienie potoku Klikowskiego . . .	2·0	—	—	—	—	
17	Rowy osuszające w Jadownikach mokrych . . .	6·2	—	—	—	—	
18	w Pojawiu . . .	2·1	—	—	—	—	
19	w Dołędze . . .	2·0	—	—	—	—	
20	Gmina Słupiec, rowy osuszające . . .	5·5	—	—	—	—	
21	Gmina Baranów, osuszenie bagna „Wenecya“ . . .	0·7	—	—	—	—	
22	Regulacja potoku „Likusz“ w powiecie samborskim i rudeckim . . .	10 0	690·5	—	—	—	
23	Gminy Wulka hamulecka, Grzybowice małe i wielkie osuszenie rowami . . .	1·5	—	143·8	—	—	
24	Włościanie w Podmonastercu, osuszenie rowami . . .	—	—	14·4	—	—	
25	Gmina Połonice, osuszenie rowami . . .	23·0	—	—	—	—	
26	Gminy Dąbrowa, Będzimyśl, Klęczany (powiat Rzeszów) . . .	—	—	126·8	—	—	
27	Gmina Tomaszowce . . .	—	—	200·0	—	—	
28	Gmina Koziarnia . . .	—	—	60·4	—	—	
29	Urząd parafialny w Łękawicy . . .	—	—	—	12·0	—	
30	Włościanie w gminie Załęże . . .	—	—	—	17·0	—	
31	Włościanie w gminie Męcinka . . .	—	—	—	88·0	—	
32	Włościanie w gminie Suchodół . . .	—	—	—	43·0	—	
33	Włościanie w gminie Dobrucowa . . .	—	—	—	36·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
33	Włościanie w gminie Kopytowej	—	—	—	73·0	—	
34	Miasto Jasło, regulacja i obwałowanie Jasiołki	4·2	—	—	—	—	
35	Włościanie w gminie Bytomsko	—	—	—	28·8	—	
36	Gmina Medyka	—	—	345·3	—	—	
37	Gmina Zakopane	—	—	575·5	—	—	
38	Gmina Jaworzno	—	—	218·6	—	—	Torfy.
39	Gmina Baryłów	—	—	172·6	—	—	Torfy.
40	Gmina Chwatów	—	—	11·5	—	—	Torfy.
41	Gmina Olesko	—	—	5·7	—	—	Torfy.
42	Gmina Olszanica	—	—	1·5	1·5	—	
43	Jan Bochenek i towarzysze w Sułkowicach	—	—	—	15·5	—	
44	Spółka drenarska w Luboczy i Łuczanowicach	—	—	—	52·0	—	
45	Włościanie i probostwo w Starej wsi górnej i dolnej	—	—	—	130·0	—	
46	Włościanie w gminie Rząska	—	—	—	58·0	—	
47	Tomasz Szajer w Słocinie	—	—	—	18·3	—	
48	Kółko rolnicze w Brzostku	—	—	—	72·0	—	
49	Włościanie w gminie Jasionka	—	—	—	300·0	—	
50	Gminy Łączki i Wojaszówka, ubezpieczenie brzegów Wisłoka	2·5	—	—	—	—	
51	Włościanie w gminie Bierówka	—	—	—	81·7	—	
52	Włościanie w gminie Świecanach	—	—	—	24·1	—	
53	Włościanie w gminie Sobniowie	—	—	—	86·3	—	
54	Włościanie w gminie Zarzeczcu	—	—	—	46·0	—	
55	Włościanie w gminie Baydach	—	—	—	165·7	—	
56	Włościanie w gminie Wojkówce	—	—	—	103·6	—	
57	Włościanie w gminie Jedliczu	—	—	—	13·8	—	
58	Włościanie w gminie Łączkach	—	—	—	58·1	—	
59	Włościanie w gminie Haczowie	—	—	—	54·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dlugość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
60	Włóscianie w gminie Głogowcu, (stare łożysko Sanu)	2·5	—	40·8	—	—	
61	Lokalna regulacja Strwiąża pod Czaplami	1·6	—	—	—	—	
62	Zwierzchność gminna w Siemianówce, osuszenie pastwiska	—	—	74·0	—	—	
63	Lokalna regulacja Oporu pod Tuchlą, (uzupełnienie)	1·0	—	—	—	—	
c) Melioracje prywatne.							
<i>a) Osuszenia i nawodnienia.</i>							
64	Ks. Dominik Radziwiłł w Balicach	1·9	—	—	—	—	Rów drenowy.
65	H. Komorowska w Stanach	—	—	300·0	—	—	Lasy.
66	Zofia Strzelecka w Wilczej Woli	—	—	1.352·3	—	—	Lasy.
67	Państwo Robatyn	—	—	—	—	258·9	
68	Gmina Mogiła, osuszenie łąk i pól.	—	—	14·4	—	—	
69	Jan Gnoiński w Cieszanowie.	1·5	—	—	92·0	—	
70	Ignacy hr. Krasicki w Lisku w Weremieńcu.	—	—	20·1	152·5	—	
71	Jan hr. Mycielski w Wiśniowy	2·6	—	—	23·6	—	
72	Leon Grotowski w Jaćmierzu.	5·0	—	27·0	—	—	
73	Karol br. de Veaux w Chodorowie	0·5	—	—	37·9	—	
74	Włodzimierz Dwernicki w Obarzynie	—	—	—	—	9·2	
75	Stanisław Wołkowicki w Dydiowej	—	—	25·3	—	—	
76	Gmina Zwierzyn, uregulowanie ujścia potoku Olszaniczki	0·5	2·9	—	—	—	
77	Karol hr. Szeptycki w Przyłbicach	—	—	74·8	—	—	
78	W. F. Schmidt w Brodach	—	—	92·0	—	—	
79	Julian br. Brunicki w Wierczanach	—	—	40·3	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dlugość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
80	A. Mały w Wołowie	—	—	—	40·3	—	
81	Probostwo łąc. w Chodorowie	—	—	—	92·0	—	
82	Maurycy Jónasz w Dolinach	—	—	—	149·9	—	
83	Fundacya stypendyjna w Kłodzianku	—	—	—	23·0	—	
84	Raczyński w Zawałowie	—	—	—	287·7	—	
85	Hr. Colonna Czosnowski w Rogóźnie	—	—	—	20·1	—	
86	Stefan Janko w Hoszanach	—	—	—	11·5	—	
87	Antoni hr. Koziebrodzki w Chlebowie	—	—	92·1	—	—	
88	Karol Kruzenstern w Niemirowie	—	—	57·6	—	—	
89	Franciszek Miliński w Cześnikach	—	—	—	166·8	—	
90	Zofia Ujejska w Tomaszowcach	—	—	198·5	166·9	—	
91	Felicja hr. Skarbek w Bieńkowej Wiszni	—	—	—	172·7	—	
92	Obszar dworski w Polnej	—	—	—	177·0	—	
93	Ks. Sanguszko w Lisiej górze	—	—	—	171·0	—	
94	J. E. D. Abrahamowicz w Siemianówce	—	—	—	31·0	—	
95	Dr. Władysław Balko w Budomierzu	—	—	—	31·0	—	
96	Tadeusz Sroczyński w Gorajowicach	—	—	—	8·0	—	
97	Baron Horoch w Sieprawiu i Kawęcinie	—	—	—	201·4	—	
98	Ludwik Chrzyszcz w Graboszycach	—	—	—	10·3	—	
99	Oktawia hr. Skrzyńska w Łuźnie	—	—	—	258·9	—	
100	Stefan hr. Bobrowski w Andrychowiu	—	—	—	16·1	—	
101	Marya Ederowa w Wicieniu	—	—	—	11·5	—	
102	Stefan Trzeciecki w Dynowie	—	—	—	36·2	—	
103	Państwo Mokrzychów w Budzie stalowskiej	—	—	—	23·0	—	
104	Karol Jędrzejowicz w Humieńcu	—	—	1.050·9	—	—	
105	Władysław hr. Zamoyski w Kościeliskach	—	—	—	118·5	—	
		—	—	—	20·1	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dlugość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
106	Tadeusz Starzyński w Derewni	—	—	—	46·0	—	
107	Konwent SS. św. Andrzeja w Węgrzcach	—	—	—	15·0	—	
108	Dominik ks. Radziwiłł w w Balicach	—	—	—	60·0	—	
109	Szkoła rolnicza w Czernichowie	—	—	60·0	15·0	—	
110	Olga Hallerowa w Jurczycach	—	—	—	83·0	—	
111	Władysław Żeleński w Brzeziu, Dąbrowie i Łysokoni	—	—	—	357·0	—	
112	Marya Holzerowa w Budach	—	—	—	100·0	—	
113	Ks. Sanguszko w Krzyżu	—	—	—	12·0	—	
114	Janusz hr. Tyszkiewicz w Wojkowie	—	—	—	40·0	—	
115	Henryk Schwartz w Staszówce	—	—	—	21·0	—	
116	Mieczysław Jaszczurowski w Połomie małym	—	—	—	27·0	—	
117	Dr. Adam Jordan w Więckowicach	—	—	—	25·9	—	
118	Roman Jordan w Roztoce	—	—	—	4·6	—	
119	Janusz hr. Tyszkiewicz w Wojkowie ad Werynia	—	—	—	24·7	—	
120	Ks. Michał Trybuś w Zgłobieniu	—	—	—	33·4	—	
121	Zdzisławowie hr. Tarnowscy w dobrach Sędziszowskich	—	—	140·2	—	—	
122	Stanisław Zaykowski w Czermej	—	—	—	36·2	—	
123	Waleryan Stawiarski w Chorkówce	—	—	—	34·5	—	
	w Jedliczu	—	—	—	34·5	—	
	w Woli Dębowieckiej	—	—	—	40·3	—	
124	Zdzisław Skrzyński w Harcie	—	—	—	25·9	—	
125	M. Zakliczyna w Izdebkach	—	—	—	17·2	—	
126	Ks. W. Owoc w Izdebkach	—	—	—	2·9	—	
127	Roman hr. Michałowski w Dobrzechowie	—	—	—	20·1	—	
128	Zenon Suszycki w Boguchwale	—	—	—	78·2	—	
129	Aleksandrowa Wiktorowa w Czudcu	—	—	—	15·5	—	
	w Nowej Wsi	—	—	—	19·6	—	
130	Konstanty Pawlikowski w Babicy	—	—	—	10·9	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dlugość	obszar	osuszenie rowarol	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
131	Marya Gołaszewska w Targowiskach	—	—	—	6·9	—	
132	Stanisław Dolański w Narcie nowym	—	—	—	184·1	—	
133	Ordynacya ks. Lubomirskich w Przeworsku, na folwarku Nowosielce	—	—	—	23·0	—	
	na folwarku Białoboki	—	—	—	115·1	—	
	„ „ Dolna	—	—	4·6	—	—	
	„ „ Maćkówka	—	—	—	34·5	—	
	„ „ Rogózno	—	—	—	23·0	34·5	
134	Józef Myszkowski w Kobylnicy ruskiej	—	—	—	23·0	—	
135	Marya hr. Gołuchowska, folwark Niwki	—	—	—	83·4	—	
	folwark Basznia	—	—	57·5	—	—	
136	Stanisław Myszkowski w Hruszowicach	—	—	28·8	—	—	
137	Obszar dworski w Burakówce	—	—	—	17·2	—	
138	Zygmunt Jaroszyński w Błudnikach	—	—	—	20·7	—	
139	Władysław Komorowski w Gwoźdźcu starym	—	—	—	12·6	—	
140	Marcus i Calman Fischer w Kamionkach wielkich	—	—	—	49·4	—	
141	Marszałkiewicz w Kołodziejówce	—	—	—	77·1	—	
142	Karol Mencil w Pawełczu	—	—	—	52·9	—	
143	Fundacya Jevisch Colonisation Assotiation w Słobódce leśnej	—	—	—	86·3	—	
144	Zygmunt Regenstreif w Strupkowie	—	—	—	57·5	—	
145	Jan Burzyński w Uhrynówce górnym	—	—	—	31·6	—	
146	Dr. Stanisław Bieliński w Wierzchni polnej	—	—	—	9·2	—	
147	Dr. Karol Halpern w Wołczyńcu	—	—	—	110·5	—	
148	Antoni Teodorowicz w Żukowie	—	—	—	115·1	—	
149	Helena Szymanowska w Żukocinie	—	—	—	25·9	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
	<i>β) Kultura torfowisk.</i>						
150	Ks. Włodzimierz Bryliński w Grzędzie	—	—	5·7	—	—	
151	Stanisław Jabłonowski w Popowcach	—	—	46·0	—	—	
152	Abraham Federbusch w Żurawcach	—	—	24·7	—	—	
	<i>γ) Stawy rybne.</i>						
153	Włodzimierz Kędziński w Siekierczynie	—	—	—	—	2·0	
154	Jan Zeitleben w Zahajcach	—	—	—	—	98·0	
155	Magistrat we Lwowie w Woli Dobrostańskiej . .	—	—	—	—	58·0	
156	JE. Andrzej hr. Potocki w Spytkowicach	—	—	—	—	12·0	
157	Zygmunt Zawadzki w Szydłowej	—	—	—	—	1·0	
	Ogółem .	353·6	17.934·0	5.707·4	6.564·6	473·6	
	Z powyższych robót przypada:						
1	Na biuro centralne, (poz. 1—41, 61., 62—106, 150—152, 153—157) .	348·6	17.934·0	5.370·0	2.970·6	439·1	
2	Na ekspozyturę w Krakowie (poz. 42—46, 105 do 109)	—	—	61·5	787·0	—	
3	Na ekspozyturę w Tarnowie, (poz. 47—49, 110. do 119.)	—	—	140·2	678·9	—	
4	Na ekspozyturę w Jaśle, (poz. 50—59, 120—129)	2·5	—	—	976·0	—	
5	Na ekspozyturę w Jarosławiu, (poz. 60, 130—134)	2·5	—	131·7	486·1	34·5	
6	Na ekspozyturę w Stanisławowie, (poz. 135—147) .	—	—	—	666·0	—	

B) Wypracowano projekty i kosztorysy dla stron w miejscowościach następujących.

Liczba po rząd- kowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		dłu- gość	obszar	Osusze- nie rowami	dreno- wanie	nawo- dnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
	a) Ustawowe przedsię- biorstwa melioracyjne:						
1	Wydział krajowy, regula- cja Tyśmienicy z dopły- wami	—	—	—	—	—	Rozpoczęto.
2	Wydział krajowy, uzupeł- nienie (nadsypka) prawe- go wału Wisły między Podgórzem a Niepołomi- cami	24·0	—	—	—	—	
3	Wydział krajowy, uzupeł- nienie regulacji Wisłoka i Pielnicy	54·4	4.090·0	—	—	—	
4	Wydział krajowy, uzupeł- nienie (nadsypka) lewego wału Wisły od ujścia Białuchy do granicy pań- stwa wraz z wałami wstecznymi Dłubni i po- toku Kościelnickiego . .	25·2	—	—	—	—	
5	Wydział krajowy, regulacja Raty i dopływów	—	—	—	—	—	Rozpoczęto.
6	Wydział krajowy, kataster konkurencyjny dla pro- jektu regulacji Uszwicy i Drwinki	—	29.539·1	—	—	—	
7	Wydział krajowy, regulacja Bugu od km. 29 + 500 do km. 71 + 500	42·0	—	—	—	—	
8	Wydział krajowy, obwało- wanie Wisły od ujścia Przemszy do Krakowa .	—	—	—	—	—	Rozpoczęto.
	b) Subwencyonowane przedsiębiorstwa melio- racyjne:						
9	Regulacja p. Regułki . . .	0·8	—	—	—	—	
10	Obwałowanie ujścia kanału Dymitrowsko-Młodochow- skiego	2·4	—	—	—	—	
	i rowy boczne	2·7	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
11	Rekonstrukcja lewego wału Łęgu w Gorzycach, uszkodzonego przez powódź	0·2	—	—	—	—	
12	Kanał Maliński z dopływami	8·4	—	—	—	—	
13	Osuszenie niwy „Klasna“ i „Dunaj“ w Jaślanach	8·4	—	—	—	—	
14	Przedłużenie kanału Chorzelskiego w Berdechowie	2·0	—	—	—	—	
15	Osuszenie pola w Górkach ad Krzemienica	0·4	—	—	—	—	
16	Osuszenie niwy „Olsze“ w Padwi	3·4	—	—	—	—	
17	Osuszenie gruntów w Krzemienicy	1·9	—	—	—	—	
18	Przedłużenie kanału Mielecko-Złotnickiego	1·7	—	—	—	—	
19	Osuszenie gruntów w Jezioranach ad Gliny	2·0	—	—	—	—	
20	Rowy osuszające: 1) od szluzu w Sikorzycach do Marcinkowic 2) w Marcinkowicach	5·0 1·2	— —	— —	— —	— —	
21	Pogłębienie potoku Klikowskiego	2·0	—	—	—	—	
22	Rowy osuszające w Słupcu	5·5	—	—	—	—	
23	Osuszenie bagna „Wenecya“ w Baranowie	0·7	—	—	—	—	
24	Osuszenie łąk i gruntów na „Kasztelańcu“ w Mogile	—	—	14·4	—	—	
25	Gmina Mazurówka	—	—	118·0	—	—	
26	Gminy Dąbrowa, Będzimyśl i Klęczany	—	—	126·8	—	—	
27	Gmina Tomaszowce	—	—	200·0	—	—	
28	Gmina Młyniska	—	—	270·5	—	—	
29	Gmina Rudniki	—	—	1.231·5	—	—	
30	Włóścianie gminy Bytomsko	—	—	—	28·8	—	
31	Spółka drenarska w Janowicach	—	—	—	57·5	—	
32	Spółka drenarska w Osieku	—	—	—	57·5	—	
33	Spółka drenarska w Bieńczykach	—	—	—	40·3	—	
34	Spółka drenarska w Bestwinie	—	—	—	126·6	—	
35	Gmina Jaworzno	—	—	211·1	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
36	Gmina Baryłów	—	—	172·6	—	—	
37	" Chwatów	—	—	11·5	—	—	
38	" Olesko	—	—	5·7	—	—	
39	Spółka drenarska w Dankowicach	—	—	—	53·3	—	
40	Józef Ciuba i 8 towarzyszy w Babicach	—	—	—	8·2	—	
41	Jacek Cempura i 6 włościan w Łącku	—	—	—	17·7	—	
42	Karol Lachman i Klemens Fudaliński w Krzyszkowicach	—	—	—	3·8	—	
43	Jan Zajac w Piotrowicach	—	—	—	6·6	—	
44	Włościanie w Sielcu	—	—	75·1	35·4	—	
45	Włościanie w Zacznarciu i Krzyżu	—	—	—	36·1	—	
46	Tomasz Szajer w Słocinie	—	—	—	18·3	—	
47	Mieszczanie w Zakliczynie	—	—	—	77·5	—	
48	" w Brzostku	—	—	—	72·0	—	
49	Regulacja Wisłoka dla ubezpieczenia brzegów pod Łączkami i Wojaszówką	2·5	—	—	—	—	
50	Regulacja Lubatówki w gminie Krosno i Suchodół	2·6	—	—	—	—	
51	Włościanie w Brzyszczykach	—	—	—	5·7	—	
52	" w Sobnowie	—	—	—	86·3	—	
53	" w Łubnie Opaciem	—	—	—	155·8	—	
54	Włościanie w Bierówce	—	—	—	81·7	—	
55	" w Tarnowcu	—	—	—	51·8	—	
56	" w Święcanach	—	—	—	24·1	—	
57	" w Brzezówce	—	—	—	25·3	—	
58	" w Potakówce	—	—	—	32·8	—	
59	" w Gąsówce	—	—	—	45·4	—	
60	" w Warzycach	—	—	—	24·1	—	
61	" w Bajdach	—	—	—	166·3	—	
62	" w Jedliczu	—	—	—	12·7	—	
63	" w Łączkach	—	—	—	58·1	—	
64	" w Haczowie	—	—	—	54·0	—	
65	" w Temeszowie	1·2	—	7·5	21·3	—	
66	Gmina Głogowiec, osuszenie Sanowiska	2·5	—	40·8	—	—	
67	Przedłużenie potoku Drzymań z Gorzyc do Podlesia dębowego	3·6	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ah	w hektarach			
68	Lokalna regulacja Oporu pod Tuchlą (uzupełnienie)	1.0	—	—	—	—	
	c) Melioracje prywatne.						
	<i>α) Osuszenia i nawodnienia.</i>						
69	Dominik ks. Radziwiłł w Balicach, odpływ drenów	1.8	—	—	—	—	
70	Jan Gnoiński w Cieszanowie	1.5	—	—	92.0	—	
71	Ignacy hr. Krasicki w Lisku w Weremieniu	—	—	20.1	152.5	—	
72	Leonard Wiśniewski w Ropience górnej	—	—	—	75.9	—	
73	Zakład OO. Jezuitów w Chyrowie, w Bąkowicach	—	—	13.2	67.9	—	
74	Leon Grotowski w Jaćmierzu	5.0	—	—	—	12.6	
75	Jan hr. Mycielski w Wiśniowej	—	—	—	23.6	—	
76	Władysław Fedorowicz w Szlachcińcach	1.3	—	62.1	—	—	
77	Bronisław Osuchowski w Wiśniowczyku	—	—	—	—	61.0	
78	F. W. Schmidt w Brodach na „Kontuszkowie“	—	—	92.0	—	—	
79	Maurycy Jonasz w Dolinach	—	—	—	149.9	—	
80	Karol hr. Szeptycki w Rulowie i Przyłbicach	—	—	23.0	36.2	—	
81	Baron de Veaux w Chodorowie	—	—	—	230.2	—	
82	Urząd parafialny w Chodorowie	—	—	—	55.2	—	
83	Adolf Maly w Wołowem	—	—	—	69.0	—	
84	Kazimierz Bartmański w Spasie	—	—	—	86.3	—	
85	Stanisław Oroszeny Bohdanowicz w Petryłowie	—	—	22.9	22.9	—	
86	Adam Romer w Wierzbiey	—	—	575.5	4.9	—	
87	Kazimierz hr. Szeptycki w Dziewiętnikach	—	—	97.8	—	—	
88	Antoni hr. Koziebrodzki w Chlebowie	—	—	92.1	—	—	
89	Karol Kruzenstern w Niemirowie	—	—	57.6	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	órowanie	nawożenie	
		kilom.	ha	w hektarach			
90	Franciszek Miliński w Cześnikach	—	—	—	166·8	—	
91	Zofia Ujejska w Tomaszowcach	—	—	198·5	31·7	—	
92	E. Abrahamowicz w Polnej	—	—	—	177·0	—	
93	Urząd parafialny w Łękawicy	—	—	—	12·0	—	
94	Ks. Sanguszek w Lisiej górze	—	—	—	171·0	—	
95	J. E. D. Abrahamowicz w Siemianówce	—	—	—	31·0	—	
96	Władysław Balko w Budomierzu	—	—	—	31·0	—	
97	Konwent braci Miłosiernych w Zebrzydowicach	—	—	—	18·4	—	
98	Stefania Wysocka w Lipowcu	—	—	26·5	—	—	
99	Dr. Odo Bujwid w Krzywaczce	—	—	—	19·5	—	
100	Roman Krasuski w Zelczynie	—	—	—	35·2	—	
101	Lucyna Hallerowa w Polance Haller	—	—	—	82·8	—	
102	Adam Oczkowski w Rabie wyżnej	—	—	—	32·2	—	
103	Józef Myszkowski w Tymbarku	—	—	—	17·3	—	
104	Wanda z br. Gostkowskich Niwicka w Zawadzie	—	—	—	58·7	—	
105	Baron Horoch w Sieprawiu i Kawęczynie	—	—	—	201·4	—	
106	Oktawia z hr. Tarnowskich Skrzyńska w Łuźnie	—	—	—	258·9	—	
107	JE. Andrzej hr. Potocki w Krzeszowicach	—	—	—	—	17·2	
108	Stefan hr. Bobrowski w Andrychowie	—	—	—	11·5	—	Przerobiono dawne projekty.
109	Ludwik Chrzaszcz w Graboszykach	—	—	—	9·2	—	
110	Władysław hr. Zamoyski w Kościeliskach	—	—	—	18·9	—	
111	Karol Jędrzejowicz w Humieńcu	—	—	—	118·5	—	
112	Marya Ederowa w Wicyniu	—	—	—	36·2	—	
113	Stefan Trzeciecki w Dynowie	—	—	—	23·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
114	Aleksander Pragłowski w Komarowicach	—	—	—	67·3	—	
115	Bolesław Stanek w Wojciechowicach	—	—	—	3·4	—	
116	Dr. Tadeusz Sołowij w Grabownicy soz.	—	—	—	152·5	—	
117	Olga Hallerowa w Jurczycach	—	—	—	82·8	—	
118	Adam hr. Romer w Inwałdzie	—	—	—	136·5	—	
119	Władysław Żeleński w Łysokoni	—	—	—	17·2	—	
120	Janusz hr. Tyszkiewicz w Wojkowie	—	—	—	33·6	—	
121	Henryk Schwartz w Staszówce	—	—	—	21·0	—	
122	Marya Holtzerowa w Budach	—	—	—	157·6	—	
123	Zarząd dóbr Szczucińskich w Żarniu	—	—	—	340 0	—	
124	Mieczysław Jaszczurowski w Połomie małym	—	—	—	27·1	—	
125	Dr. Adam Jordan w Więckowicach	—	—	—	25·9	—	
126	Roman Jordan w Roztoce	—	—	—	4·6	—	
127	Dr. Zb. Szczaniecki w Kwiatonowicach	—	—	—	7·5	—	
128	Michał Rieger w Kozuchowie	—	—	—	6·9	—	
129	Stanisław Zaykowski w Czermej	—	—	—	36·2	—	
130	Franciszek Polak w Krośnie	—	—	—	5·2	—	
131	Szkoła ludowa w Bystrej	—	—	—	1·1	—	
132	M. Zakliczyna w Izdebkach	—	—	—	12·6	—	
133	Urząd parafialny w Izdebkach	—	—	—	2·3	—	
134	Zdzisław Skrzyński w Szklarach	—	—	—	12·6	—	
	w Harcie	—	—	—	26·5	—	
135	Olga Wiktorowa w Czudcu w Nowej Wsi	—	—	—	15·5	—	
136	Konstanty Pawlikowski w Babicy	—	—	—	19·5	—	
137	Waleryan Stawiarski w Jedliczu	—	—	—	9·8	—	
	w Chorkówce	—	—	—	35·7	—	
	w Woli dębowieckiej	—	—	—	12·6	—	
		—	—	—	23·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
138	Zenon Suszycki w Boguchwale	—	—	—	78·2	—	
139	Roman hr. Michałowski w Dobrzechowie	—	—	—	20·1	—	
140	Marya Gołaszewska w Targowiskach	—	—	—	6·9	—	Szkic.
141	Ordynacya ks. Lubomirskich w Przeworsku, na folwarku Nowosielce	—	—	—	18·4	—	
	na folwarku Białoboki	—	—	—	115·1	—	
	„ „ Mackówce	—	—	—	29·9	—	
	„ „ Dolnem	—	—	4·6	—	—	
142	Stanisław Dolański w Narcie nowym	—	—	—	184·1	—	
143	Józef Myszkowski w Kobylnicy ruskiej	—	—	—	16·6	—	
144	Zarząd dóbr hr. Zamoyskich w Moszczanach	3·5	—	—	168·0	—	Uzupełnienie i przerobienie.
145	Władysław ks. Sapięha w w Hryńkowie ad Dachnów	—	—	—	181·8	—	Przerobiono projekt spółki poznańskiej.
146	Obszar dworski w Burakówce	—	—	63·9	—	—	
147	Zygmunt Jaroszyński w Błudnikach	—	—	—	20·7	—	
148	Władysław Komorowski w Gwoźdźcu starym	—	—	—	12·6	—	
149	Karol Mencil w Pawelczu	—	—	—	48·3	—	
150	Augustyn Mlôch w Stasinie	—	—	—	32·2	—	
151	Fundacya Jevisch Colonisation Association w Słobódce leśnej	—	—	—	176·6	—	
152	Zygmunt Regenstreif w Strupkowie	—	—	—	57·5	—	
153	Dr. Stanisław Bieliński w Wierzchni polnej	—	—	—	5·7	—	
154	Dr. Karol Halpern w Wołczyńcu	—	—	—	108·7	—	
155	JE. Stanisław hr. Badeni w Zubrzcu	—	—	11·5	—	—	
156	Helena Szymanowska w Żukocinie	—	—	—	36·8	—	
	β) <i>Kultura torfowa.</i>						
157	Ks. Włodzimierz Bryliński w Grzędzie	—	—	5·7	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom	ha	w hektarach			
158	J. W. Schmidt w Koniuszkowie	—	—	57·5	—	—	} Szkic.
	w Bołdurach	—	—	57·5	—	—	
159	Zofia hr. Zamoyska w Nowej Grobli	—	—	80·5	—	—	
160	Oktaw Sala w Wysocku	—	—	5·7	—	—	
161	Zdzisław hr. Tarnowski w Jadachach	—	—	6·9	—	—	
162	Jan Urbański w Poddubcach	—	—	134·6	—	—	
163	Bolesław Stanek w Wojciechowicach	—	—	14·9	—	—	
164	Abraham Federbusch w Żurawcach	—	—	24·7	—	—	
165	Zarząd dóbr Mokrzeszów w Budzie Stalowskiej	—	—	1.556·5	—	—	Rozpoczęto.
	<i>γ) Stawy rybne.</i>						
166	Magistrat miasta Lwowa w Woli Dobrostańskiej	—	—	—	—	5·8	
167	Włodzimierz Kędzierski w Siekierzycach	—	—	—	—	1·5	
168	Jan Zeitleben w Zahajcach	—	—	—	—	98·0	
	Ogółem .	219·8	33.629·1	4.791·3	6.787·3	248·3	
	Z powyższych robót przypada:						
1	Na biuro centralne (poz. 1—38, 67—116, 157—165, 166—168)	207·5	33.629·1	4.587·9	3.215·5	248·3	
2	Na expozyturę w Krakowie, (poz. 39—43, 117—119)	—	—	—	326·1	—	
3	Na expozyturę w Tarnowie (poz. 44—48, 120—126)	—	—	75·1	855·1	—	
4	Na expozyturę w Jaśle (poz. 49—65, 126—129)	6·3	—	7·5	1.177·6	—	
5	Na expozyturę w Jarosławiu (poz. 66, 140—144)	6·0	—	45·4	713·9	—	
6	Na expozyturę w Stanisławowie (poz. 145—155)	—	—	75·4	499·1	—	

C) Prowadzono lub nadzorowano roboty:

a) przy ustawowych przedsiębiorstwach melioracyjnych.

1. Obwałowanie lewego brzegu Wisły w powiecie Krakowskim.
2. Obwałowanie prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.
3. Obwałowanie prawego brzegu Wisły w powiecie Dąbrowskim (2 inżynierów).
4. Obwałowanie prawego brzegu Wisły od Niepołomic do ujścia Raby (2 inżynierów).
5. Obwałowanie prawego brzegu Wisły od ujścia Raby do Woli Rogowskiej (2 inżynierów).
6. Obwałowanie prawego brzegu Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim (2 inżynierów).
7. Obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.
8. Regulacja Biały w powiecie Tarnowskim i Grybowskiem (2 inżynierów).
9. Regulacja Nowego Brnia.
10. Regulacja górnego Dniestru i Strwiąża (3 inżynierów).
11. Regulacja Bugu.
12. Regulacja Gnitej Lipy (środkowa sekcja).
13. Regulacja potoku Pustej (Radosławki).
14. Regulacja potoku Krzemienicy.

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha				
<i>b) przy subwencyonowanych przedsiębiorstwach melioracyjnych:</i>							
1	Wydział krajowy, wał w Mszczecinie i rowy osuszające w Kostrzu . . .	0·2	—	—	—	—	
2	Rowy osuszające w Jezioranach ad Gliny małe .	0·1	—	—	—	—	
3	Lokalna regulacja Jasiołki pod Szebniami i Dobrucową	2·0	—	—	—	—	
4	Rowy osuszające w Sikorzycach, Przybysławicach i Marcinkowicach . . .	2·0	—	—	—	—	
5	Rów osuszający w Jadownikach	4·5	—	—	—	—	
6	Kanał ulgi pod Dębowymi Chałupkami	6·2	—	—	—	—	
7	Przedłużenie kanału Pojawsko - Jadownickiego, z rowami bocznymi w Pojawiu i Dołędzie . . .	1·1	—	—	—	—	
8	Rowy osuszające w Słupcu przez Ziemińców . . .	6·0	—	—	—	—	
		5·0	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
9	Lokalna regulacja Seretu pod Tudorowem	1·1	—	—	—	—	
10	Spółka drenarska w Wyciążach	—	—	—	40·3	—	
11	Gmina Jankowice, osuszenie pastwiska	—	—	28·8	—	—	
12	Hryć Smolij i towarzysze w Michniowcu	—	—	—	13·2	—	
13	Urząd parafialny w Wysocku niżnem	—	—	6·3	—	—	
14	Gmina Rogózno, osuszenie gruntów	11·5	—	—	—	—	
15	Włościanie w Suchodole	—	—	—	15·0	—	
16	Spółka drenarska w Janowicach	—	—	—	40·3	—	
17	Urząd parafialny w Jaworniku	—	—	—	4·6	—	
18	Józef Zontek w Bujakowie	—	—	—	1·7	—	
19	Gmina Chwatów	—	—	11·5	—	—	Dla kultury torfowisk
20	Gmina Olesko	—	—	5·7	—	—	
21	Spółka drenarska w Strusinie	—	—	—	28·0	—	
22	Spółka drenarska w Pawezowie	3·0	—	—	126·0	—	
23	Grunta włośc. i plebańskie w Staszówce	—	—	—	11·0	—	
24	Gmina Wola Radłowska	2·9	—	—	—	—	
25	Włościanie w Żukowicach starych	1·3	—	—	—	—	
26	Gmina Jasionka, dren. pastwiska gm.	—	—	—	20·1	—	
27	Spółka drenarska w Janowicach	—	—	—	6·0	—	
28	Włościanie w Osieku	—	—	—	11·0	—	
29	Gmina Brzeszcze	—	—	—	—	5·0	Staw rybny
30	Włościanie w Hecznarowicach	—	—	—	45·0	—	
31	Włościanie w Wilamowicach	—	—	—	13·2	—	
32	Włościanie w Wyciążach	—	—	—	3·0	—	
33	„ w Kołaczycach	—	—	—	9·2	—	
34	„ w Szebniach	1·7	—	20·0	—	—	
35	„ w Dębowcu	2·6	—	103·5	37·4	—	
36	„ w Nowosielskach	—	—	—	6·9	—	
37	Gniewosz	—	—	—	4·6	—	
38	Włościanie w Lubli	—	—	—	10·3	—	
39	Urząd parafialny w Bieczu Marcin Piróg w Kamieniu	—	—	—	10·3	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha				
	c) Melioracje prywatne.						
	<i>a) Osuszenia i nawodnienia.</i>						
40	J. E. Andrzej hr. Potocki w Dernowie	—	—	—	57·5	—	
41	Dominik ks. Radziwiłł w Balicach	1·8	—	—	17·2	—	
42	J. E. Kazimierz hr. Badeni w Busku i Wierzbianach	—	—	—	44·6	—	
43	Dr. Władysław Balko w Budomierzu	1·3	—	—	13·8	—	
44	Hr. Szeptycki w Dziewiętnikach	2·3	—	—	—	—	
45	Franciszek Bocheński w Mużyłowie	—	—	—	28·8	—	
46	Marku i Calmen Fischer w Kamionkach Wielkich	—	—	—	28·8	—	
47	Magdalena Miłkowska w Ostruszy	—	—	—	2·9	—	
48	Adam ks. Czartoryski w Besku	2·0	—	51·8	—	—	
49	Leon Grotowski w Jaćmierzu	—	—	12·6	—	—	
50	Jan hr. Mycielski w Wiśniowej	2·6	—	—	20·1	—	
51	Adam br. Heydel w Siechowcie	—	—	—	30·5	—	
52	K. br. de Veaux w Chodorowie	—	—	—	95·5	—	
53	Rz. kat. Kapituła w Honiatyczach	—	—	—	17·2	—	
54	Dr. Henryk Kolischer w Bratkowcach	—	—	—	14·4	—	
55	Fundacja stypendyjna w Kłodzianku	—	—	—	14·4	—	
56	Stefan Janko w Hoszanach	—	—	—	17·2	—	
57	Franciszek hr. Czosnowski w Rogóźnie	—	—	—	20·9	—	
58	Karol hr. Szeptycki w Przyłbicach	—	—	—	17·2	—	
	w Rulowie	—	—	23·0	—	—	
59	Koziebrodzki hr. Antoni w Chlebowie	4·0	—	—	—	—	
60	Karol Jędrzejowicz w Humieńcu	2·7	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
61	Karol Kruzenstern w Niemirowie	4·0	—	—	—	—	
62	J. E. Adam Jędrzejowicz w Zaczerniu	—	—	—	10·4	—	
63	Izydor Kowalewski w Wieszniowie	—	—	—	20·1	—	
64	Dr. Grzegorz Ziembicki w Malezycach	—	—	—	11·5	—	
65	Jan Breuer w Suchowoli	—	—	—	6·9	—	
66	Adolf br. Brunicki w Lubieniu Wielkim	—	—	17·3	11·5	—	
67	J. E. Dawid Abrahamowicz w Siemianówce	1·0	—	—	3·5	—	
68	Zenon Suszycki w Boguchwale	2·2	—	—	20·0	—	
69	Olga Wiktorowa w Czudcu	—	—	—	3·5	—	
70	Konstanty Pawlikowski w Babicy	—	—	—	7·0	—	
71	Obszar dworski w Wolicy	0·8	—	—	—	—	
72	Tadeusz Sroczyński w Gorajowicach	—	—	—	8·0	—	
73	Ordynacya hr. Potockich w Krzeszowicach	—	—	—	51·8	—	
74	Jan Walitza w Nidku	—	—	—	25·9	—	
75	Stefan hr. Bobrowski w Andrychowie	—	—	—	11·5	—	
76	Ludwik Chrząszcz w Graboszycach	—	—	—	20·7	—	
77	Janusz hr. Tyszkiewicz w Weryni	—	—	—	32·8	—	
78	Zdzisław hr. Tarnowski w Dzikowie	—	—	—	21·8	—	
79	Józef Odrowąż Wysocki w Polance Wielkiej	—	—	—	23·0	—	
80	Obszar dworski w Rudzach	—	—	—	14·4	—	
81	Antoni Szczerbowski w Frydrychowicach	—	—	—	8·6	—	
82	Oktawia hr. Skrzyńska w Łuźnej	—	—	—	16·1	—	
83	Stefan Trzeciecki w Dynowie	—	—	—	20·7	—	
84	Samuel Horowitz w Mieczyszczowie	—	—	—	57·7	—	
85	Ordynacya hr. Potockich w Pisarach	—	—	—	12·0	—	
86	Władysław Zeleński w Grodkowicach	—	—	—	15·0	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
87	Dominik ks. Radziwiłł w Balicach	—	—	—	18·0	—	
88	Dr. Odo Bujwid w Czastawiu	—	—	—	7·0	—	
89	Ludwik Chrząszcz w Graboszcach	—	—	—	5·0	—	
90	August hr. Potocki w Gierałtowicach	—	—	—	32·0	—	
91	Władysław hr. Zamoyski w Zakopanem	—	—	—	12·0	—	
92	Konwent Braci Miłosiernych w Zebrzydowicach	5·0	—	—	34·5	—	
93	Władysław Zeleński w Grodkowicach	—	—	—	14·4	—	
94	Andrzej Wysocki w Leńczach	—	—	—	10·3	—	
95	Marya Duninowa w Gierałtowiczkach	—	—	—	26·0	—	
96	Konwent SS. Benedyktynek w Staniątkach	—	—	—	33·4	—	
97	Józef Wysocki w Polance wielkiej	—	—	—	19·5	—	
98	J. C. W. Arcyksiąże Reiner w Jastrzębi	—	—	—	26·0	—	
99	Józef Myszkowski w Tymbarku	—	—	—	12·0	—	
100	Stanisław Lgocki w Łopusznie	—	—	—	17·2	—	
101	Marya Holzerowa w Budach	—	—	—	23·0	—	
102	Probostwo łacińskie w Słocinie	—	—	—	20·0	—	
103	Adolf hr. Brunicki w Słocinie	—	—	—	10·0	—	
104	Ks. Sanguszko w Krzyżu w Świrczkowie	—	—	—	12·0	—	
105	Henryk Dolański w Radłowie	—	—	—	17·0	—	
106	Henryk Dolański w Radłowie	—	—	—	20·0	—	
107	Dr. Stanisław Dąbski w Rudnie wielkiej	—	—	—	20·0	—	
108	Zdzisław hr. Tarnowski w Borowie	—	—	—	23·0	—	
109	Janusz hr. Tyszkiewicz w w Księżomości	—	—	—	15·0	—	
110	Janusz hr. Tyszkiewicz w Wojkowie	—	—	—	4·0	—	
109	Włodzimierz Kodreński w Kąśnie dolnej	0·5	—	—	46·0	—	
110	Mikołaj hr. Rey w Przyborowie	3·0	—	—	8·6	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
111	Henryk Schwartz w Staszówce	—	—	—	18·0	—	
112	Obszar dworski w Nawojowej	—	—	—	—	12·0	
113	Adam Jordan w Grabnie	—	—	—	25·8	—	
114	Ks. Sanguszko w Lisiej górze	—	—	—	17·3	—	
	w Gumniskach	—	—	—	9·8	—	
	w Świrczkowie	—	—	—	16·1	—	
115	Hr. Raczynski w Pustyni	—	—	—	17·2	—	
116	Dr. Alfred Kalisz w Woli Łużańskiej	—	—	—	17·3	—	
117	Szkoła rolnicza w Suchodole	—	—	—	12·6	—	
118	Stanisław Zaykowski w Cermnej	—	—	—	8·6	—	
119	Zenon Suszycki w Boguchwale	2·3	—	92·0	—	—	
120	Mieczysław Urbański w Haczowie	—	—	—	14·4	—	
121	Zdzisław Skrzyński w Bachorzu	—	—	—	11·5	—	
	w Harcie	—	—	—	21·9	—	
122	Roman hr. Michałowski w Dobrzechowie	—	—	—	18·4	—	
123	Dr. Stanisław Starowieyski w Ustrobnie	—	—	—	10·4	—	
124	Marya Gołaszewska w Targowiskach	—	—	—	6·9	—	
125	Jan Trzeciecki w Miejscu piastowem	—	—	—	7·5	—	
126	Adam hr. Skrzyński w Łuźnie	0·7	—	11·5	39·1	—	
127	Waleryan Stawiarski w Jedliczu	—	—	—	37·4	—	
	w Woli Dębowieckiej	—	—	—	14·4	—	
128	Ordynacya ks. Lubomirskich w Przeworsku, na folwarku Kosina	—	—	—	57·5	—	
	na folwarku Markowa	—	—	—	25·9	—	
	" " Gorliczyna	3·5	—	21·8	—	—	
	" " Dolne	—	—	4·6	23·0	—	
	" " Nowosielce	—	—	—	17·3	—	
	" " Białoboki	0·8	—	—	—	—	
129	Stanisław Dolański w Narcie Nowym	0·3	—	—	85·7	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
130	Ludwik br. Wattmann w Dzikowie starym	—	—	—	28·8	—	Przerobienie drenowania spółki poznańskiej.
131	Zdzisław br. Brunicki w Lublińcu starym	—	—	—	40·3	—	
132	Józef Myszkowski w Kobalnicy ruskiej	—	—	—	17·2	—	
133	Zarząd dóbr hr. Zamoyskich w Korzenicy	5·2	—	24·7	—	—	
	w Moszczanach	3·9	—	21·8	—	—	
134	Władysław ks. Sapieha w Hryńkowie ad Dachnow	—	—	—	23·0	—	
135	Marya hr. Gołuchowska na folwarku Niwki	1·5	—	—	28·8	—	
	na folwarku Huta Kryształowa	—	—	—	11·5	—	
136	P. Świeżawski w Rokietnicy	—	—	—	8·6	—	
137	Mleczarnia w Albigowej	—	—	—	0·3	—	
138	Stanisław Myszkowski w Hruszowicach	0·2	—	—	23·0	—	
139	Zdzisław Ładomirski w Markowcach	—	—	—	8·6	—	
139	Władysław Komorowski w Gwoźdźcu starym	—	—	—	38·6	—	
141	Zygmunt Jaroszyński w Siedliskach	—	—	—	12·6	—	
142	Fundacya Jewish Colonisation Association w Słobódce leśnej	—	—	—	75·3	—	
143	Zygmunt Regenstreif w Strupkowie	—	—	—	12·6	—	
144	Dr. Stanisław Biełiński w Wierzchni polnej	1·0	—	—	61·5	—	
145	Obszar dworski w Szczucinie, na folwarku Zabrze	4·4	—	—	—	—	
146	JE. Filip Zaleski w Krzywem	—	—	—	23·0	—	
	3) <i>Kultura torfowa.</i>						
147	Arceybiskupstwo łacińskie w Rzęśnie ruskiej	—	—	25·8	—	—	
148	W. F. Schmidt w Brodach, na folwarku Koniuszków	—	—	57·5	—	—	
	" " Bołdury	—	—	57·5	—	—	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
149	JE. Stanisław hr. Badeni w Witkowie	—	—	23·0	—	—	
	w Poratynie	—	—	23 0	—	—	
150	Ks. Włodzimierz Bryliński w Grzędzie	—	—	5·7	—	—	
151	Feliks Gniewosz w Jasionowie	—	—	36·2	—	—	
152	JE. Dawid Abrahamowicz w Podwysokiej	—	—	28·7	—	—	
153	Oktaw Sala w Wysocku	—	—	28·7	—	—	
154	Tadeusz Skrzyński w Derewni	—	—	23·0	—	—	
155	Jan Urbański w Podgębcach	—	—	43·1	—	—	
156	Bolesław Pilatowski w Dubiu	—	—	6·9	—	—	
157	P. Wolski w Hawłowicach	—	—	4·6	—	—	
	<i>γ) Stawy rybne.</i>						
158	Włodzimierz Kędzierski w Siekierzycach	—	—	—	—	2·5	
159	Jan Zeitleben w Zahajcach	—	—	—	—	98·0	
160	Adolf br. Brunicki w Lublińcu nowym	—	—	—	—	42·0	
161	Dr. Jan Biesiadecki w Gąsówce	—	—	—	—	1·0	
162	Wiktor Sikorski w Krośnie	—	—	—	—	1·5	
163	Leopold Dietl w Rzuchowie	—	—	—	—	2·5	
164	Zdzisław Skrzyński w Bachorzu	—	—	—	—	3·0	
165	Roman Krzysztofowicz w Jasionowie	—	—	—	—	4·0	
166	Maryja Małachowska w Strzałkach	—	—	—	—	2·0	
	Ogółem .	108·2	—	823·6	2.764·1	173·5	
	Z powyższych robót przypada:						
1	Na biuro centralne (poz. 1—20, 40—84, 145 do 157, 158—166)	68·8	—	519·7	984·5	156·5	

Liczba porządkowa	Nazwisko strony i miejscowości	Regulacja wód		Melioracje prywatne			Uwaga
		długość	obszar	Osuszenie rowami	drenowanie	nawodnienie	
		kilom.	ha	w hektarach			
2	Na ekspozyturę w Krakowie (poz. 27—32, 85 do 100)	5·0	—	—	372·5	5·0	
3	Na ekspozyturę w Tarnowie (poz. 21—26, 101 do 116)	10·7	—	—	525·2	12·0	
4	Na ekspozyturę w Jasle (poz. 33—38, 117—127)	7·3	—	230·0	271·5	—	
5	Na ekspozyturę w Jarosławiu (poz. 39., 128—138)	15·4	—	72·9	401·2	—	
6	Na ekspozyturę w Stanisławowie (poz. 139—144.)	1·0	—	—	209·2	—	
<p>Ponadto podług planów opracowanych przez krajowe biuro melioracyjne, wykonał tutejszy Bank melioracyjny następujące roboty, w czasie od 1. lipca 1903 do 30. czerwca 1904:</p>							
Obszar dworski:							
	w Bystrej	—	—	—	14·4	—	
	w Cieszanowie	—	—	—	64·4	—	
	w Niegowcach	—	—	—	57·5	—	
	w Żukocinie	—	—	—	28·8	—	
	w Bierzanowie	—	—	—	14·9	—	
	w Budomierzu	—	—	—	14·4	—	
	w Piekarach	—	—	—	4·6	—	
	w Siechowcie	—	—	—	17·2	—	
	Razem	—	—	—	216·2	—	

D. Wykonano badania wstępne, lub brano udział w następujących czynnościach komisyjnych :

1. Kolaudacya obwałowania Wisły i Wiśłoki w powiecie Mieleckim.
2. Badanie sprawy osuszenia pastwiska gminnego w Rychcicach.
3. Badanie kanału szpitala w Zółkwi.
4. Udział w komisji dla wykupna gruntów w Radwanie i Brzezówce dla regulacji N. Brnia.
5. Udział w komisji dla zawiązania spółki wodnej dla regulacji potoku Chechła.
6. Udział w komisji dla zawiązania spółki drenarskiej w Białogórze (Weissenberg).
7. Oznaczenie granicy zalewu wielką wodą w r. 1903, na górnej przestrzeni Wisły, powyżej Krakowa.
8. Oznaczenie granicy zalewu wielką wodą z r. 1813 powyżej Krakowa — na przestrzeni Skawina — Łęczany.
9. Komisya w sprawie odprowadzenia wody z niwy „Łonicz“ w Baranowie.
10. Komisya w sprawie odebrania inwentarza do konserwacji Trześniówki i Łęgu po śmierci konduktora melior., ś p. Władysława Ortyńskiego, i wprowadzenie w urządowanie jego następcy Stanisława Ślisza.
11. Licytacya pokosu traw na wałach Wisły, Wiśłoki, Strachockiej rzeki, Łęgu i Trześniówki, (192 km).
12. Komisya w sprawie przejazdu przez kanał Dymitrowsko-Młodochowski w gminie Krzemienica.
13. Komisya w sprawie przedłużenia kanału Berdechowskiego.
14. Zarządzenie robót około naprawy lewego wału Łęgu w Gorzycach
15. Reambulacya projektu regulacji „Złotego potoka“ w Padwi; — i opracowanie nowego kosztorysu.
16. Komisya dla wytyczenia rowu dodatkowego do rowu „Krzyżkówka“ w Grochowie.
17. Komisya w sprawie odszkodowania za wycięte wierzby w terenie inundacyjnym Łęgu w Sokolnikach.
18. Badanie potrzeby wykopu dwóch rowów osuszających w Wampierzowie.
19. Zarządzenie robót konserwacyjnych na Starym Brniu i dopływach na rachunek Spółki wodnej.
20. Udział w posiedzeniu Wydziału spółki wodnej dla osuszenia bagien łańcucko-jarosławskich.
21. Zarządzenie robót dla podwyższenia wału ochronnego nad Strusinką.
22. Budowa mostu na potoku Kisielinie pod Polanką.
23. Budowa szluzy w wale wiślanym w Woli Rogowskiej.
24. oraz pięciu szluz w wałach Kisieliny.
25. Wykonano pomiary szkód wyrządzonych przez powódź w lewym wale Dunajca i opracowano kosztorys.
26. Oznaczono granice zalewu w gminach Ostrów, Gosławice, Rudka, Komorów i Bobrowniki małe, po lewym brzegu Dunajca.
27. Udział w komisji kolaudacyjnej robót wykonanych na Dunajcu i Popradzie, przez c. k. okręg budowniczy w Nowym Sączu.
28. Komisya w sprawie konsensu na budowę mostu przez rzekę Białą, dla kolejki roboczej w Gromniku.
29. Licytacya pokosu traw na wałach Dunajca i Białej (45 km).

30. Badanie w sprawie regulacji potoku Szczepanowickiego.
31. Wzięto udział w komisji dla udzielenia konsensu na budowę rafinerii spirytusu nad Wisłokiem.
32. Kolaudacja robót wykonanych około lokalnej regulacji Jasiółki pod Szebniami i Dobrucową.
33. Komisja dla zmiany ujścia potoku Czerniawy i budowy szluzu pod Bogumiłowicami.
34. Komisja w sprawie gromadzenia materiałów budowlanych nad Białą.
35. Badanie kamieniołomu nad Białą w Wilczyskach.
36. Udzielenie porady przy odbudowie jazu stałego w Rudnikach (pow. Żydaczów).
37. Kolaudacja robót wykonanych przy zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Dniestru, Paleczki i Lichni, przy regulacji Bugu, Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem, Gniłej Lipy, Białej i przy obwałowaniu lewego brzegu Dunajca powyżej Bugumiłowic.
38. Reambulacja projektów zabudowania potoków Szabelni i Rychwałd.
39. Lustracja robót wykonanych na górnym Dniestrze i Strwiążu, przy regulacji i zalesieniu Łęgu w powiecie Niskim i Kolbuszowskim, przy konserwacji robót na Łęgu, Trześniówce, wałach Wisły i Sanu.
40. Poszukiwania kamieniołomu dla regulacji Strwiąża i górnego Dniestru.
41. Badano szkody wyrządzone przez powódź przy regulacji Soły.
42. Udział w komisji dla rewizji kanału splawnego Zator-Kraków.
43. Udział w komisji dla wyłączenia gruntów przy regulacji środkowej sekcji Gniłej Lipy.
44. Udział w komisji dla próby łodzi motorowej pomysłu p. Peszkowskiego.
45. Udział w komisji dla budowy trzeciego mostu na Wiśle w Krakowie.
46. Komisja dla lokalnej regulacji Białki pod Czechowicami.
47. Przeprowadzono niwelację między mostem w Podgórzu, a klasztorem w Zwierzyńcu, i oznaczenie wielkiej wody z r. 1903 i śladów wielkiej wody z r. 1815.
48. Kolaudacja wykonanego przez Bank melioracyjny drenowania gruntów w dobrach Arcybiskupstwa łac. Bartatów, Obroszyn, Stawczany i Suszyce (około 1000 morg).
49. Kolaudacja robót wykonanych około osuszenia gruntów w Żurawnie i Pobereżu.
50. Badanie drenowania wykonanego w Hoszanach.
51. Komisja dla odprowadzenia wody drenowej z pól folwarku Akademii rolniczej w Dublanach.
52. Komisja w sprawie nieszkodliwego odprowadzenia wód kanałowych Akademii rolniczej w Dublanach.
53. Komisja wodno-prawna w sprawie regulacji Świrza.
54. Komisja dla pomiaru pól w Krowince, fundacji hr. Bawarowskiego.
55. Komisja prawno-wodna dla regulacji potoku Lubieszki.
56. Komisja prawno-wodna dla osuszenia gruntów w Żydaczowie.
57. Kontrola robót osuszających w Dziewiętnikach.
58. Komisja dla reambulacji projektu regulacji potoku Żezawy.
59. Kolaudacja subwencyonowanego drenowania w Makowie, Osieku, i Jaworniku.
60. Komisja w sprawie komasacji w Wyszatycach, Lublińcu Nowym i Rudolfshofie.
61. Badanie gruntu dla wykopu rowu Krzeczowskiego.

62. Kolaudacya drenowania gruntów spółki drenarskiej w Wyciążach i w Janowicach.
63. Przerobienie częściowe projektów drenowania w Balicach, Pisarach i Gierałtowicach, Czasławiu i Kościeliskach
64. Kolaudacya subwencyowanego drenowania gruntów włościańskich w Jawiszowicach, Wilamowicach, Hecznarowicach, Jaworniku, Bujakowie, Rudawie i Radwanowicach.
65. Kontrola robót drenarskich w Wilamowicach, Hecznarowicach, Zebrzydowicach, Grodkowicach, Lenczu, Gierałtowickach, Zakrzowie, Tymbarku i Polance Wielkiej.
66. Badanie i zarządzenie naprawy drenowania roli w Nosówce.
67. Kolaudacya drenowania subw. gruntów włościańskich i plebańskich w Staszówce.
68. Udzielenie porady dla założenia drogi polnej w Połomie małym.
69. Badanie wykonanego drenowania gruntów włościańskich w Trzcinie i zarządzenie naprawy.
70. Udzielenie porady i wskazówek przy drenowaniu kilku parcel budowlanych w Tarnowie.
71. Kolaudacya drenowania wykonanego na gruntach spółki drenarskiej w Strusinie.
72. Kontrola robót wykonywanych w Woli Radłowskiej, w Jasionce i Nawojowej.
73. Badanie wykonanego przez Bank melioracyjny drenowania gruntów dworskich w Zassowie.
74. Kolaudacya drenowania gruntów włościańskich w Dobrzechowie, Głowience, Strzeszynie i Nowosielcach — Gniewosz.
75. Kolaudacya robót wykonanych około lokalnej regulacji Wisłoka pod Białobrzegami.
76. Reambulacya projektu regulacji potoków „Łęg i Olszyny“ i opracowanie potrzebnych zmian.
77. Komisya prawno-wodna dla zawiązania spółki drenarskiej w Świerzowej-Polskiej.
78. Kolaudacya subw. drenowania gruntów włościańskich w Kamieniu.
79. Kolaudacya robót wykonanych około lokalnej regulacji Wisłoka pod Wolą małą.
80. Komisya wodno-prawna dla zawiązania spółki wodnej dla osuszenia gruntów w Niemstowie.
81. Udzielenie wskazówek i porady dla założenia fabryki drenów spółce drenarskiej w Albigojowej.
82. Kontrola robót osuszających w Łuce, Targowicy polnej i Załuczu nad Czeremoszem.
83. Kolaudacya częściowej regulacji p. Siwki w Dolinie.
84. Komisya w sprawie spółki wodnej w Olesku.
85. Projekt dołów chłonnych dla koszar artylerji w Krakowie
86. Udzielenie porady w sprawie gospodarstwa rybnego w Świerzu (5 ha), w Ładochowie (1.5 ha), w Spytkowicach (115 ha) w Rybarzowicach (3 ha), w Staszówce (3 ha), w Dołpotowie (3 ha), w Bratkowie (1 ha) i w Dzikowie (3 ha).
87. Komisye w sprawie zanieczyszczenia wód w Ustrzykach dolnych w Jaśle, Tarnowie i Zadwórzcu.
88. Komisye w sprawie ustawienia lasek do połowu ryb w Maszkowicach, Łączku, Szlembarku i Waniowach.
89. Komisye w sprawie zakładu chowu ryb w Oparach.
90. Udział w walnem zgromadzeniu Towarzystwa rybackiego w Krakowie.

Uwaga: Czynności wykazane pod poz. 1—60 i 83—90, wykonało biuro centralne, pod poz. 61—65, expozytura w Krakowie, pod poz. 66—73, expozytura w Tarnowie, pod poz. 74—77, expozytura w Jaśle, pod poz. 78—81, expozytura w Jarosławiu, wreszcie pod poz. 82 expozytura w Stanisławowie.

Udział w wystawie torfowej w Berlinie.

Krajowe biuro melioracyjne wzięło w roku bieżącym udział w wystawie torfowej w Berlinie (od 15 do 21 lutego 1904) pod egidą c. k. Ministerstwa rolnictwa, które urządziło zbiorową wystawę austriacką.

Wystawa ta znalazła zupełne uznanie sędziów wystawy, a c. k. Ministerstwo rolnictwa, jako jej organizator, otrzymało srebrną nagrodę król. pruskiego Ministerstwa rolnictwa domen i lasów, tudzież srebrną plakietę. Wobec tego c. k. Ministerstwo rolnictwa wyraziło reskryptem z d. 19 marca 1904 l. 7.842 intymowanym odezwą c. k. Namiestnictwa z d. 16. sierpnia 1904 l. 45.870 między innymi także kraj. biuro melioracyjnemu za nadesłanie znakomitych przedmiotów wystawowych podziękowanie i uznanie.

Doświadczenia z kulturą torfowisk.

W roku 1902 i 1903 prowadzono doświadczenia z uprawą torfowisk w następujących miejscowościach :

- 1) w Chwatowie na bagnach Oleskich ;
- 2) w Byszowie w dorzeczu Bugu ;
- 3) w Wolicy Baryłowej,
- 4) w Tetewczycach,
- 5) w Stojanowie, na bagnach Stojanowskich,
- 6) w Jaworznie, w dorzeczu Przemszy,
- 7) w Derewni, w dorzeczu Raty,
- 8) w Suchowoli, w dorzeczu Sanu,
- 9) w Przegnojowie, na osuszonych bagnach przegnojowskich i
- 10) w Korzenicy, w dorzeczu Sanu.

1. Pole wzorowe w Chwatowie.

(Powiat Złoczów).

Uprawa torfowiska w Chwatowie ma na celu wykazać włościanom korzyści, jakie osiągnąć można z racjonalnej uprawy tamtejszych nieużytków, po przeprowadzonym osuszeniu rowami głównymi wykonanymi przez spółkę wodną. — Ten cel stacyi został osiągnięty w zupełności.

Dwa ostatnie lata przekonały nawet najniechętniejszych włościan, że na tej drodze może podnieść się dobrobyt tak gminy jak i poszczególnych mniejszych właścicieli rolnych.

W ostatnich dwu latach zbierano średnio 30 q najlepszej jakości siana z 1 morga, podczas gdy na nieuprawionych torfowiskach widać zaledwie ślady marnej vegetacyi kwaśnych traw.

Cała stacya o powierzchni 10 morgów stanowi dziś piękną łąkę, którą gmina przyjęła na siebie, obowiązując się rok rocznie nawozić kainitem w ilości 7 q i mączką Thomasa w ilości 2 q na 1 morg.

Zauważa się przy tem, że pod stacyę zajęto część najgorszej jakości torfowiska, którego uprawa mechaniczna z powodu zwięzłej, gąbczastej darni była nietylko trudna ale i kosztowna.

Rezultat ten zachęcił tamtejszych włościan do rozszerzenia kultury torfowej na dalszych 20 morgów, których melioracya ma się rozpocząć w jesieni br.

2. Pole doświadczalne w Byszowic.

(Powiat Sokal).

Stacja w Byszowic została założoną w r. 1902 na gruncie właściciela obszaru dworskiego hr. Juliusza Tarnowskiego.

Okolice tamtejsze są bogate w pokłady torfowe, które nie są jeszcze osuszone i stanowią grunta w wysokim stopniu zabagnione, prawdziwie nieużytki.

Z tych powodów i wybór miejsca na próbną uprawę przedstawiał pewne trudności, ponieważ dla rowów osuszających nie było należytego i pewnego odpływu.

Sieć więc rowów bocznych czyli drugorzędowych została wykonaną w sztucznym spadzie, przy wysyskaniu naturalnego spadku terenu.

Odstępy rowów musiano dać niewielkie, mianowicie 25 m i 30 m, a tylko jedną działkę najwyżej położoną, wykonano na szerokość 40 m. — Cała stacja składa się z dziewięciu działek i zajmuje 8 ha.

Roboty techniczne rozpoczęte w jesieni 1902, zostały ukończone dopiero na wiosnę 1903 r.

W ciągu lata i jesieni stację całą przeorano i starannie uprawiono; rozwózając stosownie do programu doświadczeń sztuczne nawozy t. j. kainit i maczkę Thomasa.

W programie doświadczeń uwzględniono tylko przemianę gruntu na dobrą i trwałą łąkę.

W r. 1904 uprawiono niżej położone działki, przeważnie mieszanką wyki i owsa, działki wyżej położone kartoflami i owsem na ziarno.

Stan pola doświadczalnego przedstawiał się na wiosnę bieżącego roku dość korzystnie, obiecując wydać odpowiednie plony.

3. Pole doświadczalne w Wolicy Baryłowej.

(Powiat Kamionka Strumiłowa).

Na stacji tej, której subwencya w ostatnich 3 latach ograniczała się li tylko do kwoty 200 K, t. j. do kosztów zakupu nawozów sztucznych, były prowadzone w dalszym ciągu doświadczenia z płodozmianem na gruncie torfowym, zastosowanym do gospodarstwa włociańskiego. — Płodozmian ten, który uwzględniał rośliny zbożowe, okopowe i konicz trawny, okazał się korzystnym i trafił do przekonania tamtejszych włościan.

Przekonano się przytem, że grunt torfowy przy ustalonym płodozmianie jest znacznie czystszy, walka z chwastami łatwiejszą, a w ślad zatem i cała uprawa tańszą i rentowniejszą.

W ostatnich dwu latach zbiory z 1 ha. przedstawiają się następująco:

	Rok 1902 — rok 1903.	
Żyto jare . . .	17.89 q	— 11.43 q
Owies czarny . . .	12.50	
„ żółty hamburski	17.14	„ — 8.82 „
Kartofle Imperatory	100.00	„ — 166.60 „
Buraki pastewne . .	147.00	„ — 94.00 „
Siana (2 pokosy):		
z łąki zmiennej	103.33	„ — 66.60 „
z łąki stałej . . .	33.40	„ — 27 55 „

W zestawieniu tem widać dość znaczną różnicę w zbiorach na niekorzyść roku 1903. Przypisać to należy słotnemu latu, które jak wiadomo i na ziemiach mineralnych było w wielu okolicach powodem nieurodzajów i klęski gospodarczej.

W zbiorach roku 1902 podnieść należy szczególnie zadowolający wynik w uprawie żyta i koniczu trawnego. Jedynie buraki w obu wypadkach nie dopisały, co przypisać należy za skąpo wymierzonej ilości sztucznych nawozów a szczególnie kainitu.

Stacya ta spełniła jak najlepiej swoje zadanie, bo zachęciła wielu właścian i właściciela tamtejszego obszaru dworskiego do naśladownictwa, tak że uprawa torfów objęła tam dziś 200—300 morgów.

Do szybkiego rozwoju tej uprawy przyczynia się niemało miejscowa spółka dla uprawy torfowisk, powstała pod patronatem Wydziału krajowego jeszcze w r. 1901, jako pierwsza tego rodzaju organizacya w całej monarchii. Spółka liczy dziś przeszło stu członków i rok rocznie sprowadza po kilka wagonów sztucznych nawozów.

4. Pole doświadczalne w Tetewczycach.

(Powiat Kamionka Strumiłowa).

Stacya dla uprawy torfowisk w Tetewczycach składa się z dwóch pól. Pierwsze znajduje się tuż za wsią nad rowem obwodowym i wynosi 1.27 ha, drugie zaś więcej oddalone zajmuje 2.52 ha nad rowem głównym, osuszającym bagna Stojanowskie. Na pierwszym polu jako łatwiej dostępnem starano się rozwinąć dość obszerny program z uprawą roślin ogrodowych i rolnych zaś na drugim miano na oku założenie trwałych łąk.

W pierwszym roku 1902 mimo chłodnej wiosny i późnych przymrozków próby wypadły dość szczęśliwie.

Tak np. zebrano z 1 ha :

Kartofli, średnio	175 q
marchwi	224.64 q
prosa	23.66 q

Hreczka, jakoteż strączkowe: groch i fasola zawiodły, a to z powodu wymarznienia na wiosnę.

Na szczególną uwagę zasługują doświadczenia porównawcze z nawozami fosforowymi, mianowicie z mączką Thomasa i superfosfatem. — Ludność wiejska zna i w ogóle używa chętnie na gruntach swoich superfosfatów. Chodziło więc o przekonanie się, czy superfosfat kostny nie da się równie dobrze użyć jak i mączka Thomasa, tembardziej że cena tej ostatniej w ostatnich czasach stale się podnosi.

Przy tej więc samej ilości kainitu wysiewano na jednej działce mączkę Thomasa, na drugiej superfosfat, zachowując ściśle ten sam stosunek kwasu fosforowego i potasu.

W każdym jednak wypadku, sprzęt plonu, tak ilościowo jak i jakościowo, wypadł na korzyść mączki Thomasa, co okazuje się z następującego zestawienia.

N a w ó z :

Zbiór z 1 ha :		Kajnit	
		mączka Thomasa	superfosfat.
Kartofle	Siwe olbrzymy	. 252.20 q	216.21 q
	Imperatory	. 185.98 q	172.65 q
Buraki	Vauriac	. 196.20 q	80.80 q
	Ekendorfskie	. 184.46 q	56.55 q

Doświadczenia te zostały powtórzone w następnym roku 1903, z uwzględnieniem zboża, mianowicie żyta jarego, ale i dla niego superfosfat okazał się mniej przystępnym.

I tak zebrano ziarna na mączce Thomasa 21.7 q z 1 ha, zaś na superfosfacie tylko 18 q z 1 ha. Podobnie jak w Wolicy Baryłowej, tak i w Tetewczycach, słoły 1903 r. wpłynęły niekorzystnie na zbiory. Odbiło się to najbardziej na prosie i końskim zębie, których zbiór uważać należy za nieudany. Wogóle koński ząb okazuje się dla torfów bardzo niepewnym do uprawy. Udaje się tylko na płytkich pokładach i dobrze osuszonych, i dlatego w przyszłości uprawę tej rośliny zalecać się będzie w wyjątkowych razach. W r. 1903 kartofle wydały z 1 ha od 88.5 q do 115 q, przyczem gatunek „imperatory“ okazał się najplenniejszym. Obfity zbiór aniżeli kartofle, dały buraki pastewne, mianowicie :

Mamuty	. 299 q z 1 ha
Vauriac	. 369 q z 1 ha

Wcale dobry był jeszcze w tym roku zbiór kapusty, marchwi pastewnej i mieszanki wyki i owsa.

5. Pole doświadczalne w Stojanowie.

(Powiat Kamionka Strumiłowa).

Jak to już w ostatniem sprawozdaniu podniesiono, wyniki zbiorów na polu doświadczalnym w Stojanowie nie były dotychczas zadowalniające. Powodem tego jest, że ta część torfowisk stojanowskich odznacza się stosunkowo bardzo niekorzystnymi własnościami fizykalnymi i chemicznymi, a nadto cierpi nadmiar wilgoci z powodu źródeł i obfitych wód zaskórnych.

W roku 1902 starano się złemu zaradzić przez wykonanie dodatkowego rowu osuszającego, tak że szerokość działek wynosiła 24 m a nie 48, jak to było pierwotnie.

Prawdopodobnie jednak wskutek bardzo chłodnej wiosny i silnych przymrozków, nie mogła stacya już w pierwszym roku tej zmiany wykazać się pomyślniejszymi zbiorami.

Tak np. kartofle zebrano z 1 ha zaledwie od 53 q do 122 q.
buraków od 52 q do 148 q.

Koński ząb i bób zginął zupełnie, a tylko kapusta wyrosła dość obficie i dała 767.86 q z 1 ha.

Doświadczenia z superfosfatem analogiczne do takichże w Tetewczycach, dały i tu ten sam wynik i stwierdziły, że na torfach korzystniej jest używać

Wydział krajowy pragnąc rzecz tak pożyteczną dla miejscowej ludności doprowadzić do skutku, postanowił założyć stację dla próbnej uprawy torfowisk na prywatnej własności włościanina Jana Żaka z Jaworzna.

W porozumieniu z Wydziałem Rady powiatowej w Chrzanowie uproszono na kierownika stacji starszego leśniczego gwarectwa jaworznieńskiego p. Józefa Kienia, i polecono inżynierowi krajowego biura melioracyjnego Andrzejowi Kornelli wypracować projekt stacji wraz z programem wykonać się mających doświadczeń.

Grunt włościanina Jana Żaka należy do kompleksu torfowisk położonych tuż na lewym brzegu granicznej rzeki Przemszy i wynosi niespełna 3 morgi.

W jesieni b. r. zostanie wykonany rów odpływowy i zaraz rozpoczną się przygotowawcze prace pod zasiewy.

7. Pole doświadczalne w Derewni.

(Powiat Żółkiew).

Pole doświadczalne w Derewni zostało założone na torfowisku, należącym do obszaru dworskiego.

W gminie Derewni znajduje się kilkaset morgów torfowisk gminnych a również i sąsiednie gminy obfitują w tego rodzaju ziemie, przedstawiające istne nieużytki. Ażeby więc miejscową ludność zainteresować uprawą takich gruntów, wybrano pod stację miejsce tuż przy granicy torfowisk gminnych.

Ze względu na miejscowe warunki program doświadczeń ograniczono tylko do uprawy łąkowej; łąk bowiem dobrych w okolicach tamtejszych prawie nie posiadają ani włościanie, ani obszary dworskie. Ponieważ skład chemiczny torfu w górnych warstwach okazał się dość korzystnym, dlatego pomimo niedostatecznego rozkładu, wykluczano z góry doświadczenia z wapniem i nawozami azotowymi, a postanowiono ograniczyć się tylko do prób z nawozami fosforowymi i potasowymi. Jako nawóz fosforowy zastosowano mączkę Thomasa, o zawartości fosforu 18—20%, której normalną dawkę wyznaczano w ilości 3 q na 1 ha, jako nawóz zaś potasowy kainit z Kałusza, którego normalną ilość przyjęto na 1 ha 10 q.

Na prośbę stacji chemiczno-rolniczej w Dublinach uwzględniono jeszcze mniej dotychczas znany i używany superfosfat Gussa. Pod stacją zajęto 6·4 ha, które zajmują 3 działki o szerokości 50 m., 60 m. i 80 m.

W pierwszym roku tj. 1903 po skończonej uprawie mechanicznej, obsiano najszerszą działkę wyką z owsem na zieloną paszę. Zbiór jej wypadł średnio, z powodu nadmiernych deszczów w roku ubiegłym. Zaraz po sprzęcie wysiano mieszankę traw na łąkę trwałą, która się tak szybko przyjęła i rozwinęła, że jeszcze w jesieni tego samego roku zebrano około 12 q siana z 1 ha.

Drugą działkę po bardzo starannej orce i bronowaniu, obsiano odrazu mieszanką traw łąkowych w odpowiednim zestawieniu, pod ochroną częściowo owsa, częściowo zaś żyta.

Tak żyto jak i owies skoszono w połowie na zieloną paszę, zaś w drugiej połowie pozostawiono na zbiór ziarna.

Wprawdzie ziarna nie zebrano wiele i nie odznaczało się ono szczególną jakością, natomiast siana zebrano w jednorazowym jesiennym pokosie od 15—20 q z 1 ha.

Działkę III. najwęższą, przygotowano pod zasiew owsa miejscowego pochodzenia. — Wymłot był słaby, a ziarno poorestniej jakości.

O wynikach doświadczeń nawozowych można będzie orzec dopiero w następnym roku.

8. Pole doświadczalne w Suchowoli.

(Powiat Cieszanów).

Pole to założono nad rowem osuszającym wykonanym przy pomocy państwa i kraju. Rów ten usunął wprawdzie nadmiar wilgoci i stworzył odpływ dla przyległych gruntów, nie poprawił jednak ich vegetacji, gdyż grunta te z natury ubogie jako torfy albo piaski, wymagały dalszych środków poprawy. — Dlatego pole takie z wzorową uprawą było tu wskazane, a po trzyletnich próbach z łatwością można się przekonać, że nie pozostało ono bez wpływu i przyczyniło się do stopniowego podnoszenia się kultury tamtejszych nieużytków.

W dwu ostatnich latach zbiory z uprawianych roślin, dawały dość dobre wyniki mimo niekorzystnych warunków klimatycznych. Torfy w Suchej woli należą do złych gatunków; są to torfy nazywane powszechnie „ładowe“ (Waldmoore), odznaczające się bardzo słabym rozłożeniem i zmienną głębokością pokładu, silnie zamszone i przerosnięte korzeniami drzew. Z tego powodu uprawa ich jest zazwyczaj mozolna i niewdzięczna, a często zawodna.

Stacya dla uprawy torfowisk w Suchowoli składała się z 6 działek o łącznej powierzchni 4·92 ha.

Rozkład uprawy przedstawiał się następująco :

Działka	I.	.	.	.	mieszanka na paszę
"	II. i III.	.	.	.	" na ziarno
"	IV.	.	.	.	seradella
"	V.	.	.	.	bobik
"	VI.	w połowie koński ząb na paszę w drugiej połowie gorczyca na ziarno.			

Z rozkładu tego widać, że w Suchowoli postanowiono rozwinąć program uprawy roślin pastewnych i łąkowych. Był on wskazany nie tylko ze względu na wspomniane poprzednio własności torfu, ale nadto i ze względu na potrzeby tamtejszych gospodarstw ubogich w łąki i pastwiska. Uwzględniano zaś uprawę seradelli, ponieważ takową w okolicach tamtejszych ogólnie sieją.

Mimo wiosennych przymrozków, szczególnie około 1. maja, zasiewy zeszyły w r. 1902 dobrze, a vegetacja na próbnym polach rozwinęła się bujnie, obiecując jak najlepsze zbiory. — Niestety w drugiej połowie lipca pokazała się rdza i jakkolwiek wszystkie gatunki roślin wyrosły w słomę, to jednak sprzęt ziarna okazał się ujemny.

Zbiory z poszczególnych działek dały następujące wyniki :

Mieszanka: ra paszę	.	.	.	38 q. z 1 ha.
" " ziarno	.	.	.	7.93 " "
" " słomy	.	.	.	33.33 " "
Seradella: ziarna	.	.	.	5.39 " "
" " słomy	.	.	.	59.30 " "
Bobik: ziarna	.	.	.	6.41 " "
" " słomy	.	.	.	36.00 " "
Gorczyca: ziarna	.	.	.	5.13 " "
" " słomy	.	.	.	48.00 " "
Ząb koński: paszy	.	.	.	327.00 " "

Następny rok 1903 był dla stacyi tej więcej pomyślnym.

Na działce	I. zebrano buraków:	Ekendorfskich	341.00	q. z 1 ha.
"	II.	" Mamutów czerw.	364.00	" "
"	III.	" marchwi pastewnej	600.—	" "
"	IV.	" kartofli „Cud świata“	122.—	" "
"	V.	" siana (łąka zmienna)	83.—	" "
"	VI.	" (łąka stała)	69.—	" "
"	VII.	" " " "	66.—	" "

Rachunek rentowności na stacyi tej po dwuletniem użytkowaniu gruntu torfowego, przedstawia się następująco:

Koszta technicznego przygotowania	276 K 94 gr.
Sztuczne nawozy	584 " 30 "
Koszta obsiewu	356 " 94 "
Uprawa i sprzęt	826 " 62 "
Konserwacya rowów.	20 " — "
Razem	2.064 K 80 gr.

Ponieważ wartość poszczególnych plonów oszacowana przez dzierżawcę p. Mieczysława Zabłockiego, według miejscowych cen jednostkowych przedstawia sumę 2.245 K 45 gr., przeto w drugim roku uprawa ta w zupełności się opłaciła, przynosząc czystego zysku 180 K 65 gr. t. j. 38 K 90 gr. z 1 ha

9. Pole doświadczalne w Przegnojowie.

(Powiat Przemyślany).

W Przegnojowie istniała już stacya doświadczalna dla uprawy torfowisk na gruntach obszaru dworskiego w latach od 1898—1901 r. Wobec jednak rozległych, bo kilka tysięcy morgów wynoszących torfowisk nad uregulowaną Przegnojówką, okazała się potrzeba założenia pola doświadczalnego w miejscu bardziej dla włościan dostępnem. — Pole takie wybrano na gruncie erekcyonalnym, a uprawę jego powierzono miejscowemu proboszczowi ks. Stefanowi Wysoczańskiemu. Składa się ono z 3 kawałków, z których dwa znajdują się w gminie katastralnej Przegnojów, zaś trzeci w Słowicze. W ten sposób rozdzielono doświadczenia odrazu na znaczniejsze przestrzenie, co było wskazaniem nietylko z tego względu, ażeby ułatwić włościanom poznanie tej kultury, ale i dlatego, ponieważ tak zwane bagna Przegnojowskie przedstawiają dość wybitne różnice w składzie gleby i podglebia.

Program doświadczeń zastosowano do potrzeb mniejszych gospodarstw, starano się więc robić próby z uprawą łąk, zboża i warzyw.

Jako nawozu używano kainitu, mączki Thomasa i superfosfatu kostnego.

Rezultaty zbiorów w pierwszym roku 1902 były dość skromne. Tak np. owies „Non plus ultra“ i „kanarek“ wydał od 10—12 q z 1 ha. (Na ten wynik wpłynęła gwałtowna burza z gradem w lipcu 1902 r.).

Kartofli zasadzono dwie odmiany „Sine“ i „Imperatory“, a zebrano średnio 120 q. z 1 ha.

Z działek obsianych mieszanką wyki i owsa zebrano średnio 20 q z 1 ha.

Mniej dobrze wypadł zbiór prosa, mianowicie 12 q z 1 ha.

Ząb koński, głównie z powodu wiosennych mrozów silnie ucierpiał i zawiódł zupełnie.

Próby porównawcze z superfosfatem wykazały i tu, podobnie jak na innych stacyach, znacznie słabsze działanie od mączki Thomasa.

W roku 1903 ponowiono na stacyi uprawę wymienionych powyżej roślin, a nadto wprowadzono uprawę maku, prosa zwykłego i cukrowego, kapusty, bobiku i jarego żyta. — Część pola została po kartoflach jako przedplonie obsianą mieszanką traw łąkowych.

Końcowe wyniki, mimo słotnego roku 1903, były pomyślniejsze, niż w poprzednim roku, co przypisać należy dłuższej i staranniejszej uprawie mechanicznej. Owsa zebrano od 13—15 q. z 1 ha., żyta 16,70 q. z 1 ha., kartofli średnio 150 q z 1 ha., prosa zwykłego około 8 q. z 1 ha, buraków średnio 380 q z 1 ha, bobiku 7 q. z 1 ha.

Proso cukrowe nie dojrzało, a maku z wysiewu 30 dgr. zebrano 15 kg.

Stacya w Przegnojowie zainteresowała w wysokim stopniu włościan nawet z dalszych gmin. To też w ostatnich dwu latach zauważono, że bardzo wiele nieużytecznych parcel zaczęto przeorywać i obsiewać, używając przy tem sztucznych nawozów.

W roku 1903 włościanie z gminy Przegnojów i Gliniany dali się z łatwością skłonić do zawiązania spółki dla uprawy torfowisk, która pozostaje pod patronatem Wydziału krajowego i liczy kilkudziesięciu członków.

Z rachunków bardzo sumiennie i szczegółowo prowadzonych przez ks. Wysoczańskiego okazuje się, że dwuletni zbiór przyniósł takie dochody, iż stacya opłaciła nietylko wszelkie roboty tak techniczne, jak i gospodarcze, ale nadto dała czysty zysk w kwocie 329 koron 78 groszy t. j. okrążyło 46 koron z 1 ha.

10. Pole doświadczalne w Korzenicy.

(Powiat Jarosław).

Korzenica posiada grunta torfowe o takim samym charakterze, jak Suchowola, z którą sąsiaduje.

Dla kultury próbnej wybrano grunta obszaru dworskiego. W roku 1903 wykonano przedwstępne roboty melioracyjne, a w r. 1904 przysposobiono grunt pod zasiewy przy zastosowaniu sztucznych nawozów. Program doświadczeń zostanie dopiero ułożony.

Ponieważ podglebie tamtejszych torfów jest płytkie, piaszczyste z obfitą zawartością żelaziaku darniowego, przeto szczegół ten przy doświadczeniach postanowiono uwzględnić.

Oprócz opisanych stacyi została założoną w roku bieżącym nowa stacya w gminie Grzęda w powiecie lwowskim, na której roboty melioracyjne w wiosnę rb. ukończono i grunt pod uprawę przygotowano. — Nadto zamierzonym jest założenie stacyi w Jadachach w powiecie Tarnobrzeskim i w Ohładowie w powiecie Kamionka Strumiłowa, ta ostatnia na miejsce Wysocka, którego właściciel nie mógł podjąć się kierownictwa.

Czynności
c. k. galic.
oddziału hydrograficz-
nego.

Nadesłane odezwą c. k. Namiestnictwa z d. 19. grudnia 1903 L. 134.979 sprawozdanie z czynności c. k. krajowego oddziału hydrograficznego za r. 1902 przedkładamy Wys. Sejmowi w załączeniu /..

Alegat 4.

Sprawozdania tego oddziału za r. 1903 mimo trzykrotnych urgensów nie otrzymaliśmy do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania.

Zmiany w
personalu
ekspozytur
kraj. biura
melioracyj-
nego.

Z powodu śmierci starszego inżyniera, ś. p. Stanisława Chrzęszczewskiego, poruczył Wydział krajowy kierownictwo krakowskiej ekspozytury kraj. biura melioracyjnego w Krakowie dotychczasowemu kierownikowi tarnobrzeskiej ekspozytury, starszemu inżynierowi, Franciszkowi Vetulaniemu, kiero-

wnikiem zaś taruowskiej ekspozytury zamianował inżyniera biura melioracyjnego, Konstantego Wisniewskiego.

Przydzielony jasielskiej ekspozyturze adjunkt komasacyjny, Jan Krudysz, oddany został wskutek wejścia w życie kraj. ustaw agrarnych do dyspozycji JE. Przewodniczącemu c. k. komisji krajowej dla operacji agrarnych, wskutek czego wykonanie części robót w okręgu jasielskim porучzył Wydział krajowy inżynierowi biura melioracyjnego, Maryanowi Prokopowiczowi.

Służba dozorców melioracyjnych i drenarskich.

Konduktor melioracyjny, Władysław Ortyński, eksponowany w Trześnin do konserwacji uregulowanych rzek Łęgu i Trześniówki w powiecie tarnobrzegskim zmarł dnia 4. lipca 1903. Pozostałej po nim wdowie Maryi Ortyńskiej wyznaczył Wys. Sejm uchwałą z d. 2. listopada 1903 stały dar z łaski o rocznych 400 K.

Konduktor melioracyjny, Mieczysław Miksiewicz został na własną prośbę uwolniony ze służby dekretem z 17. kwietnia 1904 L. 34020.

Starszy dozorca Stanisław Ślisz mianowany został dekretem z 25. sierpnia 1903 L. 76.033 konduktorem melioracyjnym i przeznaczony został w miejsce zmarłego konduktora, ś. p. Władysława Ortyńskiego do służby w Trześniu powiat Tarnobrzeg.

Starszymi dozorcami zostali zamianowani dozorczy :

Postawa Jan dekretem z 1. lipca 1903 L. 52.616,

Talaga Ignacy dekretem z 4. listopada 1903 L. 91.071 i

Marek Jan dekretem z 22. grudnia 1903 L. 112.875.

Dozorcami melioracyjnymi zostali zamianowani: ukończony uczeń kursu melioracyjnego, Nastwostacz Jan dekretem z 5. sierpnia 1903 L. 66.861 i były dozorca, Śpiewak Wojciech dekretem z 4. marca 1904 L. 17.744.

Dozorcami drenarskimi zamianowani zostali: ukończeni uczniowie z pierwszego dwuletniego kursu: Radoń Jędrzej, Sawicki Józef, obaj dekretem z 5. sierpnia 1904 L. 44.828, Wolańczyk Franciszek dekretem z 1. grudnia 1903 L. 106.358 i Jan Armatys dekretem z 1. marca 1904 L. 13.827; z drugiego zaś dwuletniego kursu: Węgrzyn Józef, Puka Michał, Sławek Jan, Brydziński Adolf, Turbak Stanisław, Kasprzak Marcin, Niezgoda Michał, Sokół Franciszek i Cheiuk Michał.

III.

A) Nowe przedsiębiorstwa melioracyjne.

1. Regulacja rzeki Wereszycy z dopływami.

W myśl programowej uchwały Wys. Sejmu z d. 13. lutego 1894 przystąpił Wydział krajowy do opracowania projektów regulacji dopływów górnego Dniestru i wygotował przedewszystkiem projekt regulacji Wereszycy z dopływami, gdzie grunta z natury bardzo urodzajne podlegają ciągłym zalewom i zabagnieniu.

Projekt techniczny opracowany przez starszego inżyniera biura melioracyjnego, Stanisława Szczepanowskiego przy pomocy inżynierów Józefa Górskiego i Bronisława Winnickiego obejmuje następujące roboty :

1) regulację Wereszycy od stawu w Lubieniu wielkim do ujścia do Dniestru na długości 29,659 km.;

- 2) korekcyę prawego ramienia Wereszycy od szluzu w Lubieniu wielkim długości 1,348 km.;
 - 3) rów osuszający Tatarynowski na długości 2,4 km.;
 - 4) rów osuszający Susułowski długości 7,84 km. z 4 rowami bocznymi długości 4,65 km. — razem 12,49 km.;
 - 5) regulacyę potoku Grząskiego 4,54 km., z rowem bocznym 0,97 km., łącznej długości 5,51 km.;
 - 6) regulacyę potoku Gasiska na długości 3,676 km.;
 - 7) regulacyę potoku Łukacz długości 1,762 km.;
 - 7) regulacyę potoku Smotrycz długości 8,5 km.;
 - 9) regulacyę potoku Siarczystego, długości 3,68 km.;
 - 10) regulacyę potoku Zaszковского długości 5,112 km.;
 - 11) regulacyę potoku Podźwierzyniec długości 0,93 km.;
 - 12) regulacyę potoku Jastrzębków długości 3,35 km.;
 - 13) regulacyę potoku Chłopskiego długości 0,5 km.;
 - 14) regulacyę potoku Krupka długości 1,33 km.;
 - 15) regulacyę potoku od Lubienia małego długości 0,78 km.;
 - 16) 11 rowów bocznych długości 14,06 km.;
- ogółem 95,087 kilometrów Wereszycy, potoków i rowów.

Koszta robót przedstawiają się, jak następuje :

I. Roboty ziemne :

398.080,8 m ³ wykopu Wereszycy	915.585,84 K	
312.806,3 m ³ wykopu dopływów		
i 20,950 km. rowów	239.126,78 K	1,154.712,62 K

II. Budowa obiektów :

A) Mosty.

a) na drogach gminnych :

3 mosty żelazno-betonowe po 36 m rozpiętości		
2 " " " " 32 " "		
1 mostek betonowy " " 3,5 " "		
2 mostki betonowe po 3,0 " "		
1 mostek betonowy 2,5 " "		
1 rura betonowa 0,5 m średnicy.		

b) na drogach polnych :

4 mosty żelazno-betonowe po 24 m rozpiętości		
1 " " " " 12 " "		
3 mostki betonowe " " 3,5 " "		
17 rur betonowych		

razem 35 mostów i przepustów	230.740 K	
B) 178 przepustów w wałach Wereszycy	64.080 K	
C) 19 stopni betonowych na dopływach	3.990 K	298.810 K

III. Roboty dodatkowe :

178 884 m bież. płotków faszynowych dla ubezpieczenia brzegów	79.012,22 K	
178.884 m ³ darniowania skarp	30.418,78 „	
167,5974 ha obsiewu skarp	16.759,74 „	126.190,74 K

IV. Wykupno gruntów i odszkodowania :

Wykupno 98,8356 ha gruntów	113.458,37 K	
Odszkodowanie za 89,467 ha przysypanych ziemią po 200 K	17.893,40 „	
Wykupno młyna w Nowej wsi	60.000,— „	191.351,77 K

V. Konserwacja w czasie budowy :

4 ^o / _o z rub. I. i III.	51.200,— K
--	------------

VI. Koszta zarządu :

10 ^o / _o z rub. I. do V. (1,822.265,13 K)	182.300,— K
---	-------------

VII. Rozmaite i nieprzewidziane :

3 ^o / _o z rubryki I. do V.	55.658,33 K
Razem	2,060.223,46 K

Z tego pokrywa fundusz regulacji górnego Dniestru kwotę przewidzianą w kosztorysie Dniestru na korekcyę ujścia Wereszycy

20.223,46 K

Zostaje do pokrycia 2,040.000,— K

W regulacji Wereszycy z dopływami interesowanych jest 21 gmin i obszarów dorskich w powiatach Rudeckim i Gródeckim, mianowicie :

a) powiecie Rudeckim :

1) Andryanów, 2) Brzezic, 3) Buczały, 4) Burcza, 5) Chłopy, 6) Chyszewice, 7) Czuloowice, 8) Jakimczyce, 9) Klicko, 10) Komarno, 11) Litewka, 12) Łowczyce, 13) Mosty, 14) Nowa wieś, 15) Podzwierzyniec, 16) Porzecze zadwórne, 17) Powerchów, 18) Susułów, 19) Tatarynów, — z powierzchnią 6.786,4 morgów ;

b) w powiecie Gródeckim :

20) Lubień wielki, 21) Porzecze lubieńskie, — [z powierzchnią 349,7 morgów ;

ogółem 7.136,1 morgów ;

tak iż przeciętny koszt ochrony od wylewu i odwodnienia 1 morga wynosi 285 koron.

Z obszaru interesowanego 7.136,1 morgów prawie połowa, bo 3.000 morgów jest nieużytkiem i przynosi co najwyżej do 10 K dochodu rocznego z morga; — po przeprowadzeniu zaś regulacji oczekiwać należy, biorąc za podstawę rezultat osiągnięty przez częściową regulację Wereszycy w Lubieniu wielkim, podwyższenie dochodu przynajmniej do 60 K, czyli o 50 K, tak iż wartość tych 3.000 morgów łąk zabagnionych przy 5% stopie podniesie się o 3.000.000 K. Reszta obszaru 4.136 morgów, którego wartość zarząd dóbr Komarno podał na 400 K od morga, zyska przez regulację 100% na wartości (wartość bowiem 1 morga gruntów wyżej położonych wynosi 800 K), ogółem więc okrążyło 1.650.000 K; tak iż podwyższenie wartości całego okręgu konkurencyjnego ocenić można na 4.650.000 K.

Gdy więc rentowność tej regulacji wobec sumy kosztorysowej 2.040.000 K nie ulega wątpliwości, a po przeprowadzeniu regulacji poprawią się także stosunki sanitarne w 19 gminach, postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na zapewnienie tej regulacji przy pomocy kraju i państwowego funduszu melioracyjnego i przesłał odezwą z d. 27. lutego 1904 L. 3.652 projekt techniczny wraz z projektem ustawy c. k. Namiestnictwu z prośbą o przedłożenie c. k. Ministerstwu rolnictwa dla zarządzenia reambulacji, tudzież o przyznanie zasiłku państwowego.

Regulację tę proponuje Wydział krajowy przeprowadzić jako przedsiębiorstwo przymusowej spółki wodnej, która ma być zawiązaną w zastosowaniu postanowienia §. 45. kraj. ustawy wodnej, jednakże pod zarządem Wydziału krajowego, aby w ten sposób zapewnić należyte wykonanie robót.

Udział kraju w kosztach wynosiłby, jak przy krajowych przedsiębiorstwach 40%, a w myśl państwowej ustawy melioracyjnej datek z państwowego funduszu melioracyjnego wynosić będzie, jak wogóle przy przedsiębiorstwach spółkowych, również 40%.

W ten sposób przyczyniłby się kraj i państwowy fundusz melioracyjny do kosztów robót datkiem po 816.000 K., przymusowa spółka wodna zaś 20% datkiem w kwocie 408.000 K.

Do rozpoczęcia robót zamierza Wydział krajowy przystąpić po przeprowadzeniu postępowania wodno-prawnego i zawiązaniu spółki wodnej, budowę zaś ukończyć przy użyciu dwóch inżynierów w latach dziesięciu, wskutek czego coroczny datek kraju i państwa w tym 10-letnim okresie wynosiłby po 81.600 K., datek zaś coroczny spółki wodnej 40.800 K.

2. *Uzupełnienie regulacji Wisłoka i Pielnicy z dopływami.*

W myśl uchwały Wysokiego Sejmu z d. 31. października 1903 przytoczonej w I. części niniejszego sprawozdania, poruczył Wydział krajowy wykończeniu projektu uzupełnienia regulacji Wisłoka i Pielnicy z dopływami starszemu inżynierowi biura melioracyjnego, Stanisławowi Szczepanowskiemu, który też przy pomocy innych sił technicznych tego biura wygotował w roku bieżącym ten projekt i przedłożył go Wydziałowi krajowemu.

Jak z operatu technicznego okazuje się, wykonała spółka wodna zawiązana na podstawie ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 68 tylko nieznaczną część robót, mianowicie uregulowała tylko częściowo Wisłok bez wykonania ubezpieczeń brzegów i obwałowała tę rzekę z przerwami, na Pielnicy zaś wykonała roboty tylko na długości 3 km., pozostają zaś do wykonania następujące roboty objęte nowym projektem:

a) na Wisłoku:		
1) ubezpieczenie brzegów uregulowanej przestrzeni Wisłoka od granicy Haczowa w górę na długości	3,44 km.	
2) uzupełnienie regulacji i obwałowania Wisłoka na długości	<u>6,525 "</u>	9,965 km.
b) na Pielnicy: regulację i obwałowanie Pielnicy od km. 3,0 do mostu drogowego w Zarszynie		
		4,449 "
c) dopływy Wisłoka:		
1) potok Rudziny (5,170 km.) z odnogą z Beska (1,82 km.) i rowem od Hrabenia (3,15 km.)	10,140 km.	
2) Potok Trześniowski	2,000 "	
3) młynówkę Trześniowską (1,68 km.) z odpływem bocznym (0,752 km.) i rowem Trześniowskim (1,9 km.)	4,332 "	
4) potok Zmiennickę	<u>5,400 "</u>	21,872 "
d) dopływy Pielnicy:		
1) potok Garłowiec na długości	1,870 "	
2) potok Kurowy (1,85 km.) z drugą częścią Garłowca (1,25 km.)	3,100 "	
3) potok Głęboki (1,6 km.) z 3 częścią Garłowca (3,45 km.)	5,050 "	
4) potok Siedliczkę (3,7 km.) i rów graniczny (1,04 km.)	4,740 "	
5) rów z Posady zarszyńskiej	2,284 "	
6) rów z Beska	<u>1,000 "</u>	18,044 "
	Ogółem	<u>54,330 km.</u>

Koszta powyższych robót uzupełniających obliczono, jak następuje:

I. Roboty ziemne:

355.341,0 m³ wykopu z użyciem części materiału
na nasyp wałów 275.286,42 K.

II. Budowle regulacyjne:

28.656,2 m³ tam faszynowych i 6.540,8 m³ obitek
faszynowych 118.642,57 K.

III. Budowa obiektów:

22 mostów betonowych, 5 szluz i 39 przepustów
betonowych, 43 stopni betonowych na do-
pływach 169.833,10 K.

IV. Ubezpieczenie potoków i rowów płotkami i darniami:

88.914 metrów bież. płotków, 88.914 m² darnio-
wania, 123.126,56 ha obsiewu skarp 53.344,76 K.

V. Wykupno gruntów i odszkodowania:

19,9889 ha gruntów pod łożyska potoków i rowów,
odszkodowanie za 7,77019 ha gruntów przy-
sypanych ziemią i wykupno młyna w Trze-
śniowie 54.334,06 K.

VI. Konserwacja w czasie budowy.

5%₀ z rub. I., II. i IV. (447.273,75 K) 22.263,69 K.

VII. Koszta zarządu:

10%₀ z rub. I. do VI. (693.804,60 K) 69.380,46 K.

VIII. Rozmaite i nieprzewidziane:

około 3%₀ z rub. I. do VI. 16.814,94 K.

Suma kosztów budowy 780.000,— K.

Wedle aktu kolaudacyjnego z r. 1897 wynosiły koszta robót wykonanych przez spółkę wodną 283.034 K 98 gr., razem więc z preliminowanymi obecnie kosztami robót uzupełniających osiągną sumy 1,063.034 K 98 gr., co przy okręgu spółki wodnej 7.107 morgów przedstawia przeciętny koszt ochrony od wylewów i odwodnienia 1 morga 149 K 57 gr.

Gdy rentowność tej regulacji, która ma na celu ochronę od zalewu bardzo urodzajnych gruntów na tak zwanem „Podolu sanockiem“ o wysokiej kulturze, nie ulega wątpliwości, postanowił Wydział krajowy w myśl powołanej uchwały sejmowej przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek na przeprowadzenie robót w drodze przedsiębiorstwa krajowego przy udziale państwowego funduszu melioracyjnego w kosztach.

Ze względu na górski charakter rzeki Wisłoka i dopływów na przetrzeni objętej projektem regulacyjnym proponuje Wydział krajowy pokryć koszta po połowie z funduszu krajowego i z państwowego funduszu melioracyjnego, a to po myśli ustępu 1. §. 6. państwowej ustawy melioracyjnej, tak iż 50%₀ datki kraju i państwa wynosiłyby po 390.000 K.

Wobec sumy kosztorysowej 780.000 K należałoby roboty przy użyciu jednej siły technicznej rozłożyć na lat 8, wskutek czego coroczna rata zasiłków państwa i kraju wynosiłaby po 48.750 koron.

Roboty zamierza Wydział krajowy rozpocząć po ustawowem zapewnieniu przedsiębiorstwa, co prawdopodobnie nastąpić może dopiero w r. 1906.

Projekt techniczny wraz z projektem ustawy przesłał Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu odezwą z dnia 5. sierpnia 1904 l. 69.570 z prośbą

o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa zarządzenia reambulacji przy udziale delegatów c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego, a to wedle możności bezpośrednio po zbadaniu na miejscu projektu regulacji Wereszycy.

3. Osuszenie bagien Rzemieńskich.

Wskutek petycji gmin i obszarów dworskich Rzochów, Rzemień, Tuszyma, Dobrynin i Białybór, powiatu Mieleckiego, którą Wysoki Sejm uchwałą z d. 2. maja 1900 l. s. 3.560 przekazał Wydziałowi krajowemu, zarządził Wydział krajowy zdjęcia dla osuszenia gruntów w tych gminach i obszarach dworskich, które wykonał w ciągu roku 1901 starszy inżynier biura melioracyjnego Stanisław Szczepanowski wraz z inżynierem Józefem Górskim.

Projekt techniczny, który ma na celu odwodnienie 2.172,6 hektarów zabagnionych gruntów ornych, łąk i lasów w gminach katastralnych Rzemień, Dobrynin z Rudą, Białybór z Blizną i Tuszyma, obejmuje następujące roboty:

1) regulację potoku Ruda	na długości	5,944 km.
2) " " Rzemień	" "	5,633 "
	z dopływem od Grądów	3,065 "
	i 3 rowami bocznymi	4,200 "
3) regulację potoku Tusymki		5,622 "
4) rów osuszający Białybór		3,700 "
5) regulację potoku Blizna		6,560 "
	z 2 rowami bocznymi	3,900 "
6) 4 rowy powyżej stawu w Rudzie		3,900 "
7) główny rów Rzochowski		3,400 "
	z rowem bocznym	3,204 "

Ogółem 5 potoków i 12 rowów łącznej długości 49,128 km.

Koszta tych robót obliczono, jak następuje:

I. Roboty ziemne	109.123 K 14 gr.
II. Budowa obiektów (93 mostków, 6 kładek, 3 brody brukowane, 49 stopni, betonowych i 4 szluzы betonowe dla zwilżania łąk)	35.529 " 16 "
III. Ubezpieczenie skarp płotkami i darniami, tudzież obsiew nasionami traw	49.964 K 59 "
IV. Wykupno gruntów i odszkodowania (przewidziano tylko wykupno gruntów włościańskich, gdyż dwory odstępują grunta bezpłatnie)	14.018 " 54 "
V. Konserwacja (4% z rub. I. do III.)	6.363 " 51 "
VI. Zarząd (10% z rub. I. do V.)	26.499 " 89 "
VII. Rozmaite i nieprzewidziane, (około 5% z rub. I. do V.)	12.501 " 17 "
Ogółem	304.000 " — "

Ze względu na rentowność tej melioracji, (koszt bowiem odwodnienia i ochrony od zalewu jednego hektara wynosi niespełna 140 K, a 1 morga około 80 K), postanowił Wydział krajowy uchwałą z d. 29. lipca 1902 l. 54.266 przedłożyć Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy zapewniającej 33 $\frac{1}{3}$ % zasiłki z funduszu krajowego i z państwowego funduszu melioracyjnego i przeprowadzenie robót w ciągu lat czterech pod zarządem Wydziału krajowego, pod warunkiem, jeżeli interesowani właściciele gruntów zawiążą spółkę wodną i przedłożą Wydziałowi krajowemu konsens władzy politycznej na budowę i dokument uznania spółki.

Cały 33 $\frac{1}{3}$ % datek kraju na tę meliorację wynosi 101.333 K 33 gr. a coroczna rata tego datku przy czteroletnim okresie budowy 25.333 koron 33 gr.

Gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa reskrytem z d. 26. sierpnia 1903, L. 18.622 oświadczyło gotowość udzielenia zasiłku z państwowego funduszu melioracyjnego w wysokości $\frac{1}{3}$ części kosztów na to osuszenie z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia i zapewnienia robót w drodze ustawy krajowej, a po dwuletnich rokowaniach i dochodzeniach komisyjnych c. k. Starostwo w Mielcu reskrytem z d. 10. sierpnia 1904 L. 15.456 udzieliło konsensu na budowę i uznało zawiązaną spółkę jako prawnie istniejącą, przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi do uchwały projekt ustawy, uznającej te przedsięwzięcia za subwencyonowane z funduszu krajowego.

Ze względu na niepomyślny stan finansów kraju nie wstawił Wydział krajowy I raty 33 $\frac{1}{3}$ % zasiłku do preliminarza krajowego na r. 1905; roboty jednak mogą być rozpoczęte, jeżeli spółka uiszczy 33 $\frac{1}{3}$ % datek konkurencyjny.

B) Uzasadnienie rubryki IX. poz. 267 i 268 preliminarza wydatków funduszu krajowego na r. 1905.

W poz. 267 preliniuje Wydział krajowy na r. 1905 zasiłki na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały sejmowej z d. 26. listopada 1889 w sumie 285.121 K, zatem w porównaniu z dotychczas uchwaloną na r. 1904 (196.111 K) więcej 89.010 K, a mianowicie:

a) Na konserwację osuszenia bagien Rudnickich 2.800 K, jak na r. 1904.

Subwencja ta przyznana została przez Wys. Sejm aż do r. 1908, w którym spółka wodna umorzy pożyczkę zaciągniętą na pokrycie datku konkurencyjnego.

W tej samej wysokości wypłaca spółce zasiłek c. k. Ministerstwo rolnictwa aż do r. 1908.

b) Na konserwację osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914) 1.200 K.

Jak już w III. części niniejszego sprawozdania wspomniano, w perymetrze bagien Stojanowskich uprawa torfowisk pod wpływem wzorowych pól doświadczalnych rozszerza się na coraz większe obszary, nie postępuje jednak w tej mierze, jakby to w interesie gospodarstwa krajowego było pożądaną. Powodem tego oprócz wysokich kosztów robót przygotowawczych (rowów drugorzędnych, szluz do zwilżania i mozolnej uprawy mechanicznej) i corocznych wydatków na nawozy mineralne, jest obciążenie członków spółki spłatą rat annuitetowych pożyczki zaciągniętej na pokrycie 30% datku konkurencyjnego, która dopiero w r. 1914 będzie zupełnie umorzona, tudzież obowiązkiem konserwowania robót bez pomocy kraju, podobnie jak to ma miejsce przy wszystkich innych osuszeniach bagien (Niskich, Rudnickich, Łańcucko-Jarosławskich i Oleskich).

Gdy w czasie tegorocznej lustracji robót okazało się, że konserwacya wykonanych robót pozostawia wiele do życzenia, polecił Wydział krajowy spółce przyjąć czterech stałych zaprzysiężonych strażników, oraz nawozić corocznie bankiety i skarpy rowów kainitem i mączką Thomasa dla utrzymania należytego zadarnienia, a tem samem zapobieżenia deformacyi i zamuleniu rowów.

Z uwagi, że utrzymanie 4 strażników kosztować będzie rocznie 1.200 K, a zakupno nawozów na 57,5 kilometrów rowów (o szerokości 8 m do nawożenia) o powierzchni 46 ha, przeszło 2.000 K rocznie, z uwagi dalej, że istniejące szluzы drewniane wymagają z czasem znacznych napraw i odbudowania, a z postępem kultury torfowej musi spółka przystąpić do budowy dalszych szluz niezbędnie potrzebnych dla zwilżania gruntów torfowych, postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wys. Sejmowi wnioszek na udzielenie spółce wodnej dla ułatwienia jej konserwacyi rowów rocznego zasiłku w kwocie 1200 K na cały pozostały okres umorzenia pożyczki, t. j. do r. 1914, podobnie jak to Wys. Sejm przyznał spółce wodnej dla osuszenia bagien Rudnickich, a odezwą z d. 23. sierpnia 1904 L. 81 333 odniósł się do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa dalszego na ten cel zasiłku w tej samej wysokości z państwowej dotacyi dyspozycyjnej na popieranie drobnych melioracyj na dziesięcioletni okres 1905 do 1914.

**c) Na drenowanie gruntów włościańskich, V. rata (z 10-lecia)
50.000 K.**

W myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 5. lipca 1901 wstawił Wydział krajowy do preliminarza krajowego na r. 1905 V. ratę dotacyi na drenowanie gruntów włościańskich w dotychczasowej wysokości 50.000 K.

Nadmienić tu jednak musi Wydział krajowy, że przyznane dotychczas na rachunek tej dotacyi $33\frac{1}{3}\%$ zasiłki krajowe wynoszą 260.080 K, podczas gdy ta dotacya od r. 1904 do r. 1910 przedstawia sumę 350.000 K, tak iż w ogóle ma obecnie Wydział krajowy na ten cel do dyspozycyi tylko kwotę 89.920 K.

Tymczasem opracowanych już obecnie 27 projektów drenowań gruntów włościańskich, których koszta obliczono na 429.861 K, wymaga z funduszu krajowego zasiłku w sumie 143.287 K., która nie znajduje pokrycia w wykazanej powyżej dotacyi dyspozycyjnej po r. 1910, wskutek czego tak tych 28 projektów, jak i dalsze projekty, jakie opracowane zostaną na podstawie zdjęć tegorocznych, na razie nie mogą być zrealizowane, a Wydział krajowy będzie musiał w przyszłości zaniechać dalszych zdjęć dla projektów drenowań gruntów włościańskich, jeżeli ta dotacya nie zostanie podwyższoną.

Mimo uznanej potrzeby nie może jednak Wydział krajowy w roku bieżącym zaproponować podwyższenia tej dotacyi wobec niepomysłnego stanu finansów kraju.

**d) Na zabudowanie potoków Brnika i Szabelnia w powiecie
Żółkiewskim (zasiłek dodatkowy) 10.000 K.**

Jak już w sprawozdaniu z d. 27. grudnia 1902 L. 92.425 (aleg. 238, pag. 47. i 48.) wyjaśniono, przy opracowaniu szeregówowego projektu tego zabudowania okazało się, iż pierwotnie preliminowana kwota 50.000 K musi być podwyższoną o 20.000 K, na 70.000 K. Połowę tej nadwyżki pokrywa c. k. Ministerstwo rolnictwa z dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye, a drugą połowę wstawił Wydział krajowy do preliminarza kraj. na r. 1905.

e) Na regulację potoku Szkła pod Łazami i Charytanami,

II. rata (z 3-lecia) 6.389 K.

Na prośbę Wydziału powiatowego w Jarosławiu opracowało w r. 1899 biuro melioracyjne projekt lokalnej regulacji Szkła pod Łazami (na długości 2,1 km) i pod Charytanami (na długości 2,05 km), której kosztą obliczono na 44.300 K.

Gdy strony interesowane i powiat Jarosławski zobowiązały się pokryć 5.965 K 34 gr., zaproponował Wydział krajowy udzielenie zasiłków ze skarbu kraju i państwa w wysokości niepokrytej potrzeby, t. j. po 19.167 K, które mają być wypłacone w latach 3. począwszy od r. 1904. I. rata zasiłku krajowego uchwaloną została przez Wys. Sejm w budżecie r. 1904.

f) Na osuszenie gruntów w gminie Włodzimierce (powiat Żydaczów),

II. rata (ostatnia) 7.500 K.

Na prośbę gminy Włodzimierce popartą przez Wydział powiatowy w Żydaczowie, zarządził Wydział krajowy opracowanie projektu osuszenia rowami 772 morgów gruntów w tej gminie, którego kosztą obliczono na 45.000 K.

Gdy rada gminna zobowiązała się pokryć $\frac{1}{2}$ część kosztów i wykonane roboty w należyłym stanie utrzymywać, postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wys. Sejmowi i c. k. Ministerstwu rolnictwa wniosek na przyznanie $33\frac{1}{3}\%$ zasiłków ze skarbu kraju i państwa po 15.000 K, płatnych w 2 równych ratach rocznych.

Pierwszą ratę zasiłku krajowego 7.500 K uchwalili Wys. Sejm w budżecie r. 1904, drugą zaś (ostatnią) ratę wstawiono do preliminarza krajowego na r. 1905.

g) Na ustalenie usuwisk górskich w gminach Młynne

i Jaworzna pow. Limanowskiego 15.250 K.

Sprawozdaniem z d. 12. sierpnia 1903 L. 1.534 doniósł nam Wydział powiatowy Limanowski, że w czasie zeszłorocznej powodzi i ulewnych deszczów usunęły się stoki górskie nad rzeką Łososią w gminach Młynne i Jaworzna, przyczem domy zostały zrujnowane, a grunta o powierzchni 25 morgów w Młynnem, a 27 morgów w Jaworznie stały się niezdatnymi do uprawy.

Na wniosek Wydziału krajowego, przedłożony odezwą z d. 25. sierpnia 1903 L. 65.845 c. k. Namiestnictwu, zarządziło c. k. Ministerstwo rolnictwa opracowanie projektu ustalenia i odwodnienia usuwisk górskich w tych gminach, którego kosztą oblicza sekcja Samborska c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich w gminie Młynne na 20.000 K, w gminie Jaworzna na 41.000 K, razem na 61.000 K.

Gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa w reskrypcie z d. 18. czerwca 1904 L. 16.903 nie podniosło przeciw projektowi żadnych zarzutów pod względem technicznym, postanowił Wydział krajowy uchwałą z d. 12. lipca 1904 L. 68.279

przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na przyznanie z funduszu krajowego 50% zasiłku w kwocie 30.500 K pod warunkiem, jeżeli c. k. Ministerstwo rolnictwa udzieli na ten cel dalszego zasiłku w tej samej wysokości z dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracje.

Połowa zasiłku krajowego w kwocie 15.250 K pokrytą została z kraj. funduszu zapomogowego i tegorocznej dotacji dyspozycyjnej na mniejsze melioracje, drugą zaś połowę 15.250 K wstawiono do preiiminarza kraj. na r. 1905.

Ze względu na nagłość sprawy odniósł się Wydział krajowy do c. k. Rządu o rozpoczęcie robót już w roku bieżącym.

h) Na zabudowanie potoku Byczynka w pow. Chrzanowskim 17.000 K.

Na prośbę gminy Byczyna popartą przez Wydział powiatowy w Chrzanowie zarządziło c. k. Ministerstwo rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Byczynki, który w górnym biegu wyrzywa w gruncie piaskowym głębokie rowy, a materiałem wyrwanym zasypuje i zatapia grunta, ogrody i domy w tej gminie.

Ze względu na nagłą potrzebę tego zabudowania, postanowił Wydział krajowy uchwałą z d. 12. stycznia 1904 l. 105.295 przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na przyznanie 50% datku do kosztów obliczonych na 34.000 K, pod warunkiem, jeżeli gmina Byczyna odstąpi pastwisko pod zalesienie bez żądania odszkodowania i zobowiąże się utrzymywać wykonane roboty własnym kosztem pod kontrolą organów leśno-technicznych.

Gdy Wydział powiatowy Chrzanowski sprawozdaniem z d. 9. lutego 1904 l. 384 przedłożył zatwierdzoną przez Reprezentację powiatową uchwałą Rady gminnej w Byczynie z d. 30. stycznia 1904, mocą której gmina przyjęła na siebie powyższe zobowiązania, a c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 9. czerwca 1904 l. 15.579 przyznało na zabudowanie Byczynki 50% zasiłek państwowy w kwocie 17.000 K, wstawił Wydział krajowy do preiiminarza na r. 1905 50% zasiłek krajowy w tej samej wysokości.

i) Na zabudowanie potoku Psarka w pow. Chrzanowskim I. rata (z 2-lecia) 17.200 K.

Na prośbę gmin Psary, Karniowice i Dulowa, tudzież obszaru dworskiego Młoszowa, powiatu Chrzanowskiego, zarządziło c. k. Ministerstwo rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Psarki, którego kosztą obliczyła sekcja samborska c. k. oddziału leśno-technicznego na 69.000 K.

Gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa zatwierdziło ten projekt reskryptem z d. 3. grudnia 1903 l. 30.349, postanowił Wydział krajowy uchwałą z dnia 23. lutego 1904 l. 120.278 przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na przyznanie 50% zasiłku krajowego w kwocie 34.500 K, płatnego w 2 ratach rocznych w r. 1905 i 1906, pod warunkiem, jeżeli strony interesowane zobowiążą się utrzymywać własnym kosztem wykonane roboty.

Sprawozdaniem z d. 9. maja 1904 l. 1.718 przedłożył Wydział powiatowy Chrzanowski żądane deklaracje, względnie uchwały Rad gminnych;

Wydział krajowy wstawił więc I. ratę 50% zasiłku krajowego w kwocie 17.200 K do preliminarza na r. 1905.

**k) Na zabudowanie potoku Wątrobowego w dorzeczu Skawy
8.000 K.**

Zabudowanie tego potoku ma na celu ochronę od zanoszenia żwirem gruntów i domów w miasteczku Makowie powiatu Myślenickiego, a obok tego wstrzymanie rumowiska od zabudowanego już potoku Księżego.

Do kosztów obliczonych przez sekcję samborską c. k. oddziału leśno-technicznego na 16.000 K miałyby się przyczynić skarb kraju i państwa zasiłkami 50% po 8.000 K.

Gdy wedle reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 9. lipca 1904 l. 18.668 projekt szczegółowy tego zabudowania sporządzony zostanie w roku bieżącym, tak iż roboty mogą być rozpoczęte z wiosną r. 1905, wstawił Wydział krajowy 50% zasiłek krajowy do preliminarza na r. 1905.

l) Na regulację potoku Paleczki, I. rata (z 2-lecia) 4.500 K.

Przy kolaudacji robót regulacyjnych na potoku Paleczce, które prowadzono przez lat kilka przy pomocy państwa i kraju z zastosowaniem tam systemu Seelinga, skonstatowano potrzebę dalszej regulacji tego potoku na długości 4 km. dla zabezpieczenia drogi Budzów-Zembrzyce, subwencyonowanej ze skarbu kraju i państwa.

Koszta tej regulacji bez kosztów materyałów, których bezpłatnie dostarcza zarząd dóbr Jego Ces. Wysokości Arcyksięcia Rainera, obliczyła komisja kolaudacyjna w r. 1903 na 18.000 K, z czego przypadłoby po połowie tj. po 9.000 K na kraj i państwo.

W przypuszczeniu, że c. k. Ministerstwo rolnictwa, które reskryptem z d. 28. stycznia 1904 l. 1.687 poleciło sekcji samborskiej opracować projekt, pokryje połowę kosztów, wstawił Wydział krajowy do preliminarza na r. 1905 pierwszą ratę 50% zasiłku krajowego w kwocie 4.500 K.

m) Na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w pow. Myślenickim, I. rata (z 3-lecia) 12.000 K.

Na prośbę gminy Sułkowice zarządziło c. k. Ministerstwo rolnictwa opracowanie projektu regulacji potoku Harbutówki i Gościbki, której koszta sekcja samborska c. k. oddziału leśno-technicznego obliczyła na 72.600 K.

Gdy ta regulacja ma na celu ochronę od zrywania i zaszutrowania wartościowych gruntów nadbrzeżnych, oraz zbudowanej drogi z Izdebnika do Budzowa, postanowił Wydział krajowy uchwałą z dnia 29. stycznia 1904 l. 45.786 przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na udzielenie 50% zasiłku w kwocie 36.300 K płatnego w trzech równych ratach rocznych po 12.100 K od r. 1905 do 1907 pod warunkiem, jeżeli c. k. Ministerstwo rolnictwa przyzna także 50% zasiłek z dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracje.

Reskryptem z d. 2. marca 1904 l. 36.563 zgodziło się w zasadzie na udzielenie żadanego zasiłku państwowego i poleciło wymienionej sekcji opracować szczegółowy projekt tak wcześnie, aby roboty mogły się rozpocząć w r. 1905, wskutek czego też Wydział krajowy wstawił pierwszą ratę zasiłku krajowego do preliminarza na r. 1905.

n) Na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna (pow. Nowy Targ) I. rata (z 2-lecia) 17.250 K.

Na prośbę gminy Łopuszna popartą przez Wydział krajowy poleciło c. k. Ministerstwo rolnictwa sekcji samborskiej c. k. oddziału leśno-technicznego opracować projekt zabudowania Łopusznianki, dopływu Dunajca, którego korekcya zapomocą kunety kamiennej wraz z wykupnem młyna kosztować będzie 69.000 K.

Z uwagi, że ta korekcya ma na celu ochronę od wylewów i zasypywania kamieniami gruntów i domów mieszkalnych, postanowił Wydział krajowy uchwałą z d. 9. lutego 1904 l. 99.533 przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na przyznanie 50% zasiłku w kwocie 34.500 K, płatnego w 2 ratach po 17.250 K w latach 1905 i 1906, pod warunkiem, jeżeli c. k. Ministerstwo rolnictwa udzieli na ten cel dalszego zasiłku w tej samej wysokości.

o) Na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, I. rata (z 3-lecia) 7.050 K.

Na prośbę gminy miejskiej Grybów, popartą przez Wydział krajowy, zarządziło c. k. Ministerstwo rolnictwa opracowanie projektu zabudowania potoku Czerwonego, które ma na celu ochronę gruntów i domów od zalewu i zanoszenia żwirem.

Do kosztów obliczonych przez sekcję samborską na 47.000 K przyczynić się ma miasto Grybów 10%, skarb kraju i państwa zaś zasiłkami 45% po 21.150 K.

Gdy wedle reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 31. października 1903 l. 25.399 zasiłek państwowy ma być wypłacony w 3 ratach, proponuje Wydział krajowy rozłożenie zasiłku krajowego również na 3 raty po 7.050 K, płatne w latach 1905 do 1907.

p) Na zabudowanie potoku Kąśnianki w pow. Grybowskiem 6.895 K.

Na prośbę kilku gmin i obszarów dworskich powiatu Grybowskiego, których komunikacje zostały w roku ubiegłym przerwane przez potok Kąśniankę, zarządziło c. k. Ministerstwo rolnictwa sporządzenie projektu zabudowania tego potoku za pośrednictwem sekcji Samborskiej c. k. oddziału leśno-technicznego.

Z proponowanych robót, których koszt obliczono na 60.800 K, uznało c. k. Ministerstwo rolnictwa za najnaglesze wykonanie 1.700 m. bież. ubez-

pieczeń brzegów, budowę 4 progów betonowych, tudzież zeskarpowanie i zalesienie urwisk kosztem 19.700 K i przyznało reskryptem z d. 8. kwietnia 1904. l. 9.609 na ten cel 35% zasiłek w kwocie 6.895 K pod warunkiem pokrycia reszty kosztów przez kraj i strony interesowane, tudzież zabezpieczenia konserwacyi w przyszłości przez interesowanych.

Uchwałą z dnia 24. maja 1904 l. 49.655 postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek na przyznanie w budżecie r. 1905 35% zasiłku kraj. w kwocie 6.895 K i wezwał równocześnie Wydział powiatowy w Grygowie do przedłożenia deklaracyi co do pokrycia 30% kosztów i konserwacyi robót.

r) Na przedłużenie kanału Malińskiego w gminach Tuszów i Chorzelów (pow. Mielec) 10.131 K.

Gminy Tuszów i Chorzelów tudzież obszar dworski Chorzelów zażądały zmiany trasy i przedłużenia rowu tak zwanego „Malińskiego“, który jest częściowo objęty projektem uzupełnienia obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim.

Sporządzony przez kierownika budowy projekt przewiduje przedłużenie kanału Malińskiego o 7,172 km. i wykonanie 2 rowów bocznych w Tuszowie na długości 1,24 km. kosztem preliminowanym na 30.393 K 41 gr.

Gdy te dodatkowe roboty mają na celu odwodnienie 1.015 morgów przeważnie gruntów ornych, postanowił Wydział krajowy uchwałą z dnia 8. kwietnia 1904 l. 27.157 przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek na przyznanie 33 $\frac{1}{3}$ % zasiłku krajowego w kwocie 10.131 K i wyjednać u c. k. Ministerstwa rolnictwa na ten cel dalszy zasiłek 33 $\frac{1}{3}$ % pod warunkiem, jeżeli strony interesowane zobowiążą się pokryć resztę kosztów i wykonane roboty utrzymywać własnym kosztem w należyłym stanie.

s) Na osuszenie pastwisk w gminie Radomyśl nad Sanem (powiat Tarnobrzeg) 4.600 K.

Na prośbę gminy Radomyśl nad Sanem popartą przez Wydział powiatowy Tarnobrzegi zarządził Wydział krajowy sporządzenie projektu osuszenia 350 morgów pastwisk w tej gminie, którego koszta obliczono na 13.800 K.

Gdy Rada gminna uchwałą zatwierdzoną przez Reprezentacyę powiatową zobowiązała się pokryć $\frac{1}{3}$ część kosztów i wykonane roboty własnym kosztem utrzymywać, postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek na przyznanie 33 $\frac{1}{3}$ % zasiłku krajowego w kwocie 4.600 K i odniósł się odezwą z dnia 27. grudnia 1903 l. 99.539 do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa dalszego 33 $\frac{1}{3}$ % zasiłku państwowego.

t) Na wykonanie rowów osuszających w gminie Lisia góra (powiat Tarnów) 8.816 K.

Gmina Lisia góra postanowiła przystąpić do wydrenowania 161,8 ha gruntów ornych i osuszenia 10,6 ha łąk, na który to cel uzyskała z powia-

towej dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye i z dotacyi krajowej na drenowanie gruntów włościańskich $33\frac{1}{3}\%$ zasiłki.

Dla umożliwienia tego drenowania okazuje się potrzeba wykonania rowów odwodniających, obok przedłużenia regulacyi potoku Czarny kosztem 22.040 K, który to koszt zaproponowano pokryć po połowie ze skarbu kraju i państwa, do którego jednak c. k. Ministerstwo rolnictwa w reskrypcie z dnia 28. grudnia 1903 l. 23.626 przyczynia się tylko 40% zasiłkiem. Ponieważ z reguły kraj przyczynia się do kosztów mniejszych robót melioracyjnych w tym samym stosunku, co skarb państwa, postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek na przyznanie 40% zasiłku na wykonanie rowów osuszających w gminie Lisiągóra w kwocie 8.816 K i tę kwotę wstawił do preliminarza krajowego na r. 1905.

u) Na budowę wodociągu w Zmigrodzie 15.333 K.

Uchwałą z dnia 9. lipca 1901 odstąpił Wysoki Sejm petycyę l. s. 896 Zwierzchności gminnej w Zmigrodzie o udzielenie subwencyi na budowę wodociągów w Zmigrodzie Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

Wskutek tej uchwały wezwał Wydział krajowy zwierzchność gminną w Zmigrodzie do oświadczenia się co do pokrycia kosztów zamierzonej budowy wodociągu, które wedle projektu kierownika jasielskiej ekspozytury krajowego biura melioracyjnego wynosić mają 46.000 K. Przytem zawiadomił Wydział krajowy gminę, że wobec trudności dostarczenia wody dla gminy położonej na wysokim pagórku gotów jest przedłożyć Wysokiemu Sejmowi i c. k. Ministerstwu rolnictwa wniosek na przyznanie $33\frac{1}{3}\%$ zasiłków, jeżeli gmina zobowiąże się pokryć $\frac{1}{3}$ część kosztów i wykonane roboty własnym kosztem utrzymywać.

Gdy gmina uchwałą Rady zatwierdzoną przez Wydział powiatowy jasielski zobowiązanie to przyjęła, wstawił Wydział krajowy $33\frac{1}{3}\%$ zasiłek krajowy w kwocie 15.333 K do preliminarza na rok 1905 i odniósł się odezwą z dnia 29. lutego r. 1904 l. 20.869 do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie $33\frac{1}{3}\%$ subwencyi państwowej u c. k. Ministerstwa rolnictwa, które w podobnych wypadkach udziela zasiłku dla gmin w krajach alpejskich tak z funduszu melioracyjnego, jak i z dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye.

w) Na regulacyę potoków w gminach Gorajowice, Brzyszczyki, Hankówka i Warzyce (pow. Jasło) 12.100 K.

Dla osuszenia gruntów w gminach Brzyszczyki, Hankówka i Gorajowice o powierzchni 234,78 ha, tudzież drenowania 193,04 ha gruntów włościańskich w gminie Warzyce pow. jasielskiego zawiązaną została spółka wodna.

Koszta regulacyi potoków w pierwszych trzech gminach wynoszą wedle projektu jasielskiej ekspozytury kraj. biura melioracyjnego 24.300 K, koszta zaś drenowania gruntów włościańskich w Warzycach 49.600 K, oprócz kosztów rowu odpływowego w kwocie 8.000 K, razem 81.900 K.

Uchwałą z dnia 11. marca 1904 l. 17.039 postanowił Wydział krajowy pokryć $\frac{1}{3}$ część kosztów drenowania w Warzycach z dotacyi na drenowanie gruntów włościańskich, oraz przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek na przyznanie $33\frac{1}{3}\%$ zasiłku na osuszenie gruntów w Brzyszczkach, Hankówce i Gorajowicach w kwocie 8.100 K i na pokrycie połowy kosztów rowu odpływowego w Warzycach w kwocie 4.000 K, razem 12.100 K i równocześnie odniósł się do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa dalszego zasiłku w tej samej wysokości z państwowej dotacyi dyspozycyjnej na popieranie mniejszych melioracyj.

W przypuszczeniu, że c. k. Ministerstwo rolnictwa udzieli proponowanego zasiłku, wstawił Wydział krajowy powyższy zasiłek krajowy (12.100 K) do preliminarza na r. 1905.

X) 30% zasiłek na pokrycie niedoboru spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy (w myśl uchwały sejmowej z d. 31. października 1903) 4.807 K.

Wyjaśniono w I. części niniejszego sprawozdania.

Y) Na osuszenie łąk włościańskich w gminie Niemstów (pow. Cieszanów) 4.500 K.

Na podstawie projektu Jarosławskiej expozytury kraj. biura melioracyjnego zawiązała się w gminie Niemstów spółka wodna dla osuszenia 200 morgów zabagnionych łąk, którego koszta obliczono na 13.500 K.

Gdy spółka wodna uzyskała konsens władzy politycznej na wykonanie robót, postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek na udzielenie $33\frac{1}{3}\%$ zasiłku w kwocie 4.500 K. i odniósł się odezwą z d. 26. maja 1904 l. 49.610 o wyjednanie takiego samego zasiłku państwowego u c. k. Ministerstwa rolnictwa.

Z) Na osuszenie pastwiska w gminie Szczeploty (pow. Jaworów) 1.700 K.

Na prośbę gminy Szczeploty popartą przez Wydział powiatowy w Jaworowie zarządził Wydział krajowy sporządzenie projektu osuszenia 115 morgów pastwiska gminnego, którego koszta obliczono na 5.100 K.

Gdy Rada gminna uchwałą zatwierdzoną przez Reprezentację powiatową zobowiązała się pokryć $\frac{1}{3}$ część kosztów i wykonane roboty kosztem gminy w należytem stanie utrzymywać, postanowił Wydział krajowy wstawić $33\frac{1}{3}\%$ zasiłek krajowy do preliminarza na r. 1905 i odniósł się odezwą z d. 21. lipca 1904 l. 69.005 do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie zasiłku państwowego w tej samej wysokości.

aa) Do dyspozycji Wydziału krajowego 40.000 K.

jak na r. 1904.

Uchwalając tę pozycją w wysokości przez Wydział krajowy proponowanej uzyskał Wys. Sejm dla kraju udział w państwowej dotacji dyspozycyjnej na popieranie mniejszych melioracyi w kwocie 285.121 K, razem zaś z subwencją wypłacaną z tej dotacji na utrzymanie kraj. biura melioracyjnego i inżyniera dla kultury torfowisk (16.000 + 2.000 = 18.000 K) **303.121 K**

Ponieważ wstawiona do preliminarza państwowego na 1904 dotacja na drobne melioracje wynosi 1,157.000 K., zatem przy tej samej wysokości dotacji państwowej w r. 1905 udział kraju wyniesie okragło 26,2% (w r. 1904 wynosił ten udział 214.111 K, czyli zaledwie 18,5%) podczas gdy w stosunku do powierzchni gruntów, uprawnych w Galicyi (ról i łąk) udział ten wynosił 34,12%.

W poz. 268. preliniuje Wydział krajowy na doświadczenia z kulturą torfowisk zasiłki w łącznej kwocie 5700 K, w porównaniu z dotacją uchwaloną na r. 1904 (6.980 K) mniej o 1.280 K.

Mianowicie odpadł jednorazowy zasiłek na osuszenie torfowiska w gminie Peczenia w kwocie	1.880 K
tudzież zasiłki na pola doświadczalne w Rzęśnie polskiej	500 „
i Wolicy baryłowej	100 „
razem	<u>2.480 K</u>

a natomiast wstawiono na dwa nowe pola doświadczalne w perymetrze górnej Trześniówki (w Jadachach)	500 K
i w perymetrze bagien Rzemieńskich	500 „
tudzież na stację w Jaworznie, gdzie roboty w roku bieżącym mają być rozpoczęte, dalszy zasiłek	200 „
razem	<u>1.200 K</u>

Zauważa się przytem, że gdy właściciel dóbr Wysocka (pow. Brody) zrzekł się subwencji na pole doświadczalne, subwencją tę przeznaczono na pole doświadczalne w Ohładowie w perymetrze regulacji Pustej (Radosławki) i z tego powodu preliniuje się drugą ratę zasiłku krajowego 500 K dla Ohładowa, zamiast dla Wysocka.

IV. Obecny stan państwowego funduszu melioracyjnego.

Wedle preliminarza państwowego funduszu melioracyjnego na r. 1903 (alegat 1.787 stenogr. protokołu Izby posłów — XVII. sesya 1903) przyszło w roku ubiegłym do skutku 59 nowych przedsięwzięć melioracyjnych (z tego 6 w Austrii dolnej, 2 w Austrii górnej, 5 w Salzburgu, 2 w Styrii, 1 w Krainie, 5 w Tyrolu, 4 we Vorarlbergu, 27 w Czechach, 5 w Galicyi a 2 w Dalmacji), mianowicie :

Liczba porząd.	Nazwa przedsiębiorstwa	Koszt całego przedsiębiorstwa	Zasiłek z funduszu melioracyjnego	
		koron	%	koron
a) Austria dolna :				
1	Odwodnienie w Sieghartsreith	48.000	30 20*)	10.500
2	" " Unter-Markersdorf	24.400	20	4.880
3	" " Nieder-Tellabrunn	17.000	20	3.400
4	" " Platt i Wetzelsdorf	41.600	30 20	9.580
5	Regulacja potoku Zaya	312.000	40	124.800
6	Odwodnienie w Seibersdorf i Reisenberg	250.000	30 20	63.000
b) Austria górna :				
7	Regulacja rzeki Rodl	78.400	50	39.000
8	Zabudowanie potoku Haselgraben	84.000	50	42.000
c) Salzburg :				
9	Uzupełnienie zabudowań na młynówce Niedernsiller	26.000	50	13.000
10	Zabudowanie potoku Stubache	58.000	50	29.000
11	" " Sturmbach	119.600	50	59.800
12	" " Fischbach	246.000	50	123.000
13	" " Pirtendorfer-Bach	30.000	50	15.000
d) Styrya :				
14	Regulacja rzeki Kainach	37.000	45	16.650
15	Zabudowanie potoku Schwarzenbach	107.000	50	53.500
e) Kraina**)				
16	Uzupełnienie regulacji potoku Neuring	276.000	50	138.000
f) Tyrol**)				
17	Zabudowanie potoku Chiavona	91.000	50	45.500
18	" " Ederbach pod Ötz	166.000	40	66.400
19	" " Sautenser Muhre	70.000	40	28.000
20	Dodatkowy zasiłek na budowę zapory S. Giorgio na potoku Avisio	66.000	50	33.000
21	Nawodnienie lewego brzegu pot. Avisio	76.000	50	38.000
g) Vorarlberg :				
22	Regulacja potoku Emmerbach	110.000	50	55.000

*) 20% na drenowanie.

**) Projekty ustaw przez Sejmy jeszcze nie były uchwalone.

Liczba porząd.	Nazwa przedsiębiorstwa	Koszt całego przedsiębiorstwa	Zasilek z funduszu melioracyjnego	
		koron	%	koron
23	Budowle ochronne na Frutz	70.200	50	35.100
24	Regulacja kanału Koblach	250.000	30	75.000
25	Regulacja potoku Ratzbach	116.000	50	58.000
h) Czechy:				
26	Regulacja potoku Brodeckiego	487.339	30	144.657
27	„ rzeki Cydliny	937.260	20	
28	Melioracja gruntów spółki wodnej Postrum	109.000	20	23.940
29	Osuszenie gmin Brzezowa i Wykań	113.665	30	24.486
30	Regulacja potoku Brzystańskiego	100.680	20	
31	„ górnej Łaby i Małej Łaby	2,568.000	50	1,284.000
32	„ górnej Upy	3,432.000	50	1,716.000
33	Melioracja gruntów w gminie Stary Przerów i 5 innych gminach	744.175	30	174.256
34	Readaptacja rzeki Mrliny w gminie Westec	97.150	20	
35	Zabudowanie pot. Gold i Otschchauerbach	180.000	30	29.145
36	Regulacja potoku Peczyckiego	297.798	50	90.000
37	Odwodnienie gruntów w Plass	91.698	30	
38	Regulacja potoku Serpina	598.600	20	18.340
39	„ „ Rakonickiego	95.689	30	179.580
40	„ „ Psarskiego	68.117	30	28.707
41	„ „ Zahornickiego	896.276	30	17.594
42	Odwodnienie gruntów w Dublebie	70.346	30	196.803
43	Regulacja potoku Grzywickiego	42.400	20	
44	Odwodnienie gruntów w Jabkonicach	179.960	30	14.069
45	„ „ w Korycan	476.550	20	12.720
46	„ „ w Kratenem	188.475	20	35.992
47	Melioracja gruntów Altwasser-Chojezt-Pisek (spółka wodna)	250.160	30	95.310
48	Odwodnienie w gminach Raczan i Libnowieś	169.959	20	40.835
49	„ w gminie Kosorzyc	198.957	20	58.546
50	Melioracja gruntów w Wossek	151.230	20	38.941
51	Odwodnienie gruntów w gminie Rejszyc	65.621	20	39.791
52	„ „ „ Lusztenic	98.340	30	37.220
			20	
			30	13.124
			20	20.303
i) Galicya:				
53	Zabudowanie i zalesienie debr w gminie Mikołajów pow. Żydaczowskiego	140.500	45	63.225

Liczba porząd.	Nazwa przedsiębiorstwa	Koszt całego przedsiębiorstwa		Zasiłek z funduszu melioracyjnego	
		koron	%	koron	
54	Zabudowanie i zalesienie debr w gminie Zniesienie pow. Lwowskiego	160.000	35	56.000	
55	Uzupełnienie obwałowania Wisły od Niepołomic do ujścia Raby	3,481.200	40	1,392.480	
56	Kolmatacyja bagien nadniestrzańskich	3,800.000	40	1,520.000	
57	Uzupełnienie obwałowania Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej	4,500.000	40	1,800.000	
k) Dalmacya:					
58	Zabudowanie potoku Trappano	45.000	50	22.500	
59	" " Grgiwica	320.000	50	160.000	
Razem		27,926.285	—	10,891.858	
do roku 1902 włącznie		127,411.145	—	45,860.319	
Ogółem		155,337.430	—	56,752.177	

Z powyższej sumy 155,337.400 K. przypada na przedsiębiorstwa galicyjskie 55,517.066 K. (wobec 43,435.366 K. w r. 1902) zapewniony zaś dla tych przedsiębiorstw zasiłek z państwowego funduszu melioracyjnego do r. 1903 włącznie 17,649.957 K. czyli 31,1% zaangażowanej sumy 56,752.177 K. (wobec 33,65% w r. 1900, 31,83% w r. 1901, a 27,95% w r. 1902).

We lle preliminarza państwowego funduszu melioracyjnego na r. 1904 (aleg. 2.019 stenogr. protokołów Izby posłów — XVII sesya 1904) przyszło w r. 1904 do skutku dalszych 55 nowych przedsiębiorstw melioracyjnych (z tego: 3 w Austrii dolnej, 4 w Austrii górnej, 3 w Salzburgu, 3 w Styryi, 5 w Karyntyi, 23 w Tyrolu, 2 we Vorarlbergu, 2 w Czechach, 3 na Morawie, 1 na Szląsku, 3 w Galicyi, 1 na Bukowinie i 2 w Dalmacyi), mianowicie:

Liczba porząd.	Nazwa przedsiębiorstwa	Koszt całego przedsiębiorstwa		Zasiłek z funduszu melioracyjnego	
		koron	%	koron	
a) Austria dolna:					
1	Odwodnienie gruntów w gminie Stadt-Kastendorf	37.000	20	7.400	
2	Regulacyja rzeki Kamp w gminie Gobelsburg	59.500	40	23.800	
3	Regulacyja rzeki Traissu w gminie Wilhelmsburg, Göblasbruck i Kreisbach	191.000	40	84.235	

Liczba porząd.	Nazwa przedsiębiorstwa	Koszt całego przedsiębiorstwa	Zasiłek z funduszu melioracyjnego	
		koron	%	koron
37	Regulacja dolnego biegu potoku Karlin	158.000	37 1/2	59.250
38	Budowle ochronne na Chiese	40.000	50	20.000
39	Zabudowanie potoków w gminie Lavant	32.850	50	16.425
40	„ „ Rivo-Cameraso	56.000	50	28.000
41	„ „ Rieder	36.000	50	18.000
g) Vorarlberg:				
42	Regulacja rzeki Ill	97.000	50	48.500
43	„ potoku Klausbach w gminie Klaus	115.000	50	57.500
h) Czechy:				
44	Dalszy zasiłek na regulację Louczny	306.463	30	91.939
45	Regulacja potoku Maudan	779.434	30	233.830
i) Szlązk:				
46	Regulacja Olzy w gminach Altstadt i Kąkolna	134.000	50	67.000
k) Galicya:				
47	Regulacja potoku Błotni	1,288.000	30	386.400
48	Podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa	900.000	50	450.000
49	Podwyższenie prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami	1,100.000	50	550.000
l) Morawa:				
50	Uzupełnienie regulacji Beczwy	4,012.500	50	} 1,288.490
51	Regulacja rzeki Blatta	630.000	30	
52	Drenowanie w Brześciu	145.000	20	29.000
m) Bukowina:				
53	Zabudowanie potoków w dorzeczu Mołdawy	1,094.365	50	547.183
n) Dalmacya:				
54	Zabudowanie potoku Dubska-Druga	46.000	50	23.000
55	„ „ Rivina-Jaruga	250.000	50	125.000
- Razem		19,761.869	—	8,469.682
do r. 1903 włącznie		165,337.480	—	56,752.177
Ogółem		175,099.299	—	65,221.859

Z powyższej sumy 175,099.299 K. przypada na kosztą przedsięwzięciw galicyjskich 58,805.066 K. (wobec 55,517.066 K. w r. 1903), zapewniony zaś dla tych przedsięwzięciw zasiłek z państwowego funduszu melioracyjnego 19,036.357 K. czyli 29,187% zaangażowanej sumy 65,221.859 K. (wobec 31,1% w r. 1903).

Na galicyjskie przedsięwzięcia wstawiono do preliminarza państwowego funduszu melioracyjnego na r. 1904 następujące zasiłki:

1) na regulację Białą	127.080,32 K.
2) na regulację Dniestru od Rozwadowa do Żurawna	42.666,66 "
3) na zabudowanie potoków w dorzeczu Dniestru	40.400,— "
4) na regulację górnego Dniestru	65.714,— "
5) na kolmatację bagien naddniestrzańskich	80.000,— "
6) na regulację Bugu	29.700,— "
7) " " Łomnicy	39.808,32 "
8) " " Soły	39.777,76 "
9) na obwałowanie Wisły i Wisłoki	89.740,— "
10) na obwałowanie lewego brzegu Wisły w pow. Krakowskim	32.661,— "
11) na obwałowanie prawego brzegu Wisły od Podgórzrza do Niepołomic	24.800,— "
12) na obwałowanie Wisły w pow. Dąbrowskim	90.000,— "
13) " " lewego brzegu Dunajca od ujścia Węćkówwki do Bogumiłowic	26.000,— "
14) na regulację Nowego Brnia	23.962,50 "
15) " " potoku Pustej (Radosławki)	24.960,— "
16) " " górnego Łęgu	30.000,— "
17) na zabudowanie debr w Mikołajowie	21.075,— "
18) na regulację potoku Błotni	27.600,— "
19) na podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od Białuchy do granicy	45.000,— "
20) na podwyższenie prawego wału nadwiślańskiego od Podgórzrza do Niepołomic	45.000,— "
Razem	<u>945.945,56 K.</u>

co wobec sumy preliminarzowanej na wszystkie przedsięwzięcia w całym państwie (z wyłączeniem wydatku 143.000 K. na utrzymanie c. k. oddziału leśno-technicznego) 4,049.123 K. 89 gr. przedstawia 23,36%.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy przedkłada następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 2. września 1904 l. 80.701 o melioracyach Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubryce IX. pozycyi 267 wydatków na rok 1905 następujące zasiłki:

a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908)	2.800 K.
b) na konserwację osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914)	1.200 "
c) na drenowanie gruntów włościańskich, V. rata (z 10-lecia)	50.000 "

d) na zabudowanie potoków Bzinka i Szabelnia w pow. Żółkiewskim (zasilek dodatkowy)	10.000 K.
e) na regulację potoku Szkła pod Łazami i Charytanami, II. rata (z 3-lecia)	6.389 „
f) na osuszenie gruntów w gminie Włodzimirce (pow. Żydaczów), II. rata (ostatnia)	7.500 „
g) na ustalenie usuwisk górskich w gminach Młynne i Jaworzna pow. Limanowskiego	15.250 „
h) na zabudowanie potoku Byczynka w pow. Chrzanowskim	17.000 „
i) na zabudowanie potoku Psarka w pow. Chrzanowskim, I. rata (z 2-lecia)	17.200 „
k) na zabudowanie potoku Wątrobowego w dorzeczu Skawy	8.000 „
l) na regulację potoku Paleczki	4.500 „
m) na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w pow. Myślenickim, I. rata (z 3-lecia)	12.100 „
n) na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna (pow. Nowy Targ) I. rata (z 2-lecia)	17.250 „
o) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, I. rata (z 3-lecia)	7.050 „
p) na zabudowanie potoku Kaśniianki w pow. Grybowskiem	6.895 „
r) na przedłużenie kanału Malińskiego w gminach Tuszów i Chorzelów (pow. Mielec)	10.131 „
s) na osuszenie pastwisk w gminie Radomyśl nad Sanem (pow. Tarnobrzeg)	4.600 „
t) na wykonanie rowów osuszających w gminie Lisia-góra (pow. Tarnów)	8.816 „
u) na budowę wodociągu w Żmigrodzie	15.333 „
w) na regulację potoków w gminach Gorajowice, Brzyszczyki, Hankówka i Warzyce (pow. Jasło)	12.100 „
x) 30% zasilek na pokrycie niedoboru spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy (w myśl uchwały sejmowej z dnia 31. października 1903)	4.807 „
y) na osuszenie łąk włościańskich w gminie Niemstów (powiat Cieszanów)	4.500 „
z) na osuszenie pastwiska w gminie Szczepłoty (pow. Jaworów)	1.700 „
aa) do dyspozycji Wydziału krajowego	40.000 „
Ogółem	<u>285.121 K.</u>

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rubryce IX. poz. 268 wydatków na r. 1905 następujące zasiłki:

1. w	Korzenicy	500	K
2. "	Grzędzie	500	"
3. "	Derewni	500	"
4. "	Byszowie	500	"
5. "	Jaworznie	200	"
6. "	Jadachach	500	"
7. "	Rzochowie	500	"
8. "	Ohladowie	500	"
9. w	perymetrze bagien Stojanowskich (na gruntach włościańskich)	1.000	"
10. w	perymetrze bagien Oleskich (na grun- tach włościańskich)	1.000	"
							<hr/>	
						Ogółem	5.700	K.

IV. Sejm uchwała załączone % projekty ustaw:

- 1) o regulacji rzeki Wereszycy z dopływami;
- 2) o uzupełnieniu regulacji Wisłoka i Pielnicy z dopływami;
- 3) o osuszeniu bagien Rzemieńskich.

V) Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce IX, dziale B) na rok 1904 do końca lutego 1906, takichże zaś kwot preliminowanych na rok 1905 do końca lutego 1907.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Tadeusz Pilat w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Odpis odezwy Wydziału krajowego z d. 9. lipca 1904 l. 66.816 do c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie.

Reskryptem z dnia 27. maja l. 11.988 intymowanym tamtejszą odezwą z d. 29. czerwca 1904 l. 7.412/pr. oznajmiło c. k. Ministerstwo rolnictwa, że nie może na razie zająć stanowiska wobec przedłożonego tutejszą odezwą z dnia 26. lutego 1904 l. 2.408 projektu podwyższenia prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami, gdyż w projekcie tym nie uwzględniono przeprowadzonych pomiarów wielkiej wody z r. 1903, a zarazem zwróciło to Ministerstwo projekt techniczny z tą uwagą, że powzięcie decyzji zastrzega sobie aż do ukończenia studyów nad wielką wodą Wisły pod Krakowem przez c. k. centralne biuro hydrograficzne, w którym to celu c. k. Namiestnictwo reskryptem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 9. stycznia 1904 l. 41.577 wezwane zostało do przedłożenia wyników odnośnych pomiarów.

Równocześnie upoważniło c. k. Ministerstwo rolnictwa Wydział krajowy do zbudowania wału w Podgórzu w miarę rozporządzalnych środków przyznanych ustawą z d. 26. września 1900 Dz. u. kr. Nr. 101, jednakże nie do wysokości obecnie projektowanej (+1,4 m. ponad niweletę pierwotną), jak o to prosił Wydział krajowy w odezwie z d. 15. kwietnia 1904 l. 37.762, lecz na razie do wysokości pierwotnie projektowanej a wedle możliwości do 0,5 m. nad poziom wody wielkiej obserwowanej w r. 1903.

Co się tyczy uwzględnienia wyniku pomiarów wielkiej wody z r. 1903 w projekcie technicznym, zauważamy, że w sprawozdaniu technicznym wyraźnie zaznaczono, że pomiar wielkiej wody z d. 14. lipca 1903 dokonany został we dwa dni po kulminacji przy wodzie opadającej (o mniejszym spadzie i o mniejszej chyżości niż przy wodzie wzbierającej) i z tego powodu musiał dać za małą ilość wody, nadto zaś pomiar ten wykonany został przy stanie +3,50 wodoskazu krakowskiego, a więc przy stanie niższym od wielkiej wody z 12. lipca 1903 o 1,02 m, a niższym od wielkiej wody z r. 1813 o 1,59 m, wskutek czego wynik tego pomiaru (1.543,5 m³ przy stanie +3,50) nie może być przyjęty dla obliczenia wielkiej wody z r. 1813, jak to słusznie przepisuje §. 47. wydanej w r. 1903 przez c. k. centralne biuro hydrograficzne instrukcyi: „Grundsätzliche Bestimmungen über die Durchführung hydrometrischer Erhebungen“. Z tego też powodu obliczono ilość wielkiej wody nie z pomiaru w r. 1903 dokonanego, lecz według wzorów Iszkowskiego, tudzież z przekroju poprzecznego pod Dębnikami i spadu, a dla kontroli porównano otrzymane wyniki z ilością wielkiej wody zaleconą przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych dla obwałowania Wisły na Szlaku.

Budowę wału od mostu kolei państwowej w Podgórzu do Płaszowa na długości 2.777 m. uważa Wydział krajowy za sprawę bardzo nagłą i dlatego kilkakrotnie odnosił się do c. k. Prezydyum o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa zezwolenia na bezwzględne rozpoczęcie tej budowy, jednakże nie według niwelety pierwotnej, która w roku 1903 okazała się za niską, bo woda równała się z koroną zrekonstruowanych według tej niwelety wałów, a nawet przez koronę się przelewała, lecz według niwelety o 1,4 m. wyższej zaprojektowanej po powodzi w roku ubiegłym.

Rozpoczęcia budowy wału z niweletą zastosowaną do poziomu wielkiej wody z r. 1903, lub 0,5 m. nad ten poziom, nie uważa Wydział krajowy za właściwe, gdyż po zbudowaniu takiego wału musiałby po ostatecznym ustaleniu niwelety przystąpić do jego podwyższania, a więc do ponownego przeprowadzania wykupna gruntów i nadsypywania od strony ładu, która to robota jest znacznie droższa, aniżeli budowa nowego wału.

Przedewszystkiem bowiem wielka woda z r. 1903 nie dorównywa wielkiej wodzie z r. 1813, która w myśl decyzji c. k. Ministerstwa rolnictwa wydanej na podstawie opinii departamentu wodnego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 19. czerwca 1889 l. 8.760 ma być wziętą za podstawę dla unormowania niwelety wałów nadwiślańskich; — a powtóre gdyby nawet woda z roku 1903 równała się co do ilości wodzie z r. 1813, to obserwowany w r. 1903 poziom wody w Podgórzu, gdzie niema obustronnych wałów, nie może być przyjęty za normę do budowy wałów, gdyż, jak wiadomo, poziom wielkiej wody przez obwałowanie znacznie się podnosi (między Dunajcem a granicą państwa wynosi to podwyższenie zwierciadła wielkiej wody spiętrzanej obustronnymi wałami około 0,7 m).

Że poziom wielkiej wody z r. 1903 jest znacznie niższy, a tem samem ilość tej wody mniejsza od wielkiej wody z 1813, okazuje się z porównania ich wysokości, mianowicie: w km. 0,0 (ujście Przemszy) poziom wielkiej wody z r. 1903 był niższy od poziomu wielkiej wody z r. 1813 o 0,4 m.; — od km. 4,0 do 16,0 o 0,10 do 0,15 m.; — w km. 21,0 o 0,90 m.; — w km. 31,5 o 1,30 m.; — w km. 33,0 o 0,50; — w km. 48 o 0,40 m.; w km. 52,0 o 0,60 m.; — w km. 53,0 o 0,70 m.; — w km. 56,0 o 0,40 m.; w km. 60,0 o 1,30 m.; — w km. 63,0 o 1,50 m.; — przy wodoskazie w Tyńcu o 1,45 m.; w km. 64 o 1,55 m.; — w km. 68,0 o 1,55 m.; — w km. 72,0 o 1,25 m.; — w km. 77,0 o 0,95 m.; w km. 80,0 o 0,30 m.

Wyjątkowo wznosił się poziom wielkiej wody z r. 1903 powyżej Krakowa ponad wielką wodę z r. 1813 tylko na 2 przestrzeniach:

1) W km. 39,0 na 0,30 w Chrząstowicach (od km. 37 do 43 woda z r. 1903; od Łączan do Brzeźnicy była równą lub wyższą od wody z r. 1813) z powodu przedłużenia się serpentyn i spiętrzenia zbudowanym po r. 1813 wałem w Czernichowie;

2) w km. 51,0 w Pozowicach na 0,15 m. z powodu przedłużenia się serpentyn i zbudowanych po r. 1813 wałów w Facimiechu i Wołowicach.

Poniżej Krakowa od km. 82,0 w dół, gdzie już po obu stronach wały zbudowano, mimo lokalnego pogłębienia Wisły pod Krakowem, które przy wysokim stanie woda wyrównuje, wielka woda z r. 1903 równała się z poziomem wielkiej wody z r. 1813 z powodu spiętrzenia wywołanego obwałowaniem (poziom wielkiej wody z r. 1903 był wyższy od wody z r. 1813 w km. 83, 86, 88 i 91 o 0,10 m., a w km. 92 o 0,15 m., w km. 82, 84 i 94 był równy z wodą z r. 1813, zresztą zaś niższy od r. 1813 zwłaszcza na tej przestrzeni, gdzie lewego wału w powiecie krakowskim jeszcze nie zbudowano).

Gdyby wielka woda z r. 1903 była równą co do ilości z wodą r. 1813, to poziom jej powinienby się równać, a nawet przewyższać wodę z r. 1813 w km. 102 w Niepołomicach, gdzie dno podniosło się wskutek przekopów powyżej wykonanych i obecnie nawet mała woda jest wyższą od wody z r. 1851—2 o 0,13 m.

Tymczasem przeprowadzona niwelacja okazała, że w km. 102, gdzie w r. 1903 woda tylko połową profilu inundacyjnego przepływała (gdyż prawy wał nadwiślański od ujścia Podlężówki do Mszczęcina nie był przerwany, ani przelany), poziom wielkiej wody z r. 1903 był niższy od poziomu z r. 1813 o 0,40 m.

Na podstawie tego wyjaśnienia Wydział krajowy uprasza ponownie c. k. Namiestnictwo o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa upoważnienia do bezzwłocznego podjęcia budowy prawego wału nadwiślańskiego w Podgórzu według zaprojektowanej obecnie niwelety o 1,40 m. wyższej na stosunkowo krótszej przestrzeni 2.777 m., która to budowa winna być z jak największym pospiechem wykonaną, celem ochrony całej prawobrzeżnej niziny nadwiślańskiej od zalewu — przyczem Wydział krajowy nadmienia, że gdyby nawet obliczenia c. k. centralnego biura hydrograficznego doprowadziły do niwelety nieco niższej, co wobec podanych przez to biuro ilości wody dla projektu kanału spławnego okazuje się nieprawdopodobnem, to ewentualny koszt tej nadwyżki nasypu ze względu na bardzo krótką przestrzeń będzie nieznaczny, a w porównaniu ze szkodą, jakąby jednorazowy wylew Wisły z powodu tego braku wału wyrządził, nawet minimalny.

**Odpis pisma Wydziału krajowego z dnia 1. lutego 1904
l. 108214/903. do c. k. Ministerstwa rolnictwa.**

Unter den Mitteln zur Bekämpfung und Linderung der nunmehr seit einem Vierteljahrhundert andauernden Agrarkrisis kann wol die Hebung der landwirtschaftlichen Production durch Ent- und Bewässerung der Grundstücke, als eine Maassnahme angesehen werden, die am sichersten zum Ziele führt, und von den Einflüssen der auswärtigen Agrarpolitik unabhängig ist. Insbesondere die Entwässerung mittelst der Drainage ist in hohem Grade geeignet, die Ertragsfähigkeit von Ackern zu erhöhen, und die Sicherheit der Erträge zu gewährleisten. Dies gilt noch mehr als irgendwo in Galizien, dessen nach Norden hin offene Lage und wesentlich kürzere Vegetationsperiode einen raschen Abfluss des Wassers behufs Inangriffnahme der Feldarbeiten gebieterisch erfordert.

Mit Ausnahme der podolischen, und einiger angrenzenden Bezirke mit durchlässigem Boden an der Ostgrenze des Landes bedürfen, alle sonstigen Gegenden Galiziens der Entwässerung mittelst Gräben oder Drainröhren, und haben die durchgeführten Meliorationen dieser Art überall die besten Resultate geliefert.

Mit der Drainage wurde in Galizien schon vor einem halben Jahrhundert zu Anfang der fünfziger Jahre des vorigen Jahrhunderts begonnen, zunächst auf grossen Gütern, welche den Weg zum Fortschritte wiesen, so in der Herrschaft Żywiec, Seiner Kaiserl. Hoheit des Erzherzogs Albrecht, auf den Herrschaften Krzeszowice und Łańcut des Grafen Potocki, endlich auf dem Gute Morszyn, damals dem Franz Smolka gehörig.

Nach Anstellung je eines Landesculturs Ingenieurs bei den beiden Landwirtschaftsgesellschaften im Jahre 1872, noch mehr aber nach Errichtung des Landes-Meliorations-Bureau beim gal. Landesausschusse im Jahre 1872, wuchs die Ausdehnung der drainirten Flächen zunächst langsam, dann aber immer stärker. Namentlich wurde die Durchführung von Drainagen, durch den Landtagsbeschluss vom 6. April 1892 gefördert, wornach sowohl Private, als auch Gemeinden für die Aufnahmen und die Ausarbeitung der Projekte seitens des Landesmeliorationsbureau keine Vergütung zu leisten haben, falls sie die Ausführung der Arbeit innerhalb dreier Jahre von der Einhäudigung des Projektes an gerechnet, begonnen haben.

Eine weitere Förderung erfuhr die Drainage in Galizien dadurch, dass das k. k. Ackerbau-Ministerium und die Landesvertretung beschlossen haben, bei Entwässerungsunternehmungen der Kleingrundbesitzer, oder der aus solchen Besitzern gebildeten Wassergenossenschaften von Fall zu Fall je ein Drittel, der vom Landesmeliorationsbureau berechneten Kosten aus dem Staatsschatze und dem Landesfonde zu bestreiten.

Diese Maassnahme hat insbesondere im mittleren Vorgebirge des westlichen Galiziens, vor allem in den Bezirken Jasło und Krosno, einen bedeutenden Aufschwung der

Drainage auf bäuerlichen Grundstücken zur Folge gehabt. Trotz aller dieser Erleichterungen, und der unverkennbaren Fortschritte in den letzten Jahren, steht die bisher drainirte Fläche noch immer in einem auffallenden Missverhältnis zu derjenigen, welche einer Erhöhung des Ertrages durch Drainage fähig, und bedürftig ist.

Diese Fläche der Äcker allein, welche der Drainage bedürfen, wurde im Jahre 1891 auf Grund der geologischen Erhebungen, und der damaligen Erfahrungen des Landesmeliorationsbureau auf 960 786 Hectare berechnet. (Beil. 70. zu den stenogr. Protocollen der Landtagssession 1892.) Die seitherigen Arbeiten des eben genannten Bureau haben dargetan, dass diese Ziffer zu niedrig gegriffen war und wird dieselbe nunmehr auf Grund genauer Kenntniss der Boden in den einzelnen Gegenden des Landes auf 1,775.609 Hectare berechnet. Von dieser Area, welche 45% vom Gesamtanmasse der Äcker mit 3,799.878 Hectaren bildet, waren nach den Akten des Landesmeliorationsbureau, und den bezüglich privater Arbeiten ergänzenden Berichten der Bezirksausschüsse drainirt: Bis zum Schlusse des Jahres 1893, 9 200 Hectar; (Stat. Mitteil. Bd. 15. H. 1.) bis zum Schlusse des Jahres 1902, 27.600 Hectar; (nach besonderen Erhebungen im Jahre 1903.)

Die letzten neun Jahre brachten somit eine Vermehrung der drainirten Fläche um 18.400 Hectare d. h. um 200%. Trotzdem beträgt die drainirte Fläche nur 1.5% derjenigen, die dieser Melioration bedürftig ist, und wenn es auch möglich wäre, dass einzelne von Privaten drainirte Grundstücke in die obige Summe nicht einbezogen wären, so kann der Prozentsatz der drainirten Grundstücke in keinen Falle 2% erreichen.

Die Ursache der im Verhältniss zum Bedürfnisse so geringen Ausdehnung der Drainage in Galizien, hegt gegenwärtig nur zum geringen Teile in dem Mangel an Verständnis für die Erschpriesslichkeit dieser Melioration, zum grössten Teile dagegen, in dem Mangel an Kapital zur Bestreitung der Kosten der Ausführung der Drainage. Die weitaus überwiegende Mehrzahl der Grundbesitzer ist bereits so verschuldet, dass an die Aufnahme eines gewöhnlichen in einer längeren Reihe von Jahren amortisierbaren Hypothekar-Darlehens unter billigen Bedingungen zu diesem Zwecke nur ausnahmsweise gedacht werden kann.

Von den Bestimmungen des Reichsgesetzes vom 6. Juli 1896 Nr. 144 R. G. Bl. über die Meliorationsdarlehen mit bürgerlicher Priorität wurde wegen der umständlichen und kostspieligen Bedingungen der Gewährung eines solchen Darlehens nur in ganz vereinzelt Fällen Gebrauch gemacht, und der gegenwärtigen Stand ist der folgende:

Es werden Drainagen ausgeführt, von den wolhabenden Eigentümern grosser Güterkomplexe, welche indessen schon in ziemlich bedeutendem Ausmasse drainirt sind, ferner von Kleingrundbesitzern, welche von der bereits erwähnten Möglichkeit je ein drittel der Kosten der Drainage vom Staate und vom Lande geschenkt zu erhalten Gebrauch machen, was jedoch in der hiefür im Landesbudget ausgesetzten Summe von 50.000 Kronen eine ziemlich enge Grenze findet, und eher als ein Mittel zur Schaffung von bahnbrechenden Beispielen gelten kann.

Von der weitaus überwiegenden Mehrzahl der verschuldeten Landwirte, können nur wenige, die mit der Drainirung einer grösseren, ein abgeschlossenes System mit entsprechender Vorflut bildenden Fläche, verbundenen Kosten erschwingen, und aus demselben Grunde kommen auch Drainage Genossenschaften nur dort zu Stande, wo die eben erwähnte 33 $\frac{1}{3}$ % Beihilfe seitens des Staates und des Landes zugesagt wird. Würde die Drainage in Galizien und in der bisherigen Weise gefördert werden, so würden Jahrhunderte vergehen müssen, ehe dieselbe die notwendige Verbreitung gefunden hätte, und unterdessen wäre der Ruin der mittleren und kleineren Grundbesitzer, und die Vervall der Landwirtschaft sicher eingetreten sein. Hieraus folgt, dass zur Durchführung von Entwässerungen und insbesondere von Drainagen in grösserem Massstabe, welche als die wirksamste Massregel zur Hebung der Landwirtschaft in Galizien angesehen werden muss, und sich angesichts der immer häufigeren Notstände als ein dringendes Bedürfniss darstellt, aussergewöhnliche Mittel ergriffen werden müssen, wie dies seinerzeit in anderen Ländern geschehen ist, namentlich in England, wo der Staat trotz des Überflusses an Privatkapitalien und des entwickelten Unternehmungsgeistes im Jahre 1846 nach Aufhebung der Getreidezölle keinen Anstand genommen hat, sehr bedeutende Summen aus Staatsmitteln zu Darlehen für Drainagezwecke zu verwenden. Erst in späteren Jahren sind dort an Stelle des Staates Finanzinstitute als Darlehensgeber getreten. Durch diese Staatshilfe sind in England im Laufe von 10 Jahren über 550.000 Hectare drainirt worden.

In richtiger Würdigung der grossen Wichtigkeit der Drainage für die Hebung des Bodenertrages in Galizien, wo die durchschnittlichen Erträge per Hectar jenen der übrigen, namentlich der nordwestlichen Kronländer so bedeutend nachstehen, hat der gal. Landtag noch am 11. Juli 1902 die k. k. Regierung aufgefordert, in das Budget pro 1903, und die folgenden Jahre, unabhängig vom Meliorationsfonde einen entsprechenden Betrag zur Gewährung von unverzinslichen Darlehen für Drainagezwecke einzustellen. In der letzten Session wurde vom Landtage am 2. November 1903 in derselben Angelegenheit der nachstehende Beschluss gefasst:

„Der Landtag beauftragt den Landesausschuss mit der k. k. Regierung Verhandlungen durchzuführen wegen Gewährung einer ausgiebigen Staatshilfe zur Beschleunigung der Meliorationen im Lande, insbesondere zur Drainirung und sonstiger Entwässerung von undurchlässigen und versumpften Grundstücken, welche neben dem Privatbesitz auch eine sehr bedeutende Fläche des Gemeindebesitzes enthalten“.

In Vollziehung der eben angeführten Landtagsbeschlüsse, und unter Bezugnahme auf die in dieser Beziehung zwischen der k. k. Regierung und dem Praesidium des reichsrätlichen Polenklubs stattgefundenen Verhandlungen erlaubt sich der gefertigte Landesausschuss im Sinne der hiebei erzielten Uebereinstimmung dem k. k. Ackerbau-Ministerium die nachstehenden Modalitäten einer Action zur beschleunigten, und ergiebigeren Forderung der Drainage in Galizien vorzulegen.

Die k. k. Regierung wird in den Voranschlag des Ackerbauministeriums unter Titel Post 7. „Meliorationen“ einen additionellen Betrag einstellen, welcher alljährlich dem Landesausschusse behufs Verzinsung und Amortisirung eines zum Zwecke der Förderung der Drainagen oder sonstiger Entwässerung aufzunehmenden Darlehens zur Verfügung gestellt werden wird. Auf Grund dieser für eine entsprechende Reihe von Jahren zuzusichernden jährlichen Dotation wird der Landesausschuss ein Darlehen contrahiren, und nach Massgabe des Bedürfnisses realisiren, aus welchem er unverzinsliche Darlehen zur Ausführung von Meliorationen an solche Grundbesitzer gewähren wird, welche ein vom Landesmeliorationsbureau verfasstes oder von demselben überprüftes Projekt vorlegen, sich der Controle der ausschliesslichen Verwendung des Darlehens zur Deckung der Kosten der Meliorationen unterwerfen, und die nötige Sicherheit für die Rückzahlung des Darlehenskapitals in zehn Jahresraten bieten werden.

Die Controle könnte in der Weise gehandhabt werden, dass entweder die durch Rechnungen nachgewiesenen Ausgaben „aus dem Darlehenskapitale erstattet würden, oder dass das Darlehenskapital nach durchgeführter Melioration dem technischen Unternehmer derselben zu überweisen wäre“. Die Sicherheit der Rückzahlung der Kapitalsraten durch die Schuldner würde für den Landesausschuss in der hiefür bestellten Hypothek bestehen, wobei der Wert der durchzuführenden Melioration zu berücksichtigen, und eventuell das Darlehen nach dem Gesetze vom 6. Juli 1896 Nr. 144. R. G. Bl. zu behandeln wäre.

Das k. k. Ackerbauministerium würde sich nach dem Vorausgeschickten verpflichten, aus der vorhin genannten Budgetpost alljährlich einen solchen Betrag dem Landesausschusse zuzuweisen, welcher der Verzinsung und Amortisirung der vom Landesausschusse aufgenommenen, und noch aushaftenden Darlehenssumme entsprechen würde. Im ersten Jahre würde der erwähnte Betrag der Verzinsung einer Darlehenssumme von 500.000 K. in den folgenden Jahren bis zum zehnten Jahre der Verzinsung eine jährlich um 500.000 K. steigenden Darlehenssumme entsprechen, so dass der Maximalbetrag des vom Landesausschusse zu contrahirenden Darlehens 5.000.000 K. ausmachen würde. Von dem hienach alljährlich dem Landesausschusse zur Verfügung zu stellenden Betrage wäre indessen jene Quote vorweg in Abzug zu bringen, welche die im vorherrschenden Jahre fällig gewesenen Kapitalsrückzahlungen repräsentirt, und deren Eintreibung dem Landesausschusse obliegen würde.

Wird die k. k. Regierung dem hier skizzirten Vorschlage zustimmen, wie wir nach den vorerwähnten Verhandlungen mit Grund anzunehmen glauben, dann wird mit verhältnismässig geringen zeitlichen Ziffern eine sehr ausgedehnte Area der Entwässerung unterzogen werden, und eine namhafte Erhöhung des Bodenertrages eintreten, welche für eine grosse Anzahl von Grundbesitzern eine rettende Hilfe bedeuten, und auch dem Staatsschatze eine Vermehrung der Einkünfte in der Zukunft bringen wird, ausserdem aber in vielen Fällen die Gewährung von Notstand unterstützungen entbehrlich machen dürfte.

Die Entstehung von Drainagegenossenschaften für Kleingrundbesitzer, öfters der einzige mögliche Weg, zur Entwässerung ihrer Grundstücke zu gelangen, würde in hohem Grade erleichtert und gefördert werden, wenn diese Genossenschaften jenen Teil der Kosten, welche sie aus eigenen Mitteln d. h. aus Beiträgen der Mitglieder bestreiten müssen, im Wege eines unverzinslichen Darlehens vorgeschossen erhalten würden, und das damals allmählig abzuzahlen hätten, wo sich bereits der Erfolg der Melioration in dem erhöhten Bodenertrage einstellen würde.

Von ausserordentlich grosser Bedeutung wäre die Möglichkeit solche Darlehen zu erlangen, für die zahlreichen Gemeinden, welche ausgedehnte Weidegründe besitzen, die der Entwässerung dringend bedürfen, und für die mit allen Kräften geförderte Viehzucht eine entsprechende Grundlage zu bieten.

Diese übermässig nassen, und deshalb wenig und schlechte Nahrung liefernden Gemeindehutweiden, deren Ausdehnung eher zu niedrig auf 144.000 Hectare angegeben wird, könnten auf Wunsch der betreffenden Gemeinden, oder über Provokation des Landesausschusses zur Einleitung des Regulierungsverfahrens nach dem Landesgesetze vom 9. Dezember 1899 Nr. 20. L. G. Bl., einer Melioration durch Entwässerung eventuell auch Bewässerung unterzogen werden, und würden den wirtschaftlichen Aufschwung einer ganzen Gegend begründen, wenn die Interessenten in die Lage versetzt sein würden, die hiezu erforderlichen Auslagen auf eine Reihe von Jahren zu verteilen.

Der Landesausschuss beehrt sich das k. k. Ackerbauministerium zu ersuchen, nach Einvernehmen mit den beteiligten Ministerien ihm möglichst bald seine Zustimmung zu dem obigen Vorschlage zu kommen zu lassen.

Zugleich erklärt sich derselbe erforderlichen Falls bereit, zum Zwecke der näheren, und definitiven Formulierung der in Gemässheit der obigen Vorschlages zu treffenden Vereinbarung mit dem Ackerbauministerium und den beteiligten Centralstellen in mündliche Verhandlung zu treten.

Wykaz fa-

którym została wypożyczoną prasa drenarska z przyborami, oraz
w roku

L. porz.	Miejscowość i nazwisko właściciela	Powiat	Wyproduk- o śre-		
			4 cm	5 cm	8 cm
1	Albigowa, Spółka drenarska	Łańcut	—	—	—
2	Balice, Bronisław Skibniewski	Mościska	50.000	—	—
3	Bełzec, Wiktor Jasiński	Złoczów	—	—	—
4	Białkamień, SS. Miłosierdzia		—	—	—
5	Biegonice, Bracia Kwiecińscy	Nowy Sącz	30.000	60.000	15.000
6	Błóżew, Stanisław Agopsowicz	Stary Sambor	47.900	4.600	4.740
7	Busk, J. E. K. hr. Badeni	Kamionka str.	—	186.200	10.600
8	Byszów, Edwin hr. Hohendorff	Podhajce	—	—	—
9	Cewków, St. Jędrzejowicz	Cieszanów	—	—	—
10	Cieszanów, Jan Gnoiński	Cieszanów	—	213.000	—
11	Czarnołożce, Róża Puzynina	Tłumacz	16.000	42.000	2.100
12	Czermna, St. Zaykowski	Jasło	—	—	—
13	Czudec, Olga Wiktorowa	Strzyżów	67.700	52.900	10.400
14	Czyszki, Marya hr. Łoś	Sambor	20.000	24.000	5.040
15	Dobrzechów, Rom. hr. Michałowski	Rzeszów	164.000	127.000	—
16	Dołpotów, Fr. Rozwadowski	Kałusz	68.000	10.000	6.500
17	Dubonica, H. Mierzeński	Kałusz	—	—	—
18	Dydiatycze, St. Brykczyński	Mościska	—	198.080	27.102
19	Dynów, Stefan Trzeciecki	Brzozów	—	76.794	5.029

bryk drenów,

wykaz ilości wyprodukowanych i sprzedanych rurek drenowych
1902.

wano drenów dnicy			Sprzedano drenów o średnicy						U w a g a
10 cm	13 cm	15 cm	4 cm	5 cm	8 cm	10 cm	13 cm	15 cm	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Prasa udzielona w r. 1904.
—	—	—	35.000	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nie wyrabiano.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.000	1.200	5.000	—	—	—	—	—	—	Prasa udzielona w r. 1904.
430	—	—	—	—	—	—	—	—	
8.400	6.600	4.300	—	—	—	—	—	—	Nie podano żadnych dat.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.800	1.100	2.100	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nie wyrabiano.
—	2.180	—	13.470	27.620	4.010	960	770	—	
—	—	—	15.000	22.000	4.000	—	—	—	Nie podano dat.
—	—	—	74.000	40.000	—	—	—	—	
2.500	1.500	2.000	12.000	2.500	1.000	1.200	400	1.000	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.680	2.310	300	—	138500	18.500	3.470	1.500	—	Nie podano dat.
1.785	1.106	—	—	600	—	—	—	—	

L. porz.	Miejscowość i nazwisko właściciela	Powiat	Wyproduk- o śre-		
			4 cm	5 cm	8 cm
20	Gwoździec stary, W. Komorowski	Kołomyja	—	—	—
21	Horta, Zdzisł. Skrzyński	Brzozów	12.900	90.700	14.200
22	Honiatycze, Kapituła rz. kat.	Rudki	—	84.000	3.500
23	Huta komorowska, A. Kozłowiecki	Kolbuszowa	—	—	—
24	Jarosław, Teofil Koziński	Jarosław	—	15.000	1.000
25	Jasionów, Aniela Gniewoszowa	Złoczów	—	20.000	16.000
26	Kamionka strum., J. E. A. Potocki	Kamionka str.	—	—	—
27	Kostarowce, Słonecki	Sanok	—	—	—
28	Leszczowate, W. Kraiński	Lisko	16.000	4.000	2.000
29	Lubaczów, M. hr. Gołuchowski	Cieszanów	—	120.000	20.000
30	Lęka górna, dr. Kl. Rutowski	Bochnia	46.000	42.000	—
31	Łętownia, St. hr. Tarnowska	Nisko	—	—	—
32	Mieczyszców. H. Horowitz	Brzeżany	—	—	—
33	Nadyby, Wł. Tchórznicki	Sambor	19.000	19.000	1.300
34	Nart, St. Dolański	Nisko	—	182.900	16.550
35	Niemstów, L. br. Wattmann	Cieszanów	—	125.940	7.890
36	Oleszyce, W. ks. Sapieha	Cieszanów	53.800	29.000	1.500
37	Pawełcze, Karol Mencil	Stanisławów	—	—	—
38	Pawłosiów, St. hr. Siemieński	Jarosław	—	60.000	20.000
39	Płaszów, Karol Czcz	Wieliczka	—	—	—
40	Podlipce, Roman Treter	Złoczów	—	—	—
41	Potok złoty, Włodz. Gniewosz	Buczacz	100.000	20.000	—
42	Przeworsk, Ordynacya ks. Lubomirskich	Przeworsk	—	400.000	45.000
43	Rogóżno, Fr. hr. Czosnowski	Jaworów	—	141.365	10.606
44	Rudki, Aleks. hr. Skarbek	Rudki	—	—	—

L. porz.	Miejscowość i nazwisko właściciela	Powiat	Wyproduk- o śre-		
			4 cm	5 cm	8 cm
45	Radłów, Stanisł. Dolański	Brzesko	—	23.600	1.215
46	Sławentyn, Juliusz Gołębski	Rohatyn	137.700	24.550	7.600
47	Snopków, Aleks. Domaszewicz	Lwów	—	—	—
48	Strupków, Z. Regenstreif	Nadwórna	18.000	130.000	10.000
49	Stubno, Józef Myszkowski,	Przemyśl	—	400.000	15.000
50	Werynia, Janusz hr. Tyszkiewicz	Kolbuszowa	—	40.800	2.875
51	Wielkie Oczy, St. br. Hagen	Mościska	—	—	—
52	Wierzchnia polna, Dr. St. Bieliński	Kałusz	—	107.900	2.680
53	Witkowice, Józef Michałowski	Ropczyce	—	—	—
54	Wołczynice, Dr. K. Halpern	Stanisławów	—	—	—
55	Wysocko, St. hr. Zamoyski	Jarosław	—	104.266	10.983
56	Zassów, Tad. hr. Łubiński	Pilzno	—	403.393	16.636
57	Zawadów, M. W. Gordon i Spka	Stryj	45.000	44.800	8.000
58	Zwiernik, K. Zwiernicka		—	—	—
59	Zełdec, Babelta Thom	Żółkiew	—	—	—
60	Żurawno, Antoni Skrzyński	Żydaczów	—	—	—
61	Żyrawa, Witold Czajkowski	Żydaczów	—	168.000	13.800

wano drenów dnicy			Sprzedano drenów o średnicy						U w a g a
10 cm	13 cm	15 cm	4 cm	5 cm	8 cm	10 cm	13 cm	15 cm	
2.210	1.230	2.380	—	—	—	—	—	—	Prasa udzielona w r. 1904.
—	—	—	20.300	7.900	2.200	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15.000	—	3.000	—	400	652	—	—	325	Prasa udzielona w r. 1903.
12.000	6.800	1.500	—	120.000	6.500	4.000	2.500	300	
880	550	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nie wyrabiano.
2.182	640	500	—	30	370	400	—	15	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Prasa udzielona w r. 1904.
1.912	—	—	—	—	—	—	—	—	
9.776	7.123	2.086	—	—	—	—	—	—	Prasa udzielona w r. 1904.
5.000	2.500	1.000	1.000	21.300	2.000	2.800	1.000	200	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nie podano dat.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Prasa udzielona w r. 1904.
5.300	9.000	300	—	—	—	—	—	—	

L. 1.618/H.

Lwów, 12. grudnia 1903.

Sprawozdanie

c. k. krajowego Oddziału hydrograficznego z czynności i kosztów służby hydrograficznej w roku 1902.

C. k. Krajowy Oddział hydrograficzny był w roku sprawozdawczym zajęty:

A) Zarządzeniem stacji ombrometrycznych, wodoskazowych i śniegoskazowych, zbieraniem i sporządzaniem raportów, wydawnictwem map śniegowych, przygotowaniem materiału do rocznika hydrograficznego 1901, inspekcją stacji wodoskazowych, następnie wykonaniem pomiarów hydrotechnicznych na Dniestrze, Wiśle, Sole i Łomnicy.

B) przygotowaniem robót przedwstępnych dla opracowania generalnych projektów na regulację rzek objętych ustawą z 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103.

ad A)

I. Obserwacje ombrometryczne.

W roku 1902 funkcjonowało w Galicyi stacji ombrometrycznych 433. Z tych przypada na dorzecze:

a) Wisły	250
b) Dniestru	150
c) Dniepru	6
d) Prutu	27
	<hr/>
Razem	433

W porównaniu z ilością czynnych stacji w r. 1902

435
ubyciu

2

dla braku obserwatorów.

Z powyższych stacyi funkcyonowało :

398	przez	12	miesiący	i	nadesłało	4776	raportów	miesięcznych
10	"	11	"	"	"	110	"	"
6	"	10	"	"	"	60	"	"
2	"	9	"	"	"	18	"	"
4	"	8	"	"	"	32	"	"
3	"	7	"	"	"	21	"	"
1	"	6	"	"	"	6	"	"
2	"	5	"	"	"	10	"	"
2	"	4	"	"	"	8	"	"
2	"	3	"	"	"	6	"	"
2	"	2	"	"	"	4	"	"
1	"	1	"	"	"	1	"	"

453 przeciętnie przez 11.7 miesięcy i nadesłało ogółem . . . 5052 raportów miesięcznych.

Nato nadesłały :

ze Szląska 7 stacyi po 12 raportów czyli razem	84
i z Bukowiny 1 stacya	12

Oprócz zwyczajnych raportów przysyłały następujące stacye zaopatrzone w samopiszące przyrządy — wykresy ombrograficzne a mianowicie :

A) W dorzeczu Wisły :

1. Krempna za czas od 5. kwietnia do 31. maja 1902.
2. Lutowska za czas od 1. maja do 31. października 1902.
3. Łowcza za czas od 26. marca do 31. października 1902.
4. Rajcza za czas od 15. kwietnia do 13. listopada 1902.
5. Zazadnia za czas od 3. maja do 18. listopada 1902.

B) W dorzeczu Dniestru :

6. Przemyślany za czas od 1. kwietnia do 30. września 1902.
7. Wyzłów za czas od 19. kwietnia do 21. listopada 1902.

2. Obserwacye wodoskazowe.

Czynnych stacyi wodoskazowych istniało w Galicji ogółem 213. Z tych przypada na dorzecze :

1. Wisły	130
2. Dniestru	72
3. Dniepru	1
4. Prutn	10
razem	213

W porównaniu z ilością stacyi w r. 1902 199
przybyło 14

Z galicyjskich stacji wodoskazowych funkcjonowało :

194	przez	12	miesiący	i	nadesłało	2328	raportów	miesięcznych
2	"	11	"	"	"	22	"	"
1	"	10	"	"	"	10	"	"
1	"	8	"	"	"	8	"	"
1	"	7	"	"	"	7	"	"
3	"	6	"	"	"	18	"	"
1	"	5	"	"	"	5	"	"
1	"	4	"	"	"	4	"	"
6	"	3	"	"	"	18	"	"
2	"	2	"	"	"	4	"	"
1	"	1	"	"	"	1	"	"

213 przeciętnie przez 11.4 mies.
i nadesłało ogółem 2425 raportów miesięcznych.

Nadto nadesłało ze Szląska 6 stacji po 12 raportów razem 72 raportów.

Prócz zwyczajnych raportów przesyłały następujące stacje, zaopatrzone w samoczynne przyrządy wykresy limnigraficzne, a mianowicie :

A) W dorzeczu Wisły :

1. Dzików na Wiśle za czas od 1. marca do 22. listopada 1902.
2. Kraków na Wiśle za czas od 21. stycznia do 31. grudnia 1902.
3. Nisko na Sanie za czas od 1. stycznia do 31. listopada 1902.
4. Przemyśl na Sanie za czas od 16. marca do 16. listopada 1902.

B) W dorzeczu Dniestru :

5. Zalesce na Dniestrze za czas od 10. kwietnia do 9. października 1902.

3. Obserwacje śniegoskazowe.

W ciągu zimy 1902/3 funkcjonowało w Galicyi stacji śniegoskazowych	203
W porównaniu z ilością tych stacji w zimie r. 1902/3	201
	<hr/>
przybyło	2

Tutejszy Oddział hydrograficzny zbierał oprócz raportów z galicyjskich stacji śniegoskazowych także raporty z 2 stacji w dorzeczu Wisły na Szląsku oraz 35 stacji w dorzeczu Prutu i Seretu na Bukowinie.

Na podstawie raportów śniegowych nadsyłanych każdej niedzieli wydano 13 w 450 egzemplarzach tygodniowych map śniegowych z raportami za czas od 1. grudnia 1902 do 22. marca 1903, obejmujących dorzecze: Wisły, Styru, Prutu i Seretu w granicach Austrii.

4. Ewidencja stacji hydrograficznych i sprawdzanie raportów.

Wszystkie raporty nadsyłane ze stacji hydrograficznych w dorzeczu Wisły, Dniestru i Dniepru sprawdzano i uzupełniano w Oddziale hydrograficznym i przesyłano je następnie w odpisach c. k. Centralnemu Biuru hydrograficznemu we Wiedniu.

Dla wszystkich stacji hydrograficznych prowadzi się księgę przeglądową stacji, wykazy nadsyłanych raportów, księgą obserwatorów i dziennik wydatków.

5. Przygotowanie materiału dla rocznika hydrograficznego c. k. Centralnego biura hydrograficznego za rok 1901.

Oprócz spisu wszystkich stacji hydrograficznych dorzecza Wisły, Dniestru i Dniepru sporządzono tabelaryczne zestawienie codziennych spostrzeżeń opadu, zestawienie ilości dni z opadem, wysokość warstwy śniegowej i codzienne spostrzeżenia ciepłoty, następnie zestawienie miesięcznych i rocznych dziennych średnich temperatur, wreszcie tabelaryczne zestawienie codziennych spostrzeżeń wodoskazowych, czasu trwania, rozmaitych stanów wody i tabelaryczne zestawienie ciepłoty wody.

6. Inspekcję stacji wodoskazowych

wykonano w roku 1902 przy sposobności pomiarów hydrometrycznych.

7. Rektyfikację planów sytuacyjnych

wykonano na rzece Dniestrze od Żurawna km. 316 do Niżniowa km. 233 na długości 83 km.

8. Przekroje poprzeczne

zdjęto:

na Dniestrze od Żurawna km. 316 do Siwki km. 293 w ilości 316.

9. Badania hydrometryczne

wykonano wedle załączonego wykazu:

a) na Wiśle w ilości	8
b) na Sole w ilości	19
c) na Dniestrze w ilości	13
d) na Żomnicy	6
e) na Żugu, Siwce, Gnitej Lipie, Żukwi Złotej Lipie, Tłumaczyku, Koropcu i Strypie	8
razem	<u>54</u>

10. Elaboraty hydrometryczne

opracowano dla:

a) Soły od Rajczy do ujścia z dopływem Koszarawy w ilości	19
b) Żomnicy od Osmoły do ujścia w ilości	8
razem	<u>27</u>

i wykreślono krzywe objętości wody dla Soły.

11. Pisma urzędowe i korespondencya.

Z nadesłanych do protokołu c. k. krajowego Oddziału hydrograficznego w roku 1902 16.312 pism, sprawozdań, raportów, przypomnień urzędowych — zaprotokołowano i załączono 2574 exhibitów i uskuteczniło 12.066 ekspedycji, w których mieści się 1.002 przesyłek pieniężnych.

Oprócz tych 2574 exhibitów Oddziału hydrograficznego załączono 152 exhibitów c. k. Namiestnictwa.

12. Personal techniczny i kancelaryjny Oddziału.

Personal techniczny składał się :

- z c. i k. nadinżyniera,
- z 2 c. k. inżynierów,
- z 1 c. k. adjunkta budownictwa,
- z 1 c. k. praktykanta budownictwa
- i 3 pomocników technicznych, którzy pobierali swe płace wyłącznie z fundusów państwowych.

Oprócz powyższego personalu było zajętych 2 asystentów i 9 pomocników technicznych i kancelaryjnych robotami manipulacyjnymi, sporządzaniem grafikonów, kopiowaniem planów, zestawianiem dat statystycznych, wykonywaniem tygodniowych map śniegowych i innymi czynnościami biurowymi.

13. Koszta służby hydrograficznej w roku 1902.

A) Wydatki pokryte przez c. k. Namiestnictwo, względnie przez c. k. centralne Biuro hydrograficzne na rachunek dotacji funduszu hydrograficznego.

1. Urządzenie stacji ombrometrycznych	92 K 98 h.
2. Utrzymanie stacji ombrometrycznych	261 K 77 h.
3. Remuneracye obserwatorów stacji ombrometrycznych	12072 K — h.
4. Remuneracye obserwatorów stacji wodoskazowych	8966 K 20 h.
5. Ryczałty przyznane obserwatorom na pokrycia kosztów posłańca pocztowego	532 K 48 h.
6. Dyurna pomocników technicznych i kancelaryjnych	13082 K 80 h.
7. Publikacye tygodniowych map i raportów śniegowych	1235 K 60 h.
8. Druki dla obserwatorów i dla c. k. krajowego Oddziału hydrograficznego	181 K 35 h.
9. Utrzymanie biura	563 K 16 h.
10. Płaca woźnego	1025 K 30 h.
11. Zakupno przyborów rysunkowych i kancelaryjnych	669 K 33 h.
12. Udział w kosztach publikacyi centralnego Biura hydrograficznego	9682 K 64 h.
13. Zakupno dzieł technicznych	455 K 69 h.
14. Koszta pomiarów hydrometrycznych	5822 K 17 h.
15. Różne wydatki	490 K 11 h.
Razem	55133 K 58 h.

Do poz. 3. i 4. c. k. krajowy Oddział hydrograficzny nadmienia, iż w r. 1902 przyznano obserwatorom ombrometrycznym :

2	obserwatorom	po	12 K	24 K
174	"	"	24 K	4176 K
1	"	"	30 K	30 K
2	"	"	32 K	64 K
130	"	"	36 K	4680 K
7	"	"	40 K	280 K
47	"	"	48 K	2256 K
7	"	"	50 K	350 K
4	"	"	60 K	240 K
<hr/>								
Razem	374	obserwatorom	12100 K

rzeczywisty zaś wydatek z tego tytułu wynosił :

w roku 1902 12072 K,

zaś obserwatorem wodoskazowym :

12	po	12 K	144 K — h.
1	"	18 K	18 K — h.
7	"	20 K	140 K — h.
84	"	24 K	2016 K — h.
1	"	32 K	32 K — h.
27	"	36 K	972 K — h.
11	"	40 K	440 K — h.
1	"	43 K	20 h.	43 K 20 h.
79	"	48 K	3792 K — h.
1	"	50 K	50 K — h.
5	"	60 K	300 K — h.
4	"	72 K	288 K — h.
<hr/>								
razem	233	obserwatorom	8235 K 20 h.

rzeczywisty zaś wydatek z tego tytułu wynosił

w roku 1902 kwotę 8966 K 20 h.

w której mieści się część remuneracyi za rok 1901, wysłanej obserwatorom z początkiem roku 1902.

B) Wydatki pokryte przez c. k. Namiestnictwo z funduszu wodnego, mianowicie na koszt urządzenia i utrzymania wodoskazów:

wynoszą razem	8807 K 98 h.
do tego wydatki ad A)	55133 K 58 h.
<hr/>						
Ogółem	63941 K 56 h.					

Do tych kosztów przyczynił się Wydział krajowy zasłankiem asygnowanym odezwą z 29. października 1902 L. 74674 w kwocie

16000 K — h.

resztę zaś w kwocie 47941 K 56 h.

pokrył państwowy fundusz hydrograficzny i wodny.

ad B.

14. Rektyfikację planów sytuacyjnych wykonano:

a) na Skawie od Suchej (km. 46) do ujścia (km. 0)	
na długości biegu rzeki	50 km.
b) na Rabie od Lubieńca (km. 89) do ujścia (km. 0)	
na długości biegu	92 km.
c) na Stryju od Turki (km. 152) do ujścia (km. 0)	
na długości biegu rzeki	156 km.
	<hr/>
razem na długości	298 km.

15. Przekroje poprzeczne zdjęto:

a) na Skawie od km. 46 do 0 w ilości	133
b) na Rabie od km. 89 do 0 w ilości	267
c) na Stryju od km. 152 do 0 w ilości	222
	<hr/>
razem	622

16. Ustawienie reperów kilometrowych

i ich ścisłą niwelację wykonano:

- a) na Skawie od km. 46 do 0.
- b) na Rabie od km. 89 do 0,
- c) na Stryju od km. 152 do 0.

17. Badania hydrometryczne

wykonano wedle załączonego wykazu:

a) na Skawie w ilości	14
b) na Rabie w ilości	7
c) na Stryju w ilości	15
d) na Dunajcu w ilości	9
e) na Popradzie w ilości	2
f) na Sanie w ilości	1
g) na Wisłoku w ilości	5
h) na Świcy z Sukielem w ilości	13
i) na Bystrzycach w ilości	8
	<hr/>
Razem	74.

18. Niwelację ustalonego zwierciadła wody wykonano:

- a) na Skawie od km. 46 do 0 w dniach od 7. do 9. listopada;
- b) na Rabie od km. 89 do 0 w dniach 24. do 26. listopada;
- c) na Stryju od km. 152 do 0.

19. Personal techniczny

do wykonania powyższych pomiarów hydrotechnicznych składał się z 10 urzędników i 4 pomocników technicznych i przeprowadził je w czasie od sierpnia do połowy grudnia 1902.

20. Koszta robót przygotowawczych dla opracowania generalnych projektów w r. 1902.

Płace 10 urzędników technicznych	11091 K 51 h.
a) Zakupno reperów kilometrowych	14998 K 85 h.
b) Zakupno instrumentów mierniczych	8858 K 03 h.
c) urządzenie biura, opał, oświetlenie, płaca służącego	374 K 56 h.
d) zakupno map, druków i przyborów rysunkowych	501 K 52 h.
e) diety, koszta podróży powyższego personalu, płace i dodatek połowy 4 pomocników technicznych i wynagrodzenie robotników	29683 K 02 h.
f) prace biurowe	1183 K 54 h.
g) różne wydatki	22 K — h.
Razem	66713 K 03 h.

Na pokrycie powyższych wydatków :

a) Ministerstwo skarbu z 3. czerwca 1902 L. 39046 (L. Nam. 64691) asygnowało	40000 K
b) Wydział krajowy odezwą z 3. lipca 1902 L. 44992 (L. Nam. 80586) asygnował	26000 K
Razem	66000 K

w porównaniu z wydatkami	66713 K 03 h.
pozostaje niedobór	713 K 03 h.

który pokryto z następnych zaliczek.

Ustawa

z dnia o regulacji rzeki Wereszycy z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§. 1.

Regulacja rzeki Wereszycy od stawu w Lubieniu wielkim do ujścia do Dniestru wraz z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej spółki wodnej mającej się zawiązać na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., subwencyonowana z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1903, który preliminuje kosztą robót na 2,040.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów ;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia ;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władzę administracyjną oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u.

kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp Wereszcy i dopływów;
2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;
3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych. Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwację oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy, oraz funduszu regnlacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Ustawa

z dnia o uzupełnieniu regulacji Wisłoka i Pielnicy
z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§. 1.

Uzupełnienie regulacji Wisłoka od Beska do Haczowa i potoku Pielnicy od Nowostelec do ujścia z dopływami, która została rozpoczęta na podstawie ustawy z dnia 1. lipca 1886. Dz. u. kraj. Nr. 68 przez przymusową spółkę wodną, ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1904, który preliminuje koszta na 780.000 K. Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116, takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności zasiłków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz:

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp Wisłoka, tudzież potoków i rowów;
2. z grzywnien nakładanych za przekroczenia wodne w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;
3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwację, co do organizacji obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Sprzeczne z niniejszą ustawą postanowienia ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 68 tracą moc obowiązującą.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Ustawa

z dnia o osuszeniu bagien Rzemieńskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Osuszenie bagien w gminach i obszarach dworskich: Rzemień, Dobrynin, Białybór i Tuszyma powiatu Mieleckiego, które ma być wykonane przez spółkę wodną zawiązaną po myśli §. 52. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., uznane zostaje za przedsięwzięcie subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1902, który preliminuje koszta robót na 304.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §§. 6 i 4. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości jednej trzeciej części kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) spółka wodna resztą preliminowanych kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i Wydziałowi spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedzialny na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz, którym zarządzać będzie Wydział spółki.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp, potoków i rowów;
2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12 ;
3. z corocznych datków spółki wodnej, które mają być rozłożone na członków spółki według miary ustanowionej w statucie.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.
